

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Analýza vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin ve
Středočeském kraji a jeho dlouhodobé tendence**

Bc. Martin Rejman

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martin Rejman

Provoz a ekonomika

Název práce

Analýza vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin ve Středočeském kraji a jeho dlouhodobé tendence

Název anglicky

Analysis of the risk groups unemployment development and long-term tendencies in the Central Bohemia Region

---

Cíle práce

Cílem práce je analýza dosavadního vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin ve Středočeském kraji na základě relevantních ukazatelů. Řešení bude hledat uplatnění rizikových skupin na trhu práce a hlavní příčiny negativních jevů. Součástí řešení budou statistické predikce a formulace návrhů a doporučení pro snížení nezaměstnanosti cílových skupin na trhu práce.

Metodika

Údaje budou čerpány z databáze Českého statistického úřadu, z krajského úřadu práce a z MPSV. Vytvořená databáze vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram:

Studium dostupné literatury a odborných textů: 03/2016-09/2016

Předložení literární rešerše: 10/2016

Sběr dat a jejich analýza: 08/2016-01/2017

Předložení konečné podoby textu diplomové práce: 02/2017

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

nezaměstnanost, trh práce, míra nezaměstnanosti, rizikové skupiny, časové řady

---

Doporučené zdroje informací

- BROŽOVÁ, D. Společenské souvislosti trhu práce. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4
- BUCHTOVÁ, B., ŠMAJS, J., BOLELOUCKÝ, Z. Nezaměstnanost, Grada (2013), ISBN: 978-80-247-4282-3
- GREGOR, M. – NORDHAUS, W D. – SAMUELSON, P A. *Ekonomie : 18. vydání*. Praha: NS Svoboda, 2007. ISBN 978-80-205-0590-3.
- KÁBA, B., SVATOŠOVÁ, L. Statistické nástroje ekonomického výzkumu, nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň 2012, ISBN 978-80-7380-359-9
- KEYNES, J. M. Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz. NČAV, Praha, 1963, str. 386.
- MAREŠ, P. Nezaměstnanost jako sociální problém, Praha: Slon, 2002, ISBN 80-86429-3
- SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B. Statistické metody II., 1. vyd. 1. dotisk, Praha, reprografické studio PEF ČZU, 2008
- SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B. Statistické metody I, PEF ČZU Praha, 2008, ISBN 978-80-213-16720
- WINKLER, J.; ŽIŽLAVSKÝ, M. Český trh práce a Evropská strategie zaměstnanosti. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2004, str. 241. ISBN 80-210-35-65-X

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin ve Středočeském kraji a jeho dlouhodobé tendence" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. listopadu 2019

_____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí práce, paní doc. Ing. Marii Prášilové, CSc., za vstřícnost, odborné vedení a rady při zpracování této diplomové práce. Také bych rád poděkoval svým rodičům za veškeré rady, podporu a trpělivost.

Analýza vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin ve Středočeském kraji a jeho dlouhodobé tendence

Souhrn

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na analytické vyhodnocení vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018, kde je pozornost věnována rizikovým skupinám na trhu práce. Zvolenými rizikovými skupinami jsou osoby zdravotně postižené, ženy pečující o dítě do 15 let, skupina absolventů a mladistvých a osoby starší 50 let. Analýza je provedena s ohledem na faktory, které mohou mít vliv na uplatnění na trhu práce či úzce souvisí s problematikou nezaměstnanosti. Mezi tyto faktory se řadí věk nezaměstnané osoby, její pohlaví, úroveň dosaženého vzdělání a v neposlední řadě doba, po kterou je daná osoba evidována na trhu práce jako nezaměstnaná. Součástí práce je také analýza volných pracovních míst, které Úřad práce nabízí a eviduje. S tím také úzce souvisí počet uchazečů o zaměstnání z různých rizikových skupin, které jsou v práci dále přiblíženy a analyzovány. Pozornost je také věnována nástrojům aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti, které slouží k podpoře právě takto afektovaných skupin. V neposlední řadě je pozornost věnována prognózám budoucího vývoje počtu uchazečů ze zmiňovaných rizikových skupin pro roky 2019 a 2020. Na základě výsledků a zjištění o situaci ve Středočeském kraji jsou v úplném závěru formulovány návrhy na zlepšení a doporučení pro analyzovaný kraj.

Klíčová slova:

nezaměstnanost, Středočeský kraj, rizikové skupiny, úroveň vzdělání, věk, trh práce, míra nezaměstnanosti, uchazeč o zaměstnání, aktivní politika zaměstnanosti, analýza.

Analysis of the risk groups unemployment development and long-term tendencies in the Central Bohemia Region

Summary

The thesis is focused on an analytical evaluation of unemployment development in the Central Bohemian Region over the time period 2005 - 2018, mainly than on the risk groups in the labour market. Selected risk groups are persons with disabilities, woman taking care of children under 15 years of age, group of graduates and adolescents and persons over 50 years of age. The analysis is taking into the consideration factors that may affect labour market application or are closely related to unemployment issues. These factors include the age of the unemployed person, gender, the level of educational achieved and, last but not least, the time period for which the person is unemployed in the labour market. Part of the this thesis is also an analysis of vacancies offered by the Labour Office. This is also closely linked to the number of jobseekers from different risk groups, which are further analysed in the thesis. Attention is also paid to the tools of active and passive employment policy, which are being used to support these groups. Last but not least, attention is paid to forecast development in the number of candidates from the risk groups mentioned for the years 2019 and 2020. Based on the results and findings of the situation in the Central Bohemian Region, proposals for improvements and recommendations are formulated in the conclusion.

Keywords:

unemployment, Central Bohemia Region, risk groups, education level, age, labour market, unemployment rate, job seeker, active unemployment policy, analysis.

Obsah

1	Úvod	12
2	Cíl práce a metodika	14
2.1	Cíl práce	14
2.2	Metodika práce	14
3	Literární rešerše	17
3.1	Definice nezaměstnanosti	17
3.2	Druhy nezaměstnanosti	18
3.3	Důsledky nezaměstnanosti	21
3.4	Rozsah a délka nezaměstnanosti	22
3.4.1	Rozsah nezaměstnanosti	22
3.4.2	Délka nezaměstnanosti	22
3.5	Míra nezaměstnanosti	23
3.6	Trh práce	25
3.6.1	Osoby ohrožené na trhu práce	26
	Nezaměstnanost u mladých osob	27
	Nezaměstnanost u starších osob	27
	Nezaměstnanost u osob se zdravotním postižením	28
	Osoby sociálně znevýhodněné a osoby s nízkou kvalitací	29
3.7	Politika zaměstnanosti	29
3.7.1	Aktivní a pasivní politika zaměstnanosti	31
4	Charakteristika Středočeského kraje	36
5	Analytická část	41
5.1	Míra nezaměstnanosti Středočeského kraje v letech 2005 - 2018	41
5.1.1	Analýza vývoje nezaměstnanosti v krajích České republiky	41
5.1.2	Analýza vývoje nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje	43
5.1.3	Analýza vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle pohlaví	45
5.1.4	Analýzy vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle věku	47
5.1.5	Analýza vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle vzdělání	51
5.2	Vývoj poptávky po pracovní síle	57

5.3	Analýza vývoje nezaměstnanosti vzhledem k délce jejího trvání.....	60
5.4	Rizikové skupiny nezaměstnaných a politika zaměstnanosti.....	63
5.4.1	Analýza vývoje vybraných výdajů politiky zaměstnanosti	63
5.4.2	Analýza vývoje počtu uchazečů se zdravotním postižením	65
5.4.3	Analýza vývoj počtu uchazečů – absolventi a mladiství.....	67
5.4.4	Analýza vývoje počtu nezaměstnaných žen pečujících o dítě do 15 let.....	68
5.4.5	Analýza vývoje počtu uchazečů - osoby starší 50 let.....	70
5.4.6	Prognózy vývoje počtu uchazečů o zaměstnání z rizikových skupin.....	71
5.5	Návrhy a doporučení	75
6	Závěr.....	77
7	Literatura	80
8	Přílohy	84

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Okresy Středočeského kraje a jejich charakteristiky	37
Tabulka 2 - Trendové funkce a index determinace pro odhad budoucího vývoje počtu uchazečů v jednotlivých rizikových skupinách ve Středočeském kraji.....	73
Tabulka 3 - Vývoj a predikce uchazečů o zaměstnání rizikových skupin ve Středočeském kraji	73

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Okresy Středočeského kraje	36
Obrázek 2 - Ekonomické subjekty dle právní normy ke konci roku 2018.....	40

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel ve Středočeského kraje v letech 2005 - 2018	38
Graf 2 - Vývoj struktury obyvatelstva dle věku ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018	38
Graf 3 - Průměrné hodnoty podílu nezaměstnaných osob v mezikrajovém srovnání v krajích ČR v letech 2005 - 2018 (v %)	42
Graf 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)	43
Graf 5 - Průměrný podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje v letech 2005 – 2018 (v %)	44
Graf 6 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob rozdělených dle pohlaví ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)	46
Graf 7 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji a ČR v letech 2005 - 2018 (v %)	48
Graf 8 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti pro jednotlivé věkové skupiny ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)	48
Graf 9 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %).....	52
Graf 10 - Průměrný podíl počtu obyvatel dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %).....	53

Graf 11 - Srovnání nezaměstnanosti vzdělanostních skupin ve Středočeském kraji v roce 2005 a 2018 (v %)	54
Graf 12 - Míra nezaměstnanosti žen a mužů ve Středočeském kraji dle vzdělání v letech 2005 - 2018 (v %)	56
Graf 13 - Vývoj počtu volných pracovních míst ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018	58
Graf 14 - Vývoj počtu nezaměstnaných osob dle jejich délky nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v tis. osob)	61
Graf 15 - Vývoj výdajů na aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v tis. Kč)	64
Graf 16 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání OZP ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018	66
Graf 17 - Podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)	68
Graf 18 - Vývoj počtu žen ucházejících se o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018	69
Graf 19 - Vývoj celkové počtu uchazečů o zaměstnání a osob starších 50 let ucházejících se o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018	71
Graf 20 - Vývoj celkového počtu uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018	72

1 Úvod

Problematika nezaměstnanosti, stavu bez práce, která před vznikem odpovědného státu ke svým občanům vedla k naprosté chudobě, byla vždy problémem, kterým se zabývali filozofové, a později se vznikem dalších oborů sociologové, ekonomové, psychologové, ale i další odborníci z jiných oborů.

Důležitost řešení tohoto nepříznivého jevu je zjevná a souvisí s vlastním ohrožením společnosti. Nezaměstnanost totiž vede nejen k chudobě a k nízké spotřebě, ale rovněž souvisí s dalšími jevy, jelikož nezaměstnaný se snaží svou situaci řešit nejrůznějšími způsoby. Takto může docházet ke zvýšení kriminality, pokud příjem osoby nestačí k tomu, aby si obstarala svůj nastavený standard, kterého se nechce dále zbavovat. Ačkoli se může zdát, že stát se svým sociálním systémem a sociálními dávkami dobře postará o osobu bez zaměstnání, tak tomu ve skutečnosti není, především v době, kdy si tato osoba potřebuje zaplatit nutný jednorázový výdaj. Nezaměstnanost tak velmi často vede ke zvýšené míře zadluženosti osob a domácností. Rovněž nezaměstnanost, pokud by nebyla řešena alespoň pasivní politikou zaměstnanosti, by pravděpodobně nutně musela vést ke ztrátě bydlení a vzniku bezdomovectví.

Osoby bez zaměstnání nebo osoby, které jsou skrytě nezaměstnané, tedy nedobrovolně pracují na nízké úvazky, na dohody o provedení práce nebo na pracovních pozicích, které nekorrespondují s jejich dosaženým vzděláním, mají tendenci volit politické strany, které ohrožují demokratické fungování České Republiky nebo slibují populistická řešení, která jsou však v praxi nerealizovatelná.

Předkládaná diplomová práce se zabývá problematikou nezaměstnanosti a jejím vývojem ve Středočeském kraji. Práce se skládá ze dvou hlavních částí a to z části teoretické a praktické. V teoretické části dochází k vymezení základních pojmů, jako je nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti a délka nezaměstnanosti. Dále jsou vymezeny a blíže popsány nejohroženější skupiny osob na trhu práce. V další části je pak vymezen a charakterizován trh práce a blíže je také popsána politika zaměstnanosti, především se zaměřením na aktivní politiku zaměstnanosti a nástroji, které jsou v rámci podpory zaměstnanosti využívány.

V praktické části pak dochází k samotné analýze vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji, kdy je pozornost zaměřena na rizikové skupiny na trhu práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem předkládané diplomové práce je statistická analýza vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 s ohledem na rizikové skupiny. Analýza bude rozdělena dle různých hledisek, např. z hlediska pohlaví, věku, vzdělání či délky nezaměstnanosti, což jsou hlavní faktory, které mohou ovlivňovat nezaměstnanost v kraji a omezovat uplatnění daných osob na trhu práce. V práci bude provedena také analýza z hlediska všech regionů Středočeského kraje a pomocí statistických metod bude formulována předpověď vývoje uchazečů rizikových skupin. V závěru práce budou ze získaných informací formulovány návrhy a doporučení pro snižování nezaměstnanosti právě těchto skupin.

2.2 Metodika práce

V práci jsou zpracována statistická data, která byla získána z Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu práce. Sledován při tom je průběh vývoje nezaměstnanosti za období let 2005 – 2018, kdy je využíváno deskriptivních metod a postupů vhodných pro modelaci časových řad. Pro lepší představu o zkoumané problematice je také využito grafického vyobrazení.

Elementární charakteristiky časových řad

Elementární charakteristiky časových řad slouží k rychlému k popisu řad a získání informací o tom, jaký má daný ukazatel charakter a jak se v dané časové řadě chová. Popisována je tedy právě dynamika vývoje časové řady. Pro výzkum bylo použito následujících výpočtů:

První absolutní diference

Tento ukazatel popisuje absolutní přírůstky nebo úbytky v určitém časovém okamžiku proti okamžiku, který mu bezprostředně předcházel.

$$dy_t = y_t - y_{t-1} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

Koeficient růstu

Koeficient růstu ukazuje relativní rychlost změn hodnot v čase oproti okamžiku, který mu bezprostředně předchází.

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

Průměrný koeficient růstu

Jedná o úhrnnou charakteristiku, která je definována jako geometrický průměr jednotlivých koeficientů růstu časové řadě.

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{k_2 k_3 \dots k_n} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}}$$

Bazický index

Bazický index srovnává hodnoty ukazatele časové řady vzhledem k výchozímu roku (bázi).

$$b_t = \frac{y_t}{y_0}$$

Modely časových řad

Časovou řadou můžeme charakterizovat jako posloupnost věcně, prostorově a časově srovnatelných pozorování, které jsou uspořádány v časové posloupnosti z minulosti do přítomnosti. Analýzou časových řad je pak možno vnímat jako soubor metod, které slouží k popisu těchto řad a případně k předvídání jejich budoucího vývoje (Hindls, 2007).

Při analýze časových řad se vychází z předpokladu, že se příslušná časová řada skládá ze tří složek - trendové, periodické a náhodné. Právě trend charakterizuje

dlouhodobou tendenci vývoje časové řady. Cílem je najít takovou křivku, která bude nejlépe popisovat daný trend a pomocí ní bude možné odhadnout budoucí vývoj dalších období.

Pro výzkum bude pracováno s těmito funkcemi:

lineární trendová funkce:

$$T_t = a + bt,$$

kvadratická trendová funkce:

$$T_t = a + bt + ct^2,$$

kubická trendová funkce:

$$T_t = a + bt + ct^2 + dt^3,$$

kde a,b,c,d jsou parametry funkcí, t je časová proměnná, t = 2,3 ... n,

polynomická funkce n-tého řádu:

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_2 x^2 + a_1 x + a_0$$

Index determinace

Slouží k systematickému popisu stupně shody modelu s empirickými hodnotami:

$$I^2 = \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y})^2},$$

kde y_t je hodnota v časové řadě, y'_t = očekávaná hodnota vypočtená z trendové funkce a $\bar{y}$ je aritmetický průměr empirických hodnot časové řady. (Dvořáková, 2007)

3 Literární rešerše

3.1 Definice nezaměstnanosti

„Nejčastěji je nezaměstnanost definována jako jev, kdy lidé, kteří mající předpoklady pracovat a pracovat chtějí, nemohou práci najít. Statisticky a administrativně jsou však mezi nezaměstnanými zařazeni i ti, kteří sice pracovat mohou, ale nechtějí a zneužívají slabiny a mezer existujícího systému regulace zaměstnanosti.“ (Nový, Surynek, 2002, str. 110)

Nezaměstnanost je složitým jevem a nelze ji hodnotit pouze globálně. K jejímu řešení je třeba mít k dispozici celou informační síť potřebných dat takového typu jako například, koho se nezaměstnanost týká, kde se vyskytuje, jak dlouho trvá, jaká je její míra, jaké jsou předpoklady pro její řešení, včetně finančních zdrojů apod. (Krebs, 2010, str. 312)

Nezaměstnanost je jedním z hlavních problémů naší moderní společnosti. V tržních ekonomikách je naprosto běžným stavem, že část práceschopného obyvatelstva nemá práci a je tedy nezaměstnaná. Tento jev se objevil již v sedmdesátých letech, kdy zatímco v letech šedesátých v západních zemích se míra nezaměstnanosti pohybovala někde mezi dvěma a třemi procenty, v roce 2000 to bylo již v zemích Evropské unie 8,2% a po roce 1989 se stala nezaměstnanost realitou i pro českou ekonomiku. (Wildmanová, 2005, str. 114)

Tento jev je v obecné rovině považován za velmi negativní, ne však každá nezaměstnanost je pro společnost nutně zlem. Z hlediska ekonomiky je nezaměstnanost přirozeným průvodním jevem, který je svým způsobem ekonomicky nezbytný a to pokud nepřekročí svou určitou hranici. Jedná se o přirozenou míru nezaměstnanosti, kdy se jedná o takovou úroveň nezaměstnanosti, při které jsou jednotlivé segmenty pracovního trhu v průměru v rovnováze, tedy některé vykazují převahu poptávky a volných pracovních míst, jiné oproti tomu vykazují převahu nabídky a tudíž znamenají nezaměstnanost. Jedná se takto o míru, při které síly, které působí na mzdy a ceny, jsou celkově v rovnováze. (Wildmanová, 2005, str. 116)

Kritériem pro vymezení nezaměstnanosti je současné splnění následujících: (Mareš, 1994, str. 16)

- osoba je schopna práce, kdy schopna je vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu ale i osobní situaci,
- chce mít zaměstnání a to v dané chvíli, ale
- osoba je i přes tuto svou snu v daný okamžik nezaměstnaná a nenalézá přiměřené zaměstnání.

3.2 Druhy nezaměstnanosti

Existuje několik typů nezaměstnanosti, ze kterých je možno usuzovat na její příčiny, závažnost a z tohoto odvozovat i další možnosti způsobů řešení. Takto můžeme nezaměstnanost dělit následujícím způsobem na:

- frikční nezaměstnanost,
- cyklickou,
- sezónní nezaměstnanost,
- strukturální (technickou) nezaměstnanost,
- skrytou nezaměstnanost,
- neúplnou nezaměstnanost, „job stagnation“ a nepravou nezaměstnanost.

Frikční nezaměstnanost

Frikční nezaměstnanost je spojena s životním cyklem a s hledáním lepšího pracovního místa. Lidé, kteří opětovně vstupují na trh práce nebo své pracovní místo mění, často nemají potřebné informace a pracovní místa nejsou ihned k dispozici, a proto jsou na nějaký čas tito lidé nezaměstnaní. Tato jejich nezaměstnanost však má pouze přechodný charakter a je považována za dobrovolnou. (Krebs, 2010, str. 314)

Je možno říci, že v každém okamžiku se na trhu práce vyskytuje, a to kvůli mobilitě pracovníků na straně nabídky řada osob, které jsou v určitý čas bez placeného zaměstnání. Toto je dáno tím, že mezi pracovními místy běžně dochází k přesunu osob, u kterých jsou tyto přesuny motivovány vlastními potřebami změny zaměstnání a doba této vlastní

nezaměstnanosti je pro tyto osoby jen krátkou epizodou, během které si hledají své nové uplatnění. (Mareš, 1994, str. 17)

Strukturální nezaměstnanost

Strukturální nezaměstnanost je spojena s nesouladem mezi pracovní nabídkou a pracovní poptávkou na některých jednotlivých segmentech trhu práce. Některá odvětví, oblasti nebo i celé profese nebo regiony se rozvíjejí a poptávka po práci roste, zatímco jinde klesá a dochází k nezaměstnanosti. Na tyto ekonomické impulzy mnohé osoby nereagují dostatečně pohotově a trvá poměrně dlouhou dobu, než se nabídka a poptávka vyrovnají a nezaměstnanost se vstřebá. V současnosti a to vlivem technického pokroku a změn v obsahu práce je tato nezaměstnanost průvodním jevem adaptivní ekonomiky. (Krebs, 2010, str. 314)

Na druhou stranu při strukturální nezaměstnanosti mohou existovat volná pracovní místa a to ve shodné výši, jako je samotný počet nezaměstnaných a někdy bývá strukturální nezaměstnanost chápána jako případ dlouhodobé frikční nezaměstnanosti. (Rojíček, Spěváček, Vejmělek a kol, 2016, str. 229)

Osoby, které se díky strukturální nezaměstnanosti stávají nezaměstnanými, jsou charakteristické určitým věkem, kvalifikací, dovednostmi, zkušenostmi, jsou rozdílného pohlaví a mají své dané bydliště. Díky tomu, jak se odvětvově i územně mění struktura ekonomiky, charakteristiky propuštěných osob nemusí odpovídat požadavkům nově utvořených nebo nově uvolněných pracovních míst. Požadovány jsou nové profese, kvalifikace, ale i dovednosti a je zde i jiná územní distribuce práce. Takto se mění struktura poptávky po práci, které se však naopak struktura nabídky jen velmi obtížně přizpůsobuje. Takto je možno vnímat strukturální nezaměstnanost jako výsledek nerovnováhy mezi pracovní silou, která je pohotová po práci a požadavky, které vnáší na trh práce zaměstnavatelé po určitém druhu práce. (Mareš, 1994, str. 19)

Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost souvisí s ekonomickým cyklem a dochází k jejímu vzniku v té době, kdy je celková poptávka po práci nízká a nejedná se takto pouze o pokles poptávky na některém ze segmentu trhu práce. V důsledku poklesu výkonnosti ekonomiky roste

nezaměstnanost. Cyklická nezaměstnanost vzniká v důsledku nedostatečné agregátní poptávky. (Krebs, 2010, str. 315)

Cyklická nezaměstnanost je vlastně klasickým modelem nezaměstnanosti, který byl charakteristický především pro devatenácté století a počátek dvacátého století. Někdy se o tomto typu nezaměstnanosti hovoří jako o nezaměstnanosti z nedostatečné poptávky (anglicky: demand-deficient unemployment), což je možno vyložit tak, že poptávka po práci ve vztahu k nabídce je nedostatečná, ale rovněž v obecné rovině se jedná o to, že se jedná o nezaměstnanost způsobenou nedostatečnou poptávkou po zboží. (Mareš, 1994, str. 20)

Technologická nezaměstnanost

Technologická nezaměstnanost je spojena s existencí technologických změn, které vedou ke změně poptávky po práci. Někdy bývá technologická nezaměstnanost chápána jako součást strukturální nezaměstnanosti. (Rojíček, Spěváček, Vejmělek a kol, 2016, str. 229)

Sezónní nezaměstnanost

Sezónní nezaměstnanost je součástí přirozené míry nezaměstnanosti monetaristů a nové klasické makroekonomie. Tato nezaměstnanost odráží sezónní průběh poptávky po práci po některých druzích profesí, někdy bývá sezónní nezaměstnanost klasifikována jako součást frikční nezaměstnanosti. (Rojíček, Spěváček, Vejmělek a kol, 2016, str. 229)

Skrytá nezaměstnanost

Skrytá nezaměstnanost je formou nezaměstnanosti, kdy si osoba, která je nezaměstnaná nehledá práci a ani se jako nezaměstnaná nikde neregistruje. Velkou část takto nezaměstnaných tvoří obvykle vdané ženy a mladiství. Jedná se o osoby, které na hledání práce rezignovaly a to eventuálně i proto, že unikly do jiného statusu- například mateřství, práce v domácnosti, studia. Tito nezaměstnaní si práci mohou vyhledávat prostřednictvím neformálních sítí nebo přímo u zaměstnavatelů bez registrace na úřadech práce. O skryté nezaměstnanosti je možno hovořit i v případě osob s nízkou kvalitací, anebo u osob s vysokým věkem nebo jiným handicapem, které zůstávají pro tyto své charakteristiky neumístitelné na trhu práce a jsou odsouvány takto mimo něj. (Mareš, 1994, str. 20-21)

Neúplná nezaměstnanost

Neúplná nezaměstnanost značí existenci takových pracovníků, kteří musejí akceptovat práci na snížený pracovní úvazek, anebo práci, při které nevyužívají plně své schopnosti a kvalifikaci. Tento typ nezaměstnanosti je rozšířen jako jeden ze způsobů, kterými se společnost snaží mírnit masovou nezaměstnanost. Nejčastěji se takto jedná o zkrácenou pracovní dobu nebo i sdílení pracovního místa, kdy se jedno pracovní místo a takto i příjem z něj dělí mezi dvě osoby. Specifickou formou jsou pak pokusy o zavedení čtyřdenního pracovního týdne a snížení takto pracovních hodin a to společně s proporcionalním snížením výdělku a to tak, aby trh práce absorboval hlavně mladé nezaměstnané. (Mareš, 1994, str. 21)

3.3 Důsledky nezaměstnanosti

V naší kultuře je ztráta zaměstnání velkým zásahem do života každého člověka a jedná se dokonce o traumatizující existenciální zážitek. Takto je tomu i přesto, že v současné době již žijeme v demokratickém státě, který umožňuje relativně slušný život i těm, kteří se ocitli bez práce a mzdy z ní. Je tomu i přesto, že nezaměstnanému odpadají zatěžující faktory práce a naopak mu přibývá volného času, vzniká nová šance pro soužití s partnerem a s dalšími členy rodiny, anebo naopak se i vytváří nová šance na nový začátek pracovní kariéry. Naprostá většina lidí nevnímá práci jenom jako nutný životní úděl, ale naopak pracuje s jistou mírou samozřejmosti, která přináší radost a uspokojení. Skutečnou hodnotu práce člověk poznává obvykle až v momentě, kdy ji ztrácí. Nezaměstnanost totiž má na člověka řadu negativních důsledků, které jsou jak sociální a psychologické, tak ale i zdravotní. (Buchtová, a kol, 2002, str. 49)

Důsledky nezaměstnaností mohou být v různých rovinách, a to nejen v ekonomické, ale rovněž v oblasti sociální, kdy nezaměstnanost má dopady na sociální situaci člověka, jeho chování, ale i postoje k životu a rovněž na společenský život člověka. (Krebs 2010, str. 316- 317)

Nezaměstnanost má negativní vliv na život člověka, která se pak může odrážet především ve značném snížení životní úrovně, která může znamenat až dostání se do chudoby. Nezaměstnaní rovněž mohou žít v konfliktních a rovněž v neuspořádaných rodinných poměrech, ztrácejí sebedůvěru, smysl života, mohou se za svůj život stydět. Dochází k nabourání až zničení jejich životních stereotypů a ke zničení struktury času.

Častěji oproti zaměstnaným se dopouštějí kriminality, snadněji podléhají závislostem. Zároveň je rovněž ohroženo jejich fyzické, ale i psychické zdraví a dříve umírají. Špatné sociální poměry naopak žádným způsobem nestimulují k hledání a k následnému udržení odpovídajícího zaměstnání. (Potůček, 1995, str. 62)

3.4 Rozsah a délka nezaměstnanosti

Můžeme rozlišovat dva základní parametry nezaměstnanosti, ke kterým patří rozsah a délka nezaměstnanosti.

3.4.1 Rozsah nezaměstnanosti

Rozsah nezaměstnanosti je parametr, který se udává jako podíl celkového počtu nezaměstnaných k celkovému počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva, nebo k obyvatelstvu, které pobírá mzdu. Je evidentní, že každý z těchto dvou způsobů výpočtu rozsahu nezaměstnanosti vykazuje jiný výsledek, přesto jsou přiměřenější než 'žurnalistický' postup výpočtu rozsahu nezaměstnanosti podílem celkového počtu nezaměstnaných k počtu obyvatel v daném území. Statistiky Úřadu práce ČR užívají formálně mezinárodně přijatou metodiku, když míru nezaměstnanosti vykazují jako poměr nezaměstnaných k disponibilním pracovním silám. Za disponibilní pracovní síly je považován soubor složený ze zaměstnaných, včetně žen na mateřské dovolené, a z nezaměstnaných. Ani tato metodika však neumožňuje objektivní komparace v mezinárodním měřítku, protože v různých zemích se používají nejen různé metody měření míry nezaměstnanosti (registrace na pracovních úřadech, výběrové soupisy obyvatelstva), ale různě bývá definován i ukazatel zaměstnanosti (různé věkové hranice ekonomické aktivity, různé zahrnutí žen na mateřské dovolené, samostatně výdělečně činných apod.). Kvalitativní hodnocení rozsahu (míry) nezaměstnanosti je zpravidla věcí interpretace. (Šimek, 1997, str. 61)

3.4.2 Délka nezaměstnanosti

Druhým významným parametrem nezaměstnanosti je délka trvání nezaměstnanosti, tedy doba nezaměstnanosti, trvající bez přerušování u skupiny pozorovaných nezaměstnaných. Podíl délky trvání nezaměstnanosti počtem nezaměstnaných osob uvádí průměrnou délku trvání nezaměstnanosti. Tento parametr je těsněji spojen se sociální dimenzí nezaměstnanosti, jeho hodnoty jsou primárně odvozovány a distribuovány na základě sociálně psychologických důsledků subjektivní reflexe vlastní sociální a ekonomické

situace. Určité rozdíly je možno postihnout mezi některými skupinami nezaměstnaných, ke kterým takto především patří nezaměstnaní po dobu kratší než jeden měsíc, nezaměstnaní po dobu jednoho až dvou měsíců, nezaměstnaní po dobu delší než 6 měsíců. Individuálně reflektovanou délku trvání nezaměstnanosti však není možné spojovat s délkou trvání nezaměstnanosti a to jako jakéhosi průvodního jevu stavu hospodářství společnosti. Daleko více je v tomto smyslu vhodnější sledovat specifické případy opakující se nezaměstnanosti ve všech třech výše uvedených skupinách. Opakovaná nezaměstnanost je faktorem, který výrazně modifikuje podobu syntetického statusu, a je zde otázkou, zda je opakovaná nezaměstnanost pro tyto osoby stále negativním jevem a to i když je nezaměstnanost v současné době vnímána jako životní katastrofa, ale při opakované nezaměstnanosti pravděpodobně dojde k přehodnocení tohoto postoje k vlastní ztrátě zaměstnání a to i u těch osob, které jsou nedobrovolně nezaměstnané. (Šimek, 1997, str. 61-62)

Pokud je nezaměstnanost krátkodobá, nepůsobí lidem žádné závažnější problémy. Skutečným problémem je však dlouhodobá nezaměstnanost, která může představovat vážné sociální problémy, může takto přivodit osobě ale i jeho rodině existenční problémy a způsobit ztrátu kvalifikace a ztrátu sebeúcty. Pokud ekonomika státu trpí dlouhodobou nezaměstnaností, kdy mnoho lidí je nezaměstnaných mnoho měsíců nebo i let, pak je to signál pro to, že něco není v pořádku. (Holman, 2011, str. 292)

3.5 Míra nezaměstnanosti

Nejčastěji používaná charakteristika nezaměstnanosti je míra nezaměstnanosti. Ke sledování vývoje míry nezaměstnanosti se využívá dvou hlavních zdrojů. Prvním zdrojem jsou data z úřadů práce a Ministerstva práce a sociálních věcí, druhým zdrojem jsou výsledky z výběrového šetření pracovních sil. Další údaje o míře nezaměstnanosti lze získat také pomocí Sčítání lidu, domů a bytů, tyto data mají komplexnější charakter než data ze Sčítání lidu, domů a bytů. (Český statistický úřad)

Míra nezaměstnanosti označuje procentuální podíl nezaměstnaných k celkovému počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Aby bylo možné definovat míru nezaměstnanosti, je zapotřebí si ještě určit další pojem, kterým je ekonomicky aktivní obyvatelstvo, nebo jinými slovy pracovní síla. Pracovní síla je takto tvořena především osobami od ukončení povinné školní docházky do dosažení důchodového věku. Dále k této skupině je nutno ještě přičíst pracující důchodce a naopak odečíst studenty, vězně, osoby

fyzicky a mentálně neschopné pracovat a rovněž i ty osoby, které práci záměrně nehledají. (Žák, 2006, str. 19).

Míru nezaměstnanosti takto můžeme spočítat následujícím způsobem:

$$u = \frac{U}{L} \times 100 (\%),$$

Kde:

u je míra nezaměstnanosti,

U je počet nezaměstnaných,

L je počet pracovních míst.

Běžná míra nezaměstnanosti představuje pouze globální pohled na stav tohoto problému, ale až porovnáním nezaměstnanosti uvnitř zkoumané populace ale i mezi jednotlivými populacemi dává hrubou představu o jejich specifických rysech. Ke specifickým mírám nezaměstnanosti, díky kterým můžeme lépe znát a tímto i porozumět trhu práce patří (Mareš, 1994, str. 23-24):

- míra dlouhodobé nezaměstnanosti;
- míra propuštěných z práce;
- míra nezaměstnaných dospělých osob - kdy se jedná o podíl nezaměstnaných starších 25 let na celkové pracovní síle starší 25 let;
- míra nezaměstnaných, kteří si hledají práci na plný pracovní úvazek - zde se jedná o podíl pouze těch nezaměstnaných osob, které si hledají práci na plný úvazek, k celku pracujících na plný úvazek;
- míra zahrnující lidi, kteří pracují z ekonomických důvodů na zkrácenou pracovní dobu;
- míra zohledňující nezaměstnanost rezignovaných pracovníků – míra, která je analogická míře, jenž zahrnuje osoby, jež pracují z ekonomických důvodů na

zkrácenou dobu. Jenom jsou navíc v čitateli i jmenovateli přičteny i osoby, které by sice chtěly pracovat, ale již nevěří, že si vůbec nějakou vhodnou práci někdy ve svém životě najdou.

Hodnotu přirozené míry nezaměstnanosti, kterou bychom rovněž mohli nazvat určitým hospodářsko-politickým optimem je možno zjistit na základě sledovaného období, ve kterém je inflace stabilní. Někdy bývá tato přirozená míra nezaměstnanosti rovněž spojována se situací, kdy je produkt na své potenciální úrovni, tedy lépe řečeno, kdy je produkt na úrovni potenciaálního produktu, je míra nezaměstnanosti na své přirozené míře. (Žák, 2006, str. 19)

3.6 Trh práce

Trh práce je prostor, kde dochází k interakci mezi zaměstnavateli, tedy těmi, kteří práci nabízejí a zaměstnanci, tedy těmi, kteří nabízejí svou práci. O faktorech, které působí na tento trh, rozhoduje jeho charakter, tedy to, zda se jedná o dokonalý nebo naopak nedokonalý konkurenční trh a popřípadě to, jaká je příčina této nedokonalé konkurence. Dokonalý konkurenční trh je čistě teoretická abstrakce, ale je východiskem pro řadu modelů, které jsou postupně modifikované odstraněním některých zjednodušujících předpokladů a přibližují se tak reálnému trhu práce. Dokonalý konkurenční trh práce musí mít následující předpoklady: (Rievajová, 2009, str. 7)

- existuje zde velké množství subjektů, které neumožňují ovlivnit cenu, popřípadě množství nabízené a poptávané práce;
- existuje homogenost na trhu práce, tedy dokonalá substituce jak pracovníků, tak zaměstnavatelů;
- existuje dokonalá informovanost všech účastníků.

Pokud jsou tyto tři podmínky na trhu práce splněny, dochází k optimální alokaci pracovníků do firem za určité mzdy. Uvolněním některého z výše uvedených předpokladů dokonalého konkurenčního trhu práce se dostáváme k modelům nedokonalé konkurence. Pokud je trh práce nehomogenní, kdy v něm existují nějaké bariéry, dochází k jeho segmentaci, která může mít charakter geografický, profesní nebo se může jednat o závislost ve vztahu pracovníka k zaměstnavateli. V důsledku této segmentace může docházet ke

vzniku disproporce na trhu práce, která se projevuje vysokou nezaměstnaností a rigiditou mezd. (Riévajová, 2009, str. 7)

Trh práce je rozhodující v tržní ekonomice v tom, že se od něj očekává jednak to, že zabezpečí ekonomiku a to potřebnými pracovními silami v požadované struktuře a to jak oborové, profesní, věkové ale rovněž i vzdělanostní, tedy že tímto umožňuje produkci statků a služeb. Zároveň zabezpečuje zajištění pracovních sil a to prostřednictvím odpovídajících prostředků, především díky pracovním příjmům. Určitý význam má však i zajištění určité sociální pozice, prestiže nebo seberealizace a to vše v takové míře, která je odpovídající jejich podílu na produkci. (Krebs, 2010, str. 310)

Firmy jako zaměstnavatelé a pracovníci jsou dva klíčoví aktéři trhu práce, kteří na něm uplatňují své specifické racionální strategie. Ty jsou jak individuální, ale mohou mít i charakter společných strategií s jinými subjekty, se kterými mohou vytvářet koalice. Může se takto jednat o odbory, anebo u zaměstnavatelů zaměstnavatelské svazy. Tyto koalice mají charakter interní solidarity a externí diskriminace. Cílem většiny strategií je zrušit intenzitu konkurence ve vlastním táboře a prosadit se proti protivníkovi. Síla koalicí pracovníků spočívá v jejich schopnosti kontrolovat nabídku práce, naopak silou firem je pak schopnost kontrolovat poptávku po ní. Tyto dvě kontroly mají dvě formy (Riévajová, 2009, str. 9):

- kontrolu nad mírou nabídky a poptávky, kdy v zájmu firmy je co nejširší nabídka práce, pro daný počet pracovníků je naopak v jejich zájmu, aby poptávka po jejich práci byla co nejvyšší;
- kontrolu nad mírou soutěže vnitřní nabídky nebo poptávky po práci. Při dané úrovni nabídky a poptávky po práci je v zájmu pracovníků, aby soupeření na straně firem bylo co nejvyšší, na straně firem je naopak v jejich zájmu, aby toto soupeření bylo na straně pracovníků.

3.6.1 Osoby ohrožené na trhu práce

Jako rizikové skupiny jsou všeobecně bez ohledu na regionální rozdílnosti a současnou situaci na trhu práce označovány následující kategorie osob: (Kotíková, 2003, str. 128)

- občané se zdravotním postižením,

- mladí lidé, mladiství uchazeči o zaměstnání,
- vyšší věkové kategorie,
- nekvalifikovaní pracovníci,
- ženy, zejména pečující o děti do věku 15 let (popřípadě muži, pokud o děti pečují oni),
- členové minoritních skupin (rasově, kulturně, ale i nábožensky odlišní od většinové společnosti, nebo od toho co je vnímáno jako většinové), u nás je to zejména romské etnikum.

Nezaměstnanost u mladých osob

Nezaměstnanost u mladých osob bychom mohli charakterizovat jako věkovou skupinu do 25 let, respektive ji můžeme rozšířit o absolventy vysokých škol do 30 let věku, kdy tyto skupiny nemají zpravidla déle trvající pracovní zkušenosti. Po propuknutí ekonomické krize byla tato věková skupina společně se skupinou starších osob těmi, kteří zaznamenaly nejvyšší nárůst nezaměstnanosti. Nízká zaměstnanost mladých souvisí nejenom se znevýhodněným postavením této skupiny na trhu práce, ale rovněž s její nízkou ekonomickou aktivitou. Nejvýraznější problémy lze hledat u skupiny absolventů škol, přičemž jako riziková se ukazuje zejména skupina absolventů středních nebo vyšších odborných škol, naopak v daleko menší míře se pak jedná o nezaměstnanost u absolventů vysokých škol. Absolventi vysokých škol takto nevykazují na trhu práce závažnější poruchu. (Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, str. 12)

Nezaměstnanost u starších osob

Ke skupinám osob, které jsou ohroženy na trhu práce, se řadí rovněž osoby starších věkových skupin, zejména pak osoby, které jsou v předdůchodovém věku, a takto se jedná o věkovou skupinu mezi 55 – 64 lety. Starší osoby jsou skupinou osob, u které často dochází ke kumulaci řady faktorů, které mohou vést k vyšší míře nezaměstnanosti než je tomu obvyklé u zbytku populace. Především se může jednat o nižší vzdělání, zdravotní znevýhodnění a nedostatečnou adaptabilitu na měnící se podmínky. Těmito podmínkami takto mohou být jednak ty, které se týkají vývoje ekonomiky, případně profese, tak rovněž

nedostatečné adaptabilitě na změnu vlastní výkonnosti. Tyto příčiny mohou mít jak objektivní charakter (zastarávání kvalifikace, snižování pracovní výkonnosti v některých profesích), tak ale i charakter subjektivní, který může být jak na straně samotných zaměstnanců, tak ale i jejich zaměstnavatelů. Zároveň jako další důležitý faktor je nutno neopominout ani dopad péče o osoby blízké, tedy zejména vnoučata, seniory z řad vlastních rodičů, které jsou způsobeny nedostupností jiné formy péče o tyto osoby. (Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, str. 14)

Mezi nejvýznamnější handicapity osob nad 50, resp. 55 let patří kromě již zmiňovaného nižšího dosaženého vzdělání, především chybějící dovednosti v používání nových technologií, nedostatečné jazykové a počítačové znalosti. Osobám nad 55 let často chybí motivace k dalšímu vzdělávání a sebedůvěra v jeho zvládnutí. Navíc zaměstnavatelé dávají přednost spíše aktuálnosti vzdělání před praxí, což tyto osoby dostává do značně nevýhodné situace a to především v případě, pokud si nedoplňovaly nebo nerozšiřovaly poznatky ze svého oboru prostřednictvím dalšího vzdělávání. (Kotíková, Remr, 2007, str. 10-11)

Nezaměstnanost u osob se zdravotním postižením

Zdravotně postižené osoby představují vnitřně bohatě diferencovanou skupinu, která je ovšem i v současné době majoritní společností vnímána převážně z pohledu jejich zdravotního postižení. Česká republika se již řadu let zaměřuje na poznávání této specifické skupiny osob v širokých kontextech života s cílem usnadnit těmto lidem jejich život se zdravotním handicapem a úspěšně je včlenit do života majoritní společnosti. (Krause, 2011, str. 8)

Vzhledem k tomu, že zaměstnavatelé kladou důraz na produktivitu práce a výkon, pak osoby se zdravotním postižením mají v současné společnosti čím dál menší šance k tomu se uplatnit na trhu práce. Doba evidence zdravotně postřežených v evidenci úřadů práce několikanásobně převyšuje dobu evidence u osob bez zdravotního omezení. Dostávají se často do bezvýhodné životní situace a i pro jejich rodiny to znamená starost o zdravotně postiženého a zároveň nezaměstnaného člena rodiny. (Buchtová, Šmajš, Boleloucký, 2013, str. 90)

Příčiny nezaměstnanosti u osob se zdravotním postižením je tedy možno vidět v následujících oblastech: (Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, str. 16)

- snížená pracovní schopnost, potřeba asistence, atd.;
- požadavky na specifickou úpravu pracoviště;
- předsudky a obava zaměstnavatelů;
- rezignace na pracovní uplatnění;
- nízká kvalifikace.

Osoby sociálně znevýhodněné a osoby s nízkou kvalifikací

Kromě překážek, které brání v přístupu k zaměstnání specifickým skupinám uvedeným v předešlých kapitolách, existují i další bariéry, které mohou osoby omezovat na trhu práce. Tyto bariéry jsou však průřezové, a to bez vazby na konkrétní skupinu, a do značné míry nabývají individuálního nebo regionálního charakteru. Především se jedná o sociální exkluzi, neodpovídající anebo nízkou kvalifikaci, případně závislost na návykových látkách a podobně. Zatímco překážky v zaměstnávání osob uvedených výše více či méně souvisí s nedostatečnou výkonností ekonomiky, respektive byly by při generování dostatečného počtu pracovních míst v zásadě řešitelné, existují překážky, které je velmi obtížné eliminovat i při dostatečně výkonné ekonomice. (Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, str. 16)

3.7 Politika zaměstnanosti

Práce a s tím související pracovní uplatnění patří k základním atributům člověka a práce je určující i pro ekonomický a sociální status člověka, jeho rodiny a rovněž i pro stabilitu a prosperitu celé společnosti. Zajištění možností pracovního uplatnění se v tržních ekonomikách neprosazuje jen s uplatněním tržních mechanismů a ve většině vyspělých států se můžeme setkat s určitými aktivitami státu na trhu práce, které jsou označovány jako politika zaměstnanosti. Posláním politiky zaměstnanosti je přispívat k podpoře dynamické rovnováhy na trhu práce a omezovat nezaměstnanost. Politika zaměstnanosti je zároveň těsně spojena s celkovou hospodářskou a regionální politikou a prakticky i se všemi dalšími

odborní sociální politiky, například se zdravotní, vzdělanostní nebo bytovou politikou státu (Krebs, 2010, str. 309).

Státní politika zaměstnanosti usiluje především o dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, o produktivní využití zdrojů pracovních sil a o zabezpečení využití zdrojů pracovních sil. Politika zaměstnanosti se orientuje na následující aktivity: (Winkler, Wildmannová, 1999, str. 50)

- rozvoj infrastruktury trhu práce, kdy prostřednictvím sítě specializovaných institucí, ke kterým patří úřady nebo zprostředkovatelny práce, stát zabezpečuje dokonalejší informovanost o volných pracovních místech a o uchazečích o zaměstnání;
- podpora vytváření nových pracovních míst a pracovních činností, kdy stát poskytuje například finanční podpory na nová pracovní místa pro zaměstnavatele, začínající podnikatele a podporuje veřejně prospěšné práce nebo usnadňuje zaměstnávání mladistvých a handicapovaných občanů;
- zaměření se na zvýšení adaptability pracovní síly, kdy růst strukturální nezaměstnanosti staví před sebe požadavek na zvýšení adaptability a mobility;
- podílení se na zabezpečení životních podmínek pro ty, kteří se stali dočasně nezaměstnanými a to ve formě sociálních dávek a podpor v nezaměstnanosti.

Základním dokumentem české politiky zaměstnanosti je Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020, která si stanovila základní priority v oblasti zaměstnanosti, kterými jsou: podpora přístupu k zaměstnání, zejména pro skupiny ohrožené na trhu práce, podpora rovnosti žen a mužů na trhu práce, přizpůsobení podniků, zaměstnanců a nezaměstnaných změnám a potřebám trhu práce a rozvoj služeb zaměstnanosti. Především se jedná o novou tvorbu pracovních míst investičními pobídkami a nástroji aktivní politiky zaměstnanosti, které budou zaměřeny na nejvíce ohrožené skupiny osob na trhu práce, ke kterým by se mělo přistupovat individuálně. Rovněž by mělo dojít k flexibilitě pracovních úvazků a k podpoře částečných úvazků. Dále by mělo dojít k propojení MPSV a MŠMT v oblasti vzdělávání a dalšího vzdělávání, které by mělo odrážet situaci na trhu práce. Na Úřadech práce by mělo dále dojít k personálnímu posílení a to jak kvantitativnímu, tak kvalitativnímu.

3.7.1 Aktivní a pasivní politika zaměstnanosti

Základním článkem, který provádí politiku zaměstnanosti je úřad práce, který je orgánem státní správy a takto zajišťuje služby zaměstnanosti na daném území. Jedná se o samostatné subjekty, které jsou územně organizované a plní následující funkce: (Krebs, 2010, str. 325-326)

- informační;
- poradenskou;
- zprostředkovatelskou;
- podnikatelskou.

Pasivní politika zaměstnanosti je spojena se zabezpečováním nezaměstnaných. Jejím smyslem je kompenzovat nezaměstnaným ztrátu příjmu po přechodnou dobu. Základní dávky v nezaměstnanosti jsou:

- odstupné, které má charakter jednorázového podnikového nebo státního zaopatření;
- podpora v nezaměstnanosti, která je konstruovaná jako pravidelně se opakující dávka sociálního pojištění;
- pomoc v nezaměstnanosti s konstrukcí peněžité dávky sociální pomoci.

Aktivní politika zaměstnanosti je vymezena v zákoně č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti a jedná se o souhrn opatření směřujících k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti. Aktivní politiku zaměstnanosti zabezpečuje ministerstvo a Úřad práce a to podle situace na trhu práce spolupracují při její realizaci s dalšími subjekty.

Cílem aktivní politiky zaměstnanosti je (Kotýnková, 2003, str. 184):

- vytváření rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce: jedná se o snižování nákladů během hledání zaměstnání a pomoc při přizpůsobení pracovní síly požadavkům trhu práce;
- přerozdělení nezaměstnanosti ve prospěch nejvíce ohrožených skupin nezaměstnaných;

- umožnění prvního kontaktu či udržení kontaktu s trhem práce při jeho delším přerušení;
- prevence sociálního vyloučení a prevence zhoršování celkové kvality života nezaměstnaných: zde se jedná o sociálně aktivizující programy včetně specifických programů, které nemusí vést přímo k zaměstnávání či zvýšení kvalifikace, nejžárnějším typem takového programu jsou motivační kurzy.

Nástroje, jimiž je realizována aktivní politika zaměstnanosti, jsou dle zákona o zaměstnanosti zejména:

- rekvalifikace,
- investiční pobídky,
- veřejně prospěšné práce,
- společensky účelná pracovní místa,
- překlenovací příspěvek,
- příspěvek v době částečné nezaměstnanosti,
- příspěvek na zapracování,
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program.

Součástí opatření aktivní politiky zaměstnanosti jsou rovněž dle zákona o zaměstnanosti:

- poradenství, které provádějí nebo zabezpečují krajské pobočky Úřadu práce za účelem zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů fyzických osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání, pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,
- podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením uvedená v části třetí, s výjimkou příspěvku,
- sdílené zprostředkování zaměstnání,

- cílené programy k řešení zaměstnanosti.

Rekvalifikace

Rekvalifikací se dle § 108 zákona o zaměstnanosti „rozumí získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala.“

Uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání dle výše uvedeného zákona je aktivním hráčem na trhu práce i v tomto směru, z tohoto důvodu si může zabezpečit rekvalifikaci sám a za tím účelem si může takto zvolit druh pracovní činnosti.

Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou vymezeny v § 111 zákona o zaměstnanosti jako nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, kterým se u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky, hmotně podporuje:

- vytváření nových pracovních míst,
- rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců.

Školením se rozumí pro účely investičních pobídek teoretické ale i praktické vzdělávání a získávání znalostí a dalších dovedností, které jsou důležité pro pracovní zařazení zaměstnanců a které odpovídají požadavkům, jež jsou stanoveny zaměstnavatelem. Školení může být rovněž zajišťováno samotným zaměstnavatelem. Hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst může být poskytována i tomu zaměstnavateli, který vytvoří nová pracovní místa v územní oblasti, ve kterém je průměrná míra nezaměstnanosti během dvou pololetí, které předcházely předložení záměru zaměstnavatele získat investiční pobídku nejméně o 50 procent vyšší než je tomu v průměru u celé České republiky. (Nešćáková, 2011, str. 241)

Veřejně prospěšné práce

Veřejně prospěšnými pracemi se rozumí dle § 112 zákona o zaměstnanosti časově omezené pracovní příležitosti, které spočívají především v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech, které

jsou ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, a to i opakovaně, k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání. Pracovní příležitosti jsou vytvářeny na základě dohody s úřadem práce, který na ně může zaměstnavateli poskytnout příspěvek. Tento příspěvek je možno poskytnout až do výše skutečně vynaložených prostředků, které jsou určeny na mzdy nebo platy na zaměstnance, který je umístěn na tyto práce, a to i včetně pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl ze základu pojistného tohoto zaměstnance.

Společensky účelná pracovní místa

Společensky účelná pracovní místa jsou vymezena v § 113 zákona o zaměstnanosti, a rozumí se jimi taková pracovní místa, která zaměstnavatel na svém pracovišti zřizuje nebo vyhrazuje a to na základě dohody s Úřadem práce a obsazuje je těmi uchazeči o zaměstnání, kterým není možno zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Společensky účelným pracovním místem je i takové pracovní místo, které zřídil po dohodě s úřadem práce uchazeč o zaměstnání a to za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Na společensky účelná pracovní místa může Úřad práce poskytnout příspěvek.

Překlenovací příspěvek

Překlenovací příspěvek může být dle § 114 zákona o zaměstnanosti poskytnut úřadem práce a to na základě dohody osobě samostatně výdělečně činné, která přestala být uchazečem o zaměstnání a které byl poskytnut příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa. Překlenovací příspěvek se poskytuje na úhradu provozních nákladů, které vznikly a byly uhrazeny v období, na které je překlenovací příspěvek poskytnut. Překlenovací příspěvek je poskytován nejdéle na dobu 5 měsíců a měsíčně činí částku v maximální výši 0,25 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla uzavřena dohoda o překlenovacím příspěvku. O poskytnutí příspěvku je možné požádat nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne uzavření dohody poskytnutí příspěvku na zřízení společensky účelného pracovního místa.

Příspěvek v době částečné nezaměstnanosti

Příspěvek v době částečné nezaměstnanosti je vymezen v § 115 zákona o zaměstnanosti, který může úřad práce poskytnout zaměstnavateli, na základě dohody, která je uzavřena s ním po předchozím souhlasu vlády, pokud zaměstnavatel nemůže přidělovat zaměstnanci práci v rozsahu týdenní pracovní doby z důvodu dočasného omezení odbytů jeho výrobků nebo omezení poptávky po jím poskytovaných službách, anebo z důvodu přerušování práce způsobené živelní událostí, která spočívá v přírodní pohromě.

Výše příspěvku dle výše uvedeného zákona „činí 20 % průměrného výdělku zaměstnance, nejvýše však 0,125 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla uzavřena dohoda o poskytnutí příspěvku. Příspěvek může být poskytován pouze v době trvání překážky v práci z důvodu částečné nezaměstnanosti nebo živelní události, a to nejdéle po dobu 6 měsíců s možností jednoho opakování o stejnou dobu; vláda může v odůvodněných případech nařízením stanovit delší dobu poskytování příspěvku.“

Příspěvek na zapracování

Příspěvek na zapracování je vymezen v § 116 zákona o zaměstnanosti. Úřad práce jej může poskytnout zaměstnavateli na základě uzavřené dohody a to v případě, že zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je věnována zvýšená péče. Příspěvek je možno poskytovat maximálně po dobu 3 měsíců. Měsíční příspěvek na jednu fyzickou osobu, která zapracovává, může činit maximálně polovinu minimální mzdy.

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program je vymezen v § 117 zákona o zaměstnanosti. Úřad práce jej může poskytnout takovému zaměstnavateli, který přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Příspěvek je možno poskytovat na částečnou úhradu náhrady mzdy dle zákoníku práce. Příspěvek se poskytuje maximálně po dobu 6 měsíců a měsíčně může činit nejvýše polovinu minimální mzdy.

4 Charakteristika Středočeského kraje

Středočeský kraj je svou velikostí, počtem obcí ale i počtem obyvatel, kteří v kraji žijí, největším krajem České republiky. Jeho rozloha je 10 928 km², a díky tomu Středočeský kraj zabírá téměř 14 % území celé České republiky

Územně Středočeský kraj náleží k Českému masivu a jeho reliéf je poměrně málo členitý. Sever a východ je rovinný, na jihu a jihozápadě převládají vrchoviny. Nejvyšším bodem území je vrchol brdských hřebenů Tok s nadmořskou výškou 865 metrů, který se nachází v okrese Příbram. Naopak nejnižším bodem je řečiště Labe, které je položeno pouhých 153 m n. m. a leží v okrese Mělník.

Obrázek 1 - Okresy Středočeského kraje

Zdroj: www.risy.cz

K 1. 1. 2018 bylo na území kraje evidováno 12 okresů a 1 144 obcí. Kraj je charakteristický vysokým zastoupením obcí s počtem obyvatel do dvou tisíc (1 031 obcí), ve kterých žije 40,9 % obyvatel. Statut města je přidělen 84 obcím, Kladno a Mladá Boleslav jsou navíc statutárními městy. Podíl městského obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel kraje byl 52,4 % a byl nejnižší v celé České republice. Středočeský kraj jako jediný kraj nemá své krajské město, krajský úřad tak sídlí v hlavním městě Praze. Ke konci roku 2018

měl Středočeský kraj 1 369 332 obyvatel a byl nejlidnatějším regionem České republiky. Hustota obyvatelstva byla 123 osob na kilometr čtvereční. Další charakteristiky okresů Středočeského kraje jsou přehledně zobrazeny v Tabulce č. 1.

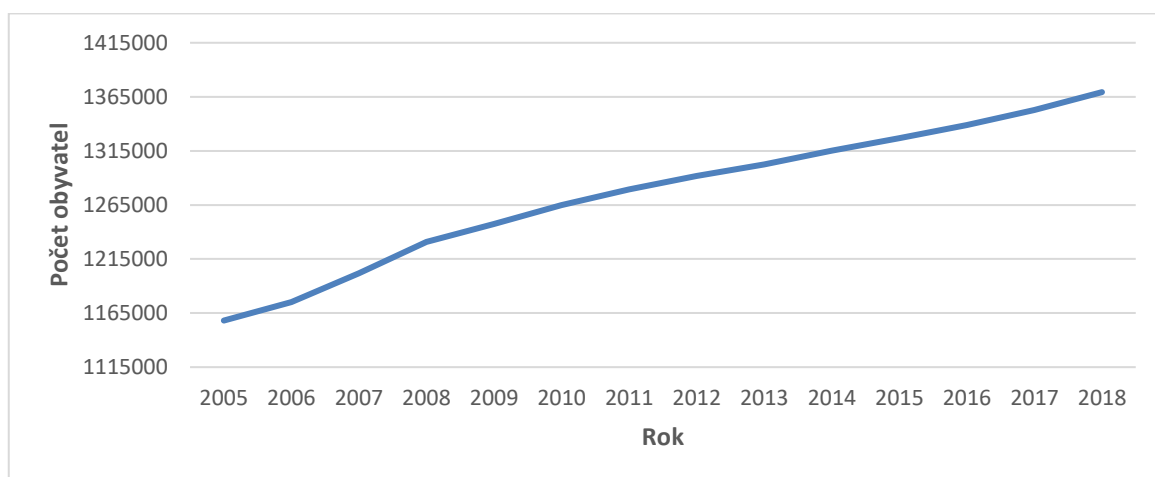
Tabulka 1 - Okresy Středočeského kraje a jejich charakteristiky

Okres	Rozloha (km²)	Počet obyv. (k 31.12.2018)	Hustota zalidnění (počet obyvatel / km²)	Počet obcí
Benešov	1 475	99708	66	115
Beroun	662	93726	135	85
Kladno	720	165271	224	100
Kolín	744	101604	132	89
Kutná Hora	917	75370	81	88
Mělník	701	108352	150	69
Mladá Boleslav	1 023	129136	123	120
Nymburk	850	99873	114	87
Praha-východ	755	180945	217	110
Praha-západ	580	146004	232	79
Příbram	1 692	114778	67	121
Rakovník	896	55565	62	83

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Demografický vývoj kraje se od druhé poloviny devadesátých let minulého století měnil a to především kvůli výstavbě satelitních obytných celků v okolí Prahy. Počet obyvatel stále přibývá, což je dáno především stěhováním. Vývoj počtu obyvatel Středočeského kraje lze sledovat v grafu č. 1 a příloze č. 1, kde jsou uvedeny i jednotlivé charakteristiky.

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel ve Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu č. 1 lze sledovat, že počet obyvatel se za poslední dekádu zvýšil zhruba o 150 000 a po celou dobu sledovaného období rostl téměř lineárně. Lze také říci, že poměr mužů a žen je ve Středočeském kraji téměř vyrovnaný a jejich průměrný věk dosahoval 41 let. Co se týče věkové struktury obyvatelstva, tak ke konci roku 2018 byl Středočeský kraj nejvíce zastoupen obyvateli v rozmezí věku od 15 do 64 let. Pro přehlednost o situaci v kraji je sestaven Graf č. 2 a Příloha č. 2, kde lze sledovat věkovou struktura obyvatelstva kraje za celé sledované období.

Graf 2 - Vývoj struktury obyvatelstva dle věku ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Všeobecně lze konstatovat, že u všech skupin byl zaznamenán každoroční nárůst. Jedinou výjimkou jsou obyvatelé od 15 do 64, u nichž lze sledovat od roku 2011 do 2016 mírný pokles o zhruba 3000 obyvatel. Propad byl způsobem tím, že do produktivního věku vstupovaly početně slabé ročníky, které se narodily na konci 20. století. Naopak silné ročníky z poloviny minulého století se přesouvaly do kategorie nad 65 let. Od roku 2017 ale počet těchto obyvatel opět stoupá.

Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí polohu kraje mimořádně výhodnou. Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a poskytuje Praze svůj rekreační potenciál. Pro Středočeský kraj je charakteristická rozvinutá zemědělská i průmyslová výroba. Zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek v severovýchodní části kraje, kraj vyniká hlavně rostlinnou výrobou, pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských částech pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou strojírenství, chemie a potravinářství.

Jak již bylo řečeno, pro Středočeský kraj jsou stěžejními odvětvími průmysl a zemědělství, což se odráží i v celkové struktuře zaměstnanosti kraje. Na opačné straně stojí služby a stavební průmysl. Mezi největší zaměstnavatele Středočeského kraje lze zařadit:

- ŠKODA AUTO, a.s. (okres Mladá Boleslav),
- Bidvest Czech Republic, s.r.o. (okres Mělník),
- Sellier Bellot, a.s. (okres Benešov),
- Amazon Logistic Prague, s.r.o. (okres Praha - západ),
- Aero Vodochody AEROSPACE, a.s. (okres Praha - východ),
- Philip Morris ČR, a.s. (okres Kutná Hora),
- Toyota Peugeot Citroen Automobile Czech, s.r.o. (okres Kolín).

Ke konci roku 2018 bylo ve Středočeském kraji evidováno zhruba 336,5 tisíce ekonomických subjektů. Oproti předešlému roku se počet ekonomických subjektů zvýšil o zhruba o 6 tisíc, což byl druhý největší meziroční nárůst mezi kraji. Z hlediska organizační

statistiky lze sledovat převážně fyzické osoby s živností, menší podíl mají poté osoby právnické. Celkový procentuální podíl je uveden na obrázku č. 2.

Obrázek 2 - Ekonomické subjekty dle právní normy ke konci roku 2018

Zdroj: ČSÚ

K poslednímu dni roku 2018 byl podíl nezaměstnaných osob 3,2 %. Jedná se o nejmenší hodnotu za poslední dekádu a od roku 2008 se tento ukazatel drží pod celorepublikovým průměrem. Lze také definovat, jaké okresy jsou nejvíce ohroženy nezaměstnaností v závislosti na jejich geografické poloze. V celkovém průměru za sledované období vykazuje nejmenší nezaměstnanost okres Praha-východ 2,6 %, naopak nejvyšší průměr lze sledovat v okrese Příbram 7,36 %.

Ekonomická aktivita a zaměstnanost obyvatel, jejich průměrné mzdy a příjmy domácností Středočeského kraje se dlouhodobě zvyšují a v rámci ČR patří k druhým nejvyšším po Praze. Od počátku 90. let ubývá zaměstnaných v primárním (zemědělství, lesnictví, rybářství) a také sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). Dlouhodobě se zvyšuje zaměstnanost v oblasti služeb (terciér), ve kterých pracuje více než šest z deseti zaměstnaných v kraji, což je hodnota převyšující celorepublikový průměr. (Český statistický úřad)

5 Analytická část

Praktická část práce je zaměřena na analýzu nezaměstnanosti ve Středočeském kraji s ohledem na dosavadní vývoj. Hlavní pozornost bude soustředěna na rizikové skupiny obyvatelstva, příčiny jejich nezaměstnanosti a možnosti, které mohou ovlivnit kvalitu jejich života. Pro informaci o postavení regionu v rámci České republiky a zjišťování odchylek budou prováděna srovnání z demografického a vzdělanostního hlediska. Součástí řešení bude i predikce budoucího vývoje, která bude čerpat z vyhodnocených dat.

Obecně lze obyvatelstvo v České republice rozdělit na dvě hlavní skupiny obyvatel. Ekonomicky aktivní obyvatelé jsou osoby, které lze nazývat pracovní silou, jelikož jsou zaměstnané v národním hospodářství, nebo osoby nezaměstnané. Zaměstnané osoby jsou osoby, které mají uzavřený pracovní poměr či jsou samostatně výdělečně činné. Naopak osoby nezaměstnané jsou takové, které jsou starší 15 let, aktivně shání práci a do 14 dnů jsou schopny nastoupit do práce. Druhou skupinou jsou ekonomicky neaktivní obyvatelé. Do této skupiny řadíme osoby ve věku 0-14 let, osoby důchodového věku, invalidní osoby a také studenty. Vývoj ekonomicky aktivního a ekonomicky neaktivního obyvatelstva za celé sledované období nejen v celé České republice, ale také ve Středočeském kraji, lze sledovat příloze č. 12 a č. 13.

5.1 Míra nezaměstnanosti Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

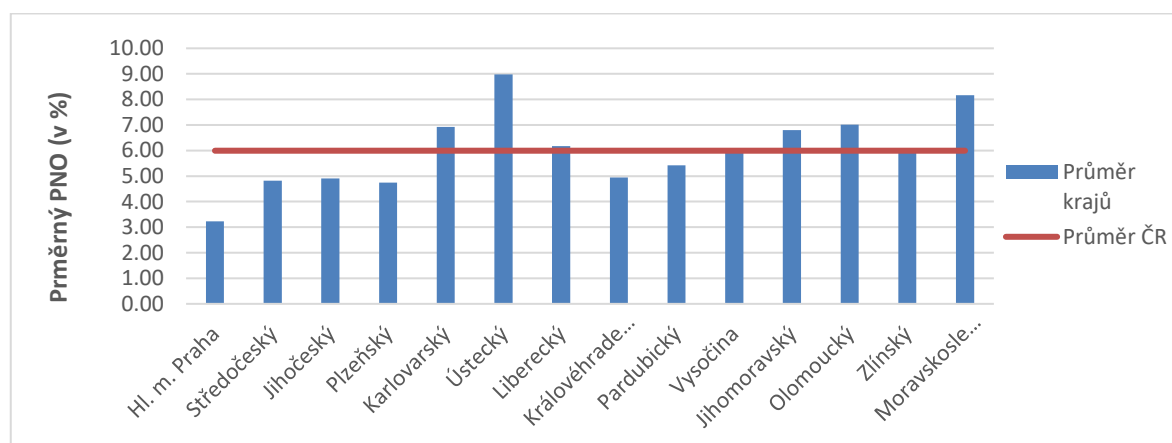
Český statistický úřad a Ministerstvo práce a sociálních věcí využívají od roku 2013 k výpočtu nezaměstnanosti v ČR ukazatel, který se nazývá podíl nezaměstnaných osob. Tomuto ukazateli předcházela tzv. registrovaná míra nezaměstnanosti, která ovšem počítala s nezaměstnaností osob ve věku 15 - 74 let. Rozsah tohoto ukazatele byl tedy vyšší než u podílu nezaměstnaných osob a z důvodu odlišné metodiky jsou vzájemně prakticky nesrovnatelné. Pro zajištění korektnosti interpretovaných výsledků bude pracováno s ukazatelem podílu nezaměstnaných osob.

5.1.1 Analýza vývoje nezaměstnanosti v krajích České republiky

Ve sledovaném období lze pozorovat, že rozptyl mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou tohoto ukazatele je 5,1 %. Nejnižší hodnota 3,1 % byla zaznamenána v roce 2018, nejvyšší 8,17 % v roce 2013. Obecně lze říci, že ve všech krajích docházelo v prvních třech letech

sledovaného období ke snižování nezaměstnanosti. V roce 2009 došlo k rapidnímu nárůstu díky světové hospodářské krizi a podíl nezaměstnaných osob v České republice vzrostl o necelá 3 %. V následujících letech docházelo shodně ve všech krajích k dalšímu nárůstu nezaměstnaných osob. Až v roce 2014 se růst zastavil a došlo ke stabilizaci, kdy se ukazatel ustálil na 7,46 %. Do té doby se celá republika vyrovnávala s následky ekonomické krize. Následující roky již vykazovaly pokles vždy minimálně o 1 %, až se hodnota celorepublikového průměru zastavila na 3,07 %. Vývoj v jednotlivých krajích lze sledovat v příloze č. 3.

Graf 3 - Průměrné hodnoty podílu nezaměstnaných osob v mezikrajovém srovnání v krajích ČR v letech 2005 - 2018 (v %)

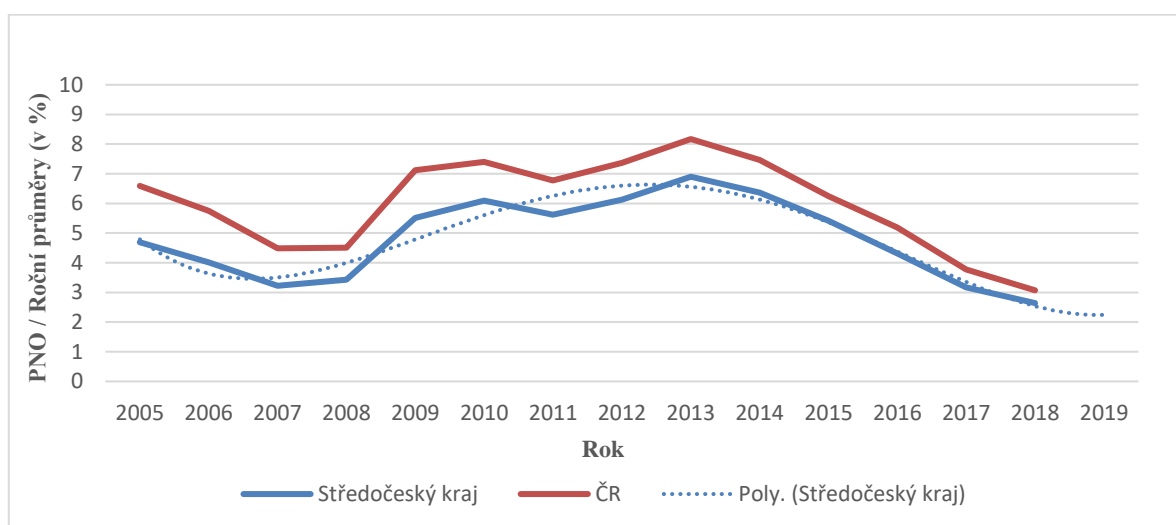
Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Pro lepší představu byl sestaven graf č. 3, který zobrazuje vývoj průměrných hodnot podílu nezaměstnaných osob v krajích České republiky, který je proložen křivkou, jenž představuje hodnotu stejného ukazatele, ale pro celou Českou republiku. Srovnáním průměrných hodnot podílu nezaměstnaných osob v krajích České republiky a České republiky jako celku, bylo zjištěno, že nejvíce celorepublikový průměr převyšoval kraj Ústecký (8,98%). Nicméně je důležité říci, že za posledních 5 let se snížil podíl nezaměstnaných osob v Ústeckém kraji o více než polovinu, z 11,47 % v roce 2013 na 4,5 % v roce 2018. Od průměru České republiky v roce 2018 ho dělilo pouze necelých 1,5 %. Z toho lze usoudit, že vývoj nezaměstnanosti má pozitivní tendenci, která se projevuje poklesem. Analogicky lze charakterizovat i kraj Moravskoslezský, Olomoucký, Jihomoravský a Karlovarský. Ačkoliv tyto kraje vykazují vysoký rozptyl od průměru České republiky, tak v posledních letech je vidět trend, který koresponduje se vzrůstající ekonomickou úrovní krajů a aplikací aktivní politiky zaměstnanosti.

Kraji, které stojí na opačném pólu a jejichž průměrný podíl nezaměstnaných osob za sledované období nepřesáhl 5 %, jsou hlavní Město Praha, kraj Středočeský, Jihočeský, Plzeňský a Královehradecký.

Následující graf č. 4 znázorňuje vývoj analyzovaného ukazatele nezaměstnanosti ve Středočeském kraji a v celé České republice za sledované období let 2005 až 2018. Pro další vývoj ve Středočeském kraji vytvořen model polynomické funkce. Shoda empirických hodnot s modelem je vyjádřena termínem indexu determinace v hodnotě 91,17%.

Graf 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

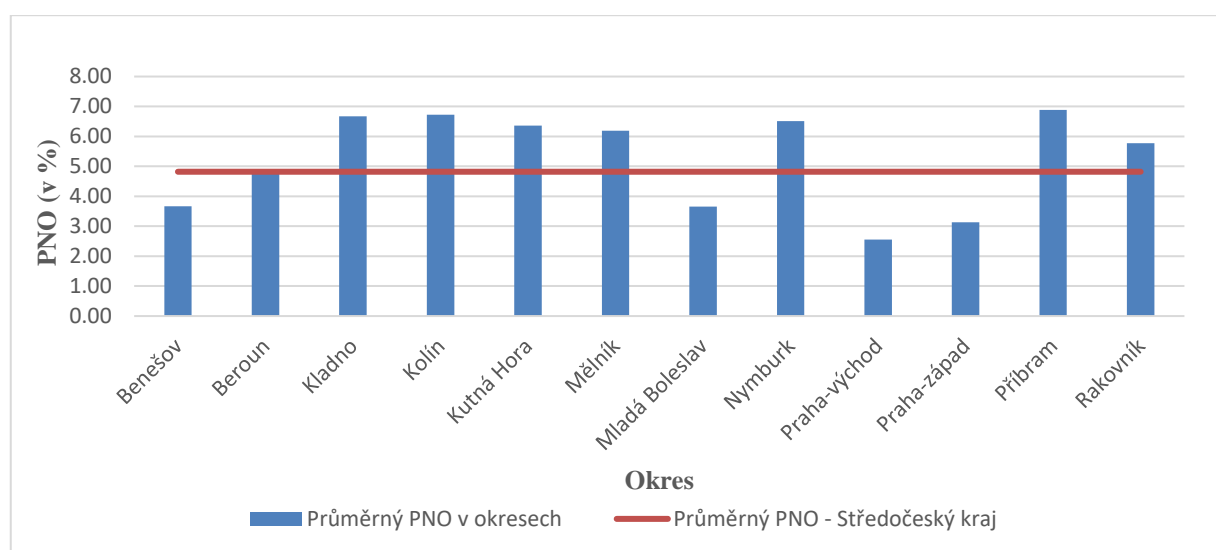
5.1.2 Analýza vývoje nezaměstnanosti v okresech Středočeského kraje

Sledování vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji je důležité z toho hlediska, že se člení na 12 menších samosprávných celků. Nezaměstnanost ve Středočeském kraji se dlouhodobě řadí mezi nejnižší v České republice. Nicméně existují difference mezi jednotlivými okresy. Pro potřeby analýzy této kapitoly je nejprve důležité si přiblížit situaci v celém kraji. Analýza vývoje podílu nezaměstnaných osob Středočeského kraje za celé sledované období je uvedena v příloze č. 5, jejíž součástí jsou elementární charakteristiky. V prvních čtyřech letech sledovaného období docházelo k poklesu podílu nezaměstnaných osob ve věku 15 - 64 let. Od roku 2010 docházelo k oscilaci zmiňovaného ukazatele okolo hodnoty 6%. Nejvyšší hodnota podílu nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji byla evidována v roce 2013. Tento rok ukazatel se ukazatel bez 0,1% vyšplhal až k hranici 7%.

Největší meziroční nárůst byl zaznamenán mezi roky 2008 a 2009, kdy se podíl nezaměstnaných osob zvýšil o 2%, což lze popsat koeficientem růstu o hodnotě 1,6064.

Vývoj průměrných hodnot ukazatele podílu nezaměstnaných osob, tentokrát pro jednotlivé okresy Středočeského kraje za stejné sledované období, je zachycen v příloze č. 6. Na základě hodnot uvedených v této příloze byl zkonstruován graf č. 5, který zachycuje průměrné hodnoty podílu nezaměstnaných osob v jednotlivých okresech za celé sledované období.

Graf 5 - Průměrný podíl nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje v letech 2005 – 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu č. 5 lze sledovat, které okresy Středočeského kraje vykazují výrazně vyšší hodnoty než průměr celého kraje. Nejvyšší průměrné hodnoty vykazují okresy Kladno, Kolín a Příbram. Jedná se o dlouhodobě strukturálně postižené okresy, které nedisponují adekvátní infrastrukturou a také nemají bohatě rozvinuté strategie ohledně trhu práce se sousedními kraji a hlavním městem Prahou. Definovány jsou také průmyslově slabé okresy, mezi které se řadí okresy Mělník, Kutná Hora a Nymburk. Absolutně nejvyšší hodnoty v meziročním srovnání mezi nejvíce ohroženými kraji byly evidovány v letech 2013 a 2014 v již zmiňovaných okresech Kolín a Příbram, kdy se hodnota ukazatele podílu nezaměstnaných osob téměř dostala k 9 %.

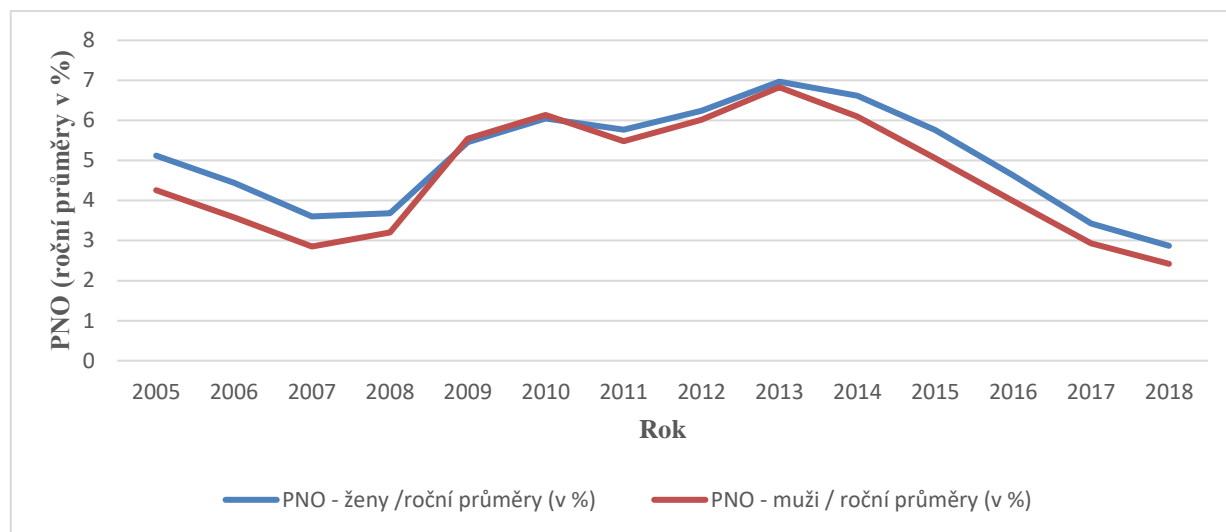
5.1.3 Analýza vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle pohlaví

Při pohledu na produktivní skupinu obyvatel Středočeského kraje, tedy na osoby od 15 do 64 let rozdělených dle pohlaví, můžeme sledovat, že za celé sledované období bylo více produktivních mužů než žen. Počet mužů stoupl o více než 40 tisíc, produktivní počet žen se zvýšil o 15 tisíc. V příloze č. 7 lze sledovat, že počet obou pohlaví rostl až do roku 2010, kdy se počet mužů a žen dostal na nejvyšší hodnoty za celé sledované období. Následující roky docházelo vždy k úbytku v průměru o tisíc mužů a žen. Snižování se zastavilo v roce 2015, od tohoto roku se počet zvyšoval. Na konci roku 2018 bylo evidováno téměř 446 tisíc mužů, žen bylo ve stejném roce o 14 tisíc méně, zhruba tedy 432 tisíc.

V příloze č. 9 lze sledovat podíl nezaměstnaných mužů ve Středočeském kraji včetně elementárních charakteristik. Z analýzy je patrné, že v roce 2010, 2012 a 2013 přesáhly hodnoty 6 %, kdy rok 2013 atakoval téměř hranici 7 %. Nicméně nejvyšší tempo růstu přesahující hodnotu 173, kdy se průměrná hodnota zvýšila z 3,2 % na 5,55 %, můžeme sledovat mezi roky 2008 a 2009. Do roku 2013 nelze sledovat žádný algoritmus, dle kterého posuzovat jednotlivé drobné výkyvy. Podíl nezaměstnaných mužů kolísal na základě aktuálního vývoje ekonomiky a poptávky po pracovní síle. Lze ale s jistotou říci, že nejvyšší hodnotu ukazatele ovlivnila celosvětová krize. Od roku 2013 se poté podíl nezaměstnaných mužů snižoval až do konce sledovaného období, kdy se ukazatel dostal na nejnižší hodnotu 2,42 %.

Obdobně jako u mužů, byly všechny potřebné charakteristiky vytvořeny také pro ženské pohlaví. V příloze č. 8 lze pozorovat, že nejkritičtějšími roky byly 2010, 2012, 2013 a 2014. V těchto letech přesáhl podíl nezaměstnaných žen 6% hranici. Stejně jako muže, tak i ženské pohlaví zasáhla krize, nicméně dle dostupných dat lze usoudit, že ženská aklimatizace byla o něco pomalejší než u mužů. Srovnání podílu nezaměstnaných osob obou pohlaví v čase lze sledovat v grafu č. 6.

Graf 6 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob rozdělených dle pohlaví ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu č. 6 je patrné, že mezi pohlavími nelze hledat výrazné anomálie. Za celé sledované období nepřesáhl rozdíl více než 1% podílu nezaměstnaných osob. Nejvýraznější rozdíl lze sledovat na počátku sledovaného období, tedy od roku 2005 do roku 2007, kdy ukazatel ženské nezaměstnanosti byl o 0,89 % vyšší než u mužů. Následující roky se tendence rozdílů začala snižovat. Až od roku 2014 se rozdíl podílu nezaměstnaných osob mezi muži a ženami začal opět zvyšovat.

Při pohledu na graf č. 6 je také zřejmé, že v období, kdy celková nezaměstnanost v kraji klesá, difference mezi pohlavími z tohoto hlediska rostou. Obecně lze také říci, že muži mají lepší adaptabilitu návratu na trh práce či se lépe vyrovnávají s uplatněním na poptávané pozice. Nicméně nejedná se o markantní rozdíly, kdy lze mluvit o genderové nevyrovnanosti na trhu práce.

Pro ještě lepší představu o zkoumané problematice, zejména o počtu nezaměstnaných žen a mužů, jsou zpracována absolutní data s elementárními charakteristikami v příloze č. 15. Z výsledku provedené analýzy vyplývá, že nejvíce nezaměstnaných žen bylo v roce 2014, kdy jich bez zaměstnání bylo téměř 18 tisíc. Největší meziroční rozdíl lze poté sledovat mezi roky 2008 a 2009, kdy tempo růstu dosáhlo hodnoty 176,9. Nejméně nezaměstnaných žen za sledované období bylo v roce 2017. Rozdíl oproti roku 2010, kdy byl počet nezaměstnaných žen více než 17 tisíc, byl 8,8 tisíc žen. Bazický index měl poté pro takového vyjádření hodnotu 0,5123 a jednalo se o 50 % pokles. Mužská část populace

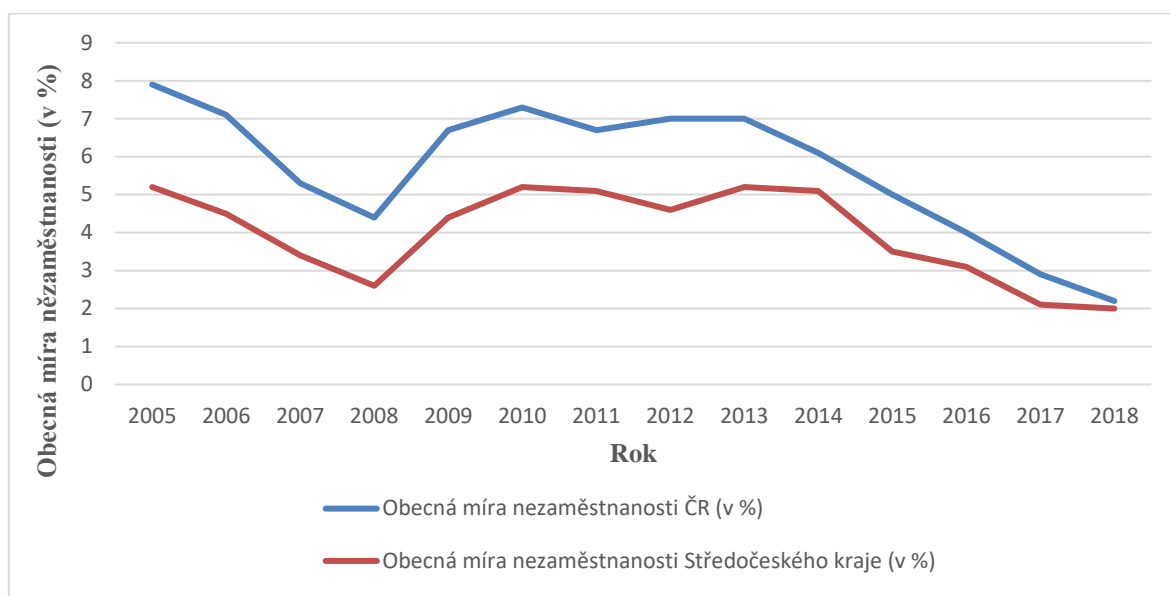
se vykazovala nejvyšší hodnotou v roce 2013, kdy počet nezaměstnaných mužů poprvé za celé sledované období přesáhl 17 tisíc. Obdobně jako u žen byl největší meziroční rozdíl mezi roky 2008 a 2009, kdy počet nezaměstnaných mužů vzrostl o necelých 6 tisíc. Tempo růstu poté dosáhlo hodnoty 170,7. Následující tři roky počet nezaměstnaných mužů kolísal a pohyboval se mezi hodnotami 13,8 - 16,2 tisíc osob. Od nejkritičtějšího roku 2013 už mužská nezaměstnanost každoročně klesala, až se v roce 2018 dostala na nejnižší hodnotu za celé sledované období, kdy bylo evidováno pouze 5,1 tisíc nezaměstnaných mužů.

5.1.4 Analýzy vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle věku

Dalším hlediskem, jakým lze na problematiku nezaměstnanosti nahlížet, je rozdělení dle věku nezaměstnaných. Věk je důležitým faktorem při uplatnění na trhu práce a to bez ohledu na pohlaví nezaměstnané osoby. S rostoucím věkem rostou případné zkušenosti a erudice v určitém oboru dané osoby, ale také se zde zvyšuje riziko ze zdravotního hlediska či případných inovací v technologickém vývoji, na které již starší lidé nemusí být připraveni. Věkové rozmezí obyvatelstva je velmi široké, a proto je nezbytné ho rozdělit do několika kategorií.

Pro následující potřeby analýzy v této části práce bude pracováno s ukazatelem Českého statistického úřadu, tj. obecná míra nezaměstnanosti. Obecná míra nezaměstnanosti představuje vyšší reprezentativnost a na rozdíl od podílu nezaměstnaných osob probíhá sběr na základě výběrového šetření pracovních sil. Jedná se o podíl nezaměstnaných osob k osobám, které jsou ekonomicky aktivní, to znamená součet zaměstnaných a nezaměstnaných osob. Pro potřeby interpretace a zjištění je nutné brát zřetel na zvolený ukazatel. Vývoj obecné míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji ve srovnání s Českou republikou v letech 2005 - 2018 je názorně zobrazen v grafu č. 7. Graf byl sestaven z dat z Českého statistického úřadu. Vstupní informace pro sestavení grafu jsou obsaženy v příloze č. 14.

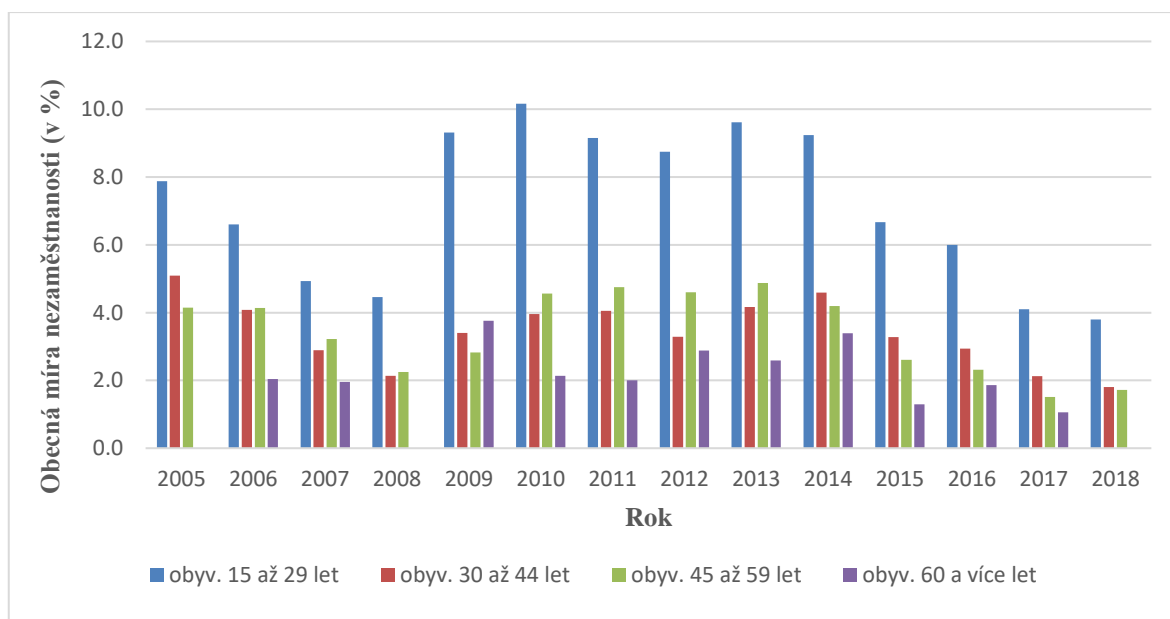
Graf 7 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji a ČR v letech 2005 - 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Věkové skupiny jsou v této části práce analyzovány také na základě konkrétního počtu osob a nejen dle obecné míry nezaměstnanosti. Analýza počtu jednotlivých věkových skupin je provedena v příloze č. 16 a vypočtená obecná míra nezaměstnanosti v příloze č. 17, ze které byl sestaven následující graf č. 8.

Graf 8 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti pro jednotlivé věkové skupiny ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu je názorně vidět, že všechny věkové skupiny kopírují celkový vývoj nezaměstnanosti v kraji, kde se vystřídal vzestup ekonomiky s krizí, a jejími následky. Až od roku 2010 lze mluvit o poklesu, i když se střídavými výkyvy. Na první pohled je zřejmé, že nejvíc ohroženou skupinou obyvatel jsou lidé ve věku 15 - 29, kteří vykazovali nejvyšší hodnoty daného ukazatele, jenž každoročně přesáhl roční průměry hodnot Středočeského kraje. Analýza vývoje nezaměstnaných osob dle věku, ale i s ohledem na jejich pohlaví, je provedena v příloze č. 18, kdy vstupem byla data z Českého statistického úřadu, na jejichž základě jsou uvedeny elementární charakteristiky.

U ženské skupiny obyvatel 15 - 29 let kopíroval meziroční vývoj obecné míry nezaměstnanosti ekonomickou situaci celé republiky. Ženy se setkávají s problémem ohledně vstupu na trh, kdy jsou buď na nebo čerstvě po mateřské dovolené či nemají kvalitní odbornost. Často musí svou práci přizpůsobit svému dítěti a péči o něj. Od počátku sledovaného období počet žen v této věkové kategorii klesal, kdy v roce 2008 bylo 1,5 tisíce nezaměstnaných žen, a hodnota míry nezaměstnanosti dosahovala 3 %. V roce 2009 došlo k rapidnímu nárůstu, kdy se obecná míra nezaměstnanosti dostala na 9% a tempo růstu vykazovalo hodnotu 295, 6. Následující rok se počet žen zvýšil ještě o dalších 1,4 tisíce. Zde byl patrný nástup krize spojený s propouštěním, s čím úzce souvisel nedostatek a vytváření nových pracovních míst.

Ve stejné věkové skupině vztažené k mužskému pohlaví lze sledovat, obdobně jako u žen, v prvních 4 letech sledovaného období pokles počtu nezaměstnaných. Při pohledu na relativní vyjádření, kdy tempo růstu mezi kritickými roky 2008 a 2009 bylo 177, 5, lze usoudit, že se nejednalo o tak razantní nárůst a dopad jako u žen. První absolutní diference nabírala hodnotu 4,2, kdežto u žen se jednalo o hodnotu 5,9. Zajímavé je srovnání mezi lety 2009 a 2010, kdy došlo ke snížení obecné míry nezaměstnanosti o 1%, ale u žen naopak došlo k nárůstu o 3,5 %. Z toho je zřejmé, že mužská část obyvatel nebyla krizí tak zasažena, ale částečně se s ní dokázala srovnat. Za zmínku stojí ještě rok 2013, kdy obecná míra nezaměstnanosti mužů v této věkové kategorii dosáhla hodnoty 9,5 %, a počet nezaměstnaných mužů se zvýšil o 1,4 tisíce. Nicméně další roky již docházelo ke snižování počtu nezaměstnaných mužů, kdy jich v roce 2018 byly necelé 3 tisíce, což je třetina oproti začátku sledovaného období. Důležitým faktem také je, že se hodnota dostala pod celorepublikový průměr.

U následující skupiny obyvatel, tedy ve věku od 30 do 44 let, se také objevily rozdíly především genderové. Vývoj počtu nezaměstnaných žen byl velmi podobný jako u mladší kategorie. V prvních letech docházelo ke snižování počtu nezaměstnaných žen až do roku 2009, ve kterém došlo k nárůstu na 5,3 tisíc. Jednalo se o největší meziroční nárůst, kdy první absolutní diference měla hodnotu 1,7. Následující rok 2010 stojí za srovnání s předchozí věkovou skupinou žen, kdy se obecná míra nezaměstnanosti dostala na hodnotu 12,5 %, u mladší skupiny žen to bylo 6 %. Nejvíce nezaměstnaných žen, přesně 8,4 tisíc, bylo evidováno v roce 2014. Od tohoto roku se počet nezaměstnaných žen každoročně snižoval a v posledním roce 2018 vykazovala míra nezaměstnanosti hodnotu pouze 2,5 %. I tato skupina žen reagovala na nepříznivou ekonomickou situaci nárůstem počtu nezaměstnaných, ale ve srovnání s ženami ve věku od 15 do 29 let se jednalo o menší meziroční výkyvy jak v počtu osob, tak i v hodnotách ukazatele.

Muži stejné věkové kategorie zaznamenali pozitivní vývoj do roku 2009, kdy došlo k největšímu nárůstu na 3,6 tisíc nezaměstnaných osob. I přesto byl podíl nezaměstnaných vůči produktivní části obyvatelstva pouze 2,4 %. Pouze v letech 2013 a 2014 se hodnota dostala nad 3%, kdy právě v roce 2013 bylo evidováno 5,3 tisíc nezaměstnaných mužů od 30 do 44 let. Oproti předchozímu roku koeficient růstu značí více než 45 % nárůst míry nezaměstnaných. Za zmínku ještě stojí rok 2016, kdy se míra nezaměstnaných zvýšila vůči předchozímu roku o 0,2 %, což lze přepočítat na koeficient růstu 1,0911, tedy 9% nárůst. Obecná míra nezaměstnanosti vykazovala na konci sledovaného období hodnotu 1,2 %, kdy bylo evidováno 2 tisíce nezaměstnaných mužů této věkové kategorii.

Poslední zkoumanou skupinou z hlediska věku jsou muži a ženy od 49 do 50 let. Věková kategorie lidí nad 60 let nebude podrobně zkoumána, jelikož nebyla dostupná všechna potřebná data a výsledky by byly zcela neprůkazné a nepřesné. Nejvyšší počet žen v této skupině byl zaznamenán v roce 2013, kdy jich bez práce bylo 6,1 tisíc. Avšak největší nárůst lze sledovat mezi roky 2011 a 2012. Meziroční nárůst byl 1,2 tisíce žen a to odpovídalo obecné míře nezaměstnanosti 5,3 %. Od zmiňovaného roku 2013 již docházelo k pozvolnému poklesu počtu nezaměstnaných žen. Za zmínku stojí ještě rok 2016, ve kterém obecná míra nezaměstnanosti vzrostla o 11 %, což lze popsat koeficientem růstu 1,1112. V posledním sledované roce bylo evidováno 3,1 tisíc nezaměstnaných žen. Mužská populace se v této věkové skupině projevila daleko pozitivnějším vývojem. Počet nezaměstnaných mužů od počátku sledovaného období klesal až do roku 2010, kdy stejně

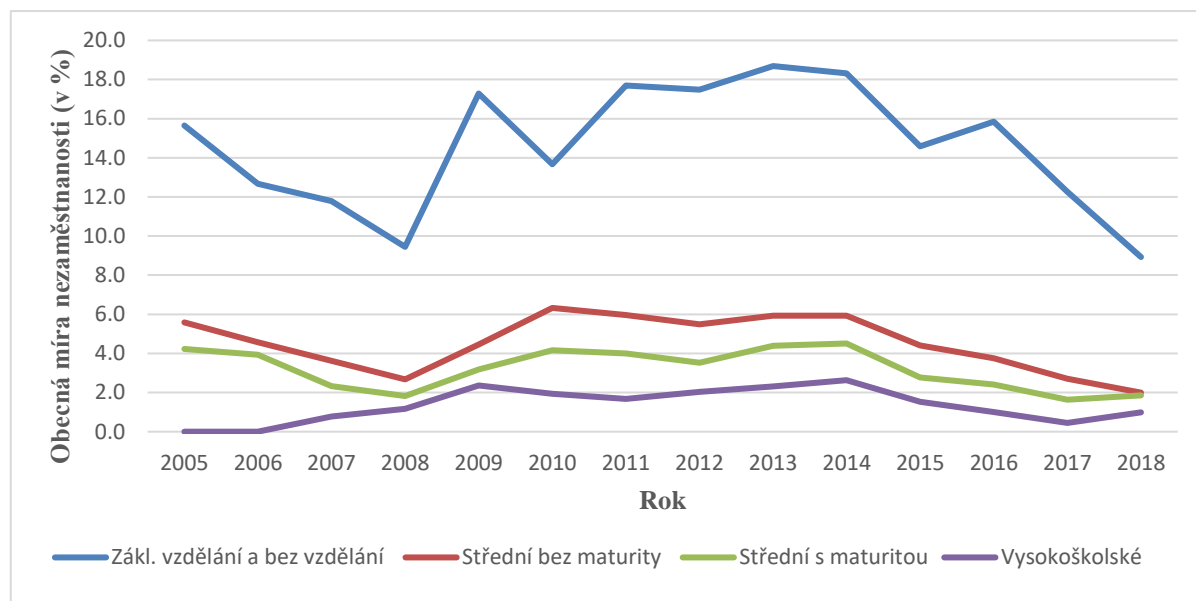
jako u předchozích zkoumaných skupin došlo k nárůstu. Počet mužů se zvýšil oproti předchozímu roku o 3,4 tisíce a míra nezaměstnanosti vykazovala hodnotu 4,9 %. Následující rok došlo ještě k mírnému nárůstu a počet nezaměstnaných mužů vůči produktivní skupině obyvatel vzrostl o 5%. Od roku 2011 už počet nezaměstnaných mužů jen klesal a v posledních dvou sledovaných letech se ukazatel obecné míry nezaměstnanosti dostal po 1%.

Z výše uvedených zjišťování vyplývá, že jsou to právě mladí lidé, kteří jsou nejvíce ohroženi a postiženi nezaměstnaností ve zkoumaném regionu. Při pohledu na genderové rozdělení jsou na tom hůře ženy, které se vyrovnávají s výkyvy na trhu práce a celkovou ekonomickou situací pomaleji. Obecná míra nezaměstnanosti žen ve věku 15 - 29 let byla vždy vyšší než u mužů stejné věkové kategorie a to intervalu od 0,1 do 3,9 %. Výjimkou jsou pouze roky 2007 a 2008. Stejný ukazatel u následující skupiny obyvatel ve věku od 30 do 44 let vykazoval po celé sledované období vyšší hodnoty u ženského pohlaví. Rozdíl se pohyboval v intervalu od 1,1 do 6,1 %. U poslední skupiny obyvatel byla obecná míra nezaměstnanosti v převážně většině sledované období vyšší u žen než u mužů. Výjimkou opět byly dva roky. Tentokrát to byly roky 2010 a 2011, kdy muži vykazovali podíl nezaměstnaných na celkové pracovní síle v průměru o 0,8 % vyšší než ženy.

5.1.5 Analýza vývoje nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle vzdělání

Vzdělání je dalším faktorem, jakým lze nahlížet na problematiku zaměstnanosti a na jeho základě analyzovat situaci v kraji. Jedná se o velmi důležitou informaci, kterou se každý člověk na pracovním trhu prezentuje. Míra vzdělání má velmi důležitý vliv na uplatnění na trhu a určuje také vyjednávací pozici při hledání zaměstnání. Následující zpracování je prozatím analyzováno bez ohledu na pohlavní a věk.

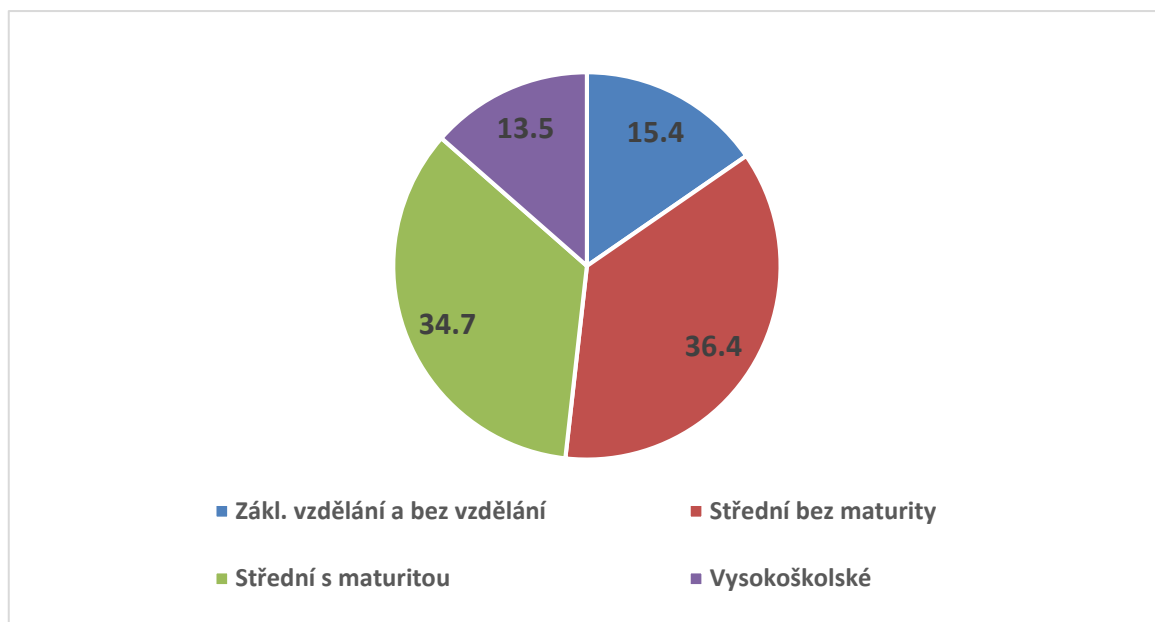
Graf 9 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Na následujícím grafickém vyjádření lze sledovat vývoj obecné míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji dle dosaženého vzdělání obyvatelstva. Na první pohled je zcela zřejmé, že nejvíce ohroženou skupinou jsou lidé, kteří mají základní nebo žádné vzdělání. Tato skupina obyvatel vykazuje jednoznačně nejvyšší hodnoty analyzované míry nezaměstnanosti a také lze sledovat velmi vysoké výkyvy v meziročním srovnání. Vývoj hodnot míry nezaměstnanosti jednotlivých vzdělanostních skupin lze sledovat v příloze č. 19. Nejvyšší hodnota míry nezaměstnanosti byla evidována v roce 2013, kdy podíl obyvatel se základním vzděláním nebo bez vzdělání na celkovém produktivním obyvatelstvu byl 18,7 %. Rozdíl oproti vysokoškolsky vzdělaným obyvatelům v tomtéž roce byl 16,4 %. Je patrné, že tato skupina obyvatel se nejhůře vyrovnávala s ekonomickou recesí a právě vzdělání hraje důležitou roli při uplatnění a prosazení se na trhu práce. Z tohoto důvodu byla i analýza celkové vzdělanostní struktury zařazena do této části práce, kdy je důležité porovnání mezi úrovní dosaženého vzdělání a rizikem vzniku nezaměstnanosti.

Graf 10 - Průměrný podíl počtu obyvatel dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)

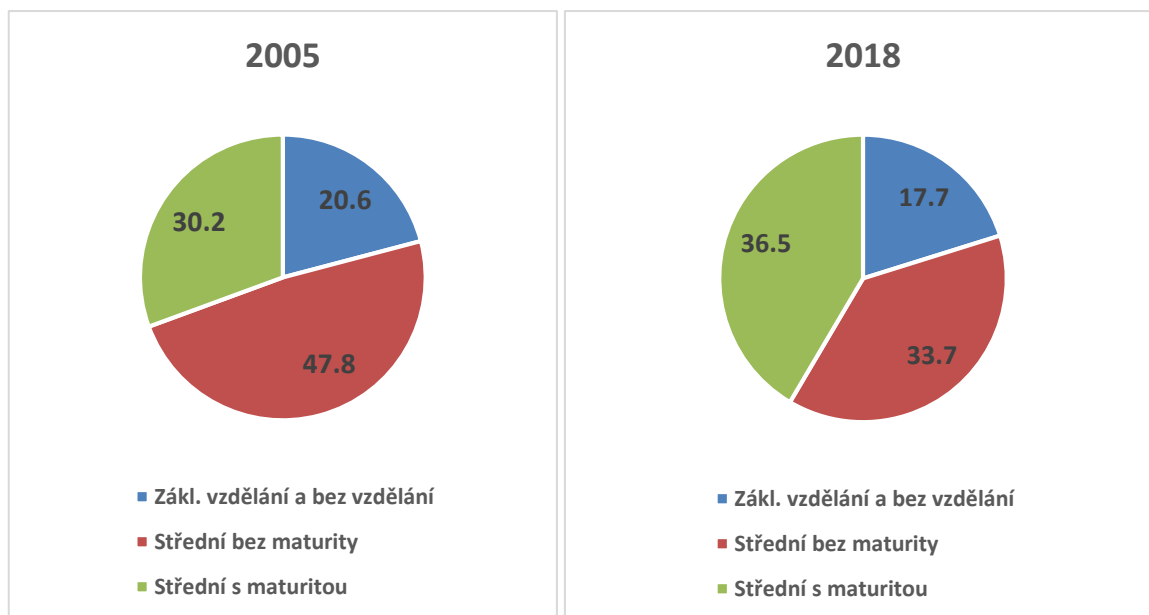

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z Grafu č. 10 je patrné, že v kraji jsou nejvíce zastoupenou skupinou středoškolsky vzdělaní lidé s nepatrnou převahou těch, kteří mají dokončenou střední školu bez maturity, disponují tedy jen výučním listem. Na opačném pólu jsou poté lidé, kteří mají vysokoškolský titul, kterých je evidováno 13,5 %. Genderové srovnání z hlediska dosaženého vzdělání je zpracováno v příloze č. 20.

Komparací průměrného podílu na obyvatelstvu kraje, kdy je brán zřetel na jednotlivá pohlaví v daných vzdělanostních strukturách, bylo zjištěno, že žen v nejméně erudované skupině je o 10% více než mužů. Zde se jasně prokazuje, že nejen riziko věku a pohlaví, ale i faktor vzdělání hraje důležitou roli při uplatnění na trhu práce. U středoškolsky vzdělaných lidí, kteří mají jen výuční list, opět převažují ženy. Jejich průměrný podíl je vyšší o 15 % než mužů. Kategorie žen, která úspěšně složila maturitní zkoušku, je naopak zastoupena z většího poměrného množství, než ta mužská. Na celkovém podílu má zastoupení 38,3 %, kdežto muži jen 30,9 %. V poslední zkoumané skupině opět převažují muži, kdy jich je evidováno nepatrně přes 14 % na celkovém podílu, žen jen o 1 % méně a nejedná se tedy markantní rozdíl.

Graf 11 - Srovnání nezaměstnanosti vzdělanostních skupin ve Středočeském kraji v roce 2005 a 2018
(v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle ukončeného stupně vzdělání nezaměstnaných osob bylo srovnáním zjištěno, že oproti počátku sledovaného období se zvýšilo poměrné zastoupení osob se středním vzděláním s maturitou, a to o více než 6 %. Stejně tak tomu bylo i u vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, kterých bylo v roce 2018 12 %, tedy o 9,5 % více než v roce 2007 (k rokům 2005 a 2006 nebyla k dispozici data) k celkovému počtu. Klesající trend poměrného zastoupení naopak vykazuje kategorie nezaměstnaných lidí se základním vzděláním a bez vzdělání a kategorie nezaměstnaných s dokončeným středoškolským studiem bez maturity. U osob se základním vzděláním a bez vzdělání se jednalo o pokles o necelá 3 %, kdy na konci roku 2018 bylo evidováno 2,4 tisíce nezaměstnaných v této kategorii. U skupiny lidí se vzděláním středním bez maturity to bylo více než 13 %. V příloze č. 21 lze sledovat podrobnější analýzu vývoje počtu nezaměstnaných osob převedených i na relativní vyjádření.

Z přílohy č. 21 je zcela zřejmé, že za celé sledované období má největší zastoupení skupina obyvatel se středním vzděláním bez maturity. Jejich podíl na všech zkoumaných vzdělanostních kategoriích se pohyboval v intervalu mezi 30 - 40 %. Na konci roku 2018 bylo evidováno 4,6 tisíc nezaměstnaných osob se středoškolským vzděláním bez maturity.

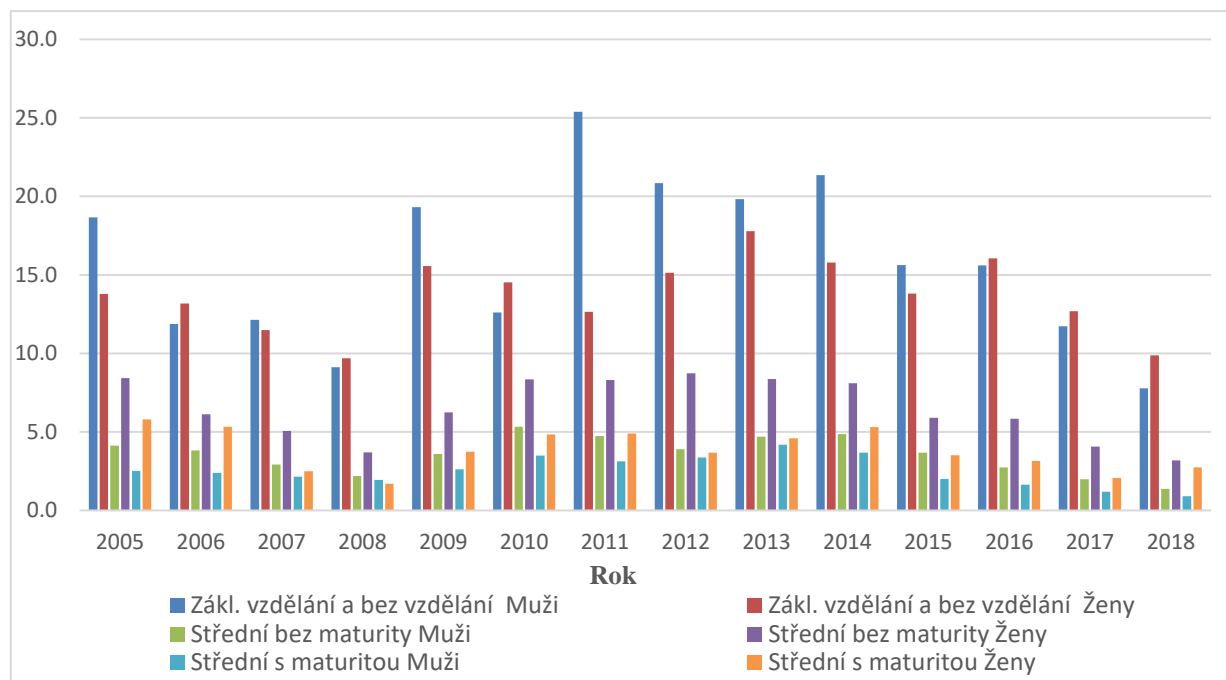
Osoby s vystudovanou střední školou a úspěšně složenou maturitní zkouškou vykazovali za celé sledované období podíl na nezaměstnaném obyvatelstvu v průměru 30,8%. Jejich počet se od roku 2005 snížil o téměř 50 %, v roce 2018 bylo zaznamenáno 5 tisíc nezaměstnaných středoškoláků s maturitou.

Kategorie obyvatel se základním nebo bez vzdělání vykazovala o něco nižší hodnoty než předchozí zkoumané skupiny. Počet nezaměstnaných se v této kategorii za celé sledované období snížil o cirká 35 %. Nejvíce nezaměstnaných osob s nejnižším nebo žádným vzděláním bylo evidováno v roce 2009, a to 6,3 tisíc. V relativním vyjádření byla tato skupina zastoupena v roce 2018 z 17,7 %.

Poslední zkoumanou skupinou jsou vysokoškolsky vzdělaní lidé. Od počátku sledovaného období se počet nezaměstnaných vysokoškoláku pohyboval v intervalu od 0,5 do 3,1 tisíce. Nejvyšší počet byl zaznamenán v roce 2014, kdy bylo evidováno 3,9 tisíc nezaměstnaných, což vyjadřovalo 11,4 % podíl na všech nezaměstnaných osobách. Nicméně následující roky po ekonomické krizi jejich počet klesal.

Z předchozí analýzy lze usoudit, že nejmenší procentuální podíl nezaměstnaných vykazují vysokoškolsky vzdělaní lidé, což lze přisuzovat vysoké poptávce po takto vzdělaných osobách a zejména dostatečné nabídce práce v blízkosti hlavního města. Naopak lidé se středním vzděláním s maturitou i bez ní mohou být na pracovním trhu omezováni specifickými požadavky na trhu práce, s čím může souviset i nabízená mzda pro danou pracovní pozici.

Graf 12 - Míra nezaměstnanosti žen a mužů ve Středočeském kraji dle vzdělání v letech 2005 - 2018 (v %)

Pro následující potřeby práce byla provedena analýza míry nezaměstnanosti jednotlivých vzdělanostních skupin na základě jejich pohlaví a přehledně zpracována v příloze č. 22. Zároveň byl sestaven graf č. 12, dle kterého si udělat lze představu o vývoji v čase. Výjimku tvořila skupina vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, u kterých nebyla k dispozici převážná většina dat, tudíž by genderové rozdělení nedávalo smysl.

Obecně lze říci, že nejvyšší míru nezaměstnanosti v celém sledovaném období vykazovali osoby, které mají dokončené jen základním vzdělání nebo nedisponují žádným vzděláním. Při srovnání mezi pohlavími lze konstatovat, že na počátku sledovaného období nelze hledat extrémní difference mezi mírou nezaměstnanosti mužů a žen. Až od roku 2011, v době krize, se rozdíl mezi pohlavími začal projevovat, kdy následujících 5 let byla evidována vždy vyšší míra nezaměstnanosti u mužů, než u žen. V roce 2011 byla mužská míra nezaměstnanosti této skupiny 25,4 % a první absolutní difference oproti minulému roku vykazovala hodnotu 12,8 %. V době ekonomické krize tedy ženská část této kategorie nereagovala takovým tempem a s takovými výkyvy, jako ta mužská. Vyšší hodnoty míry nezaměstnanosti u žen se za celé sledované období vyskytly jen ve 40 % případů. Mužská část této kategorie vykazuje nižší hodnoty ve třech posledních letech sledovaného období. Obě pohlaví dosáhla na konci sledovaného období míry nezaměstnanosti menší než 10 %, což se podařilo naposledy v roce 2008.

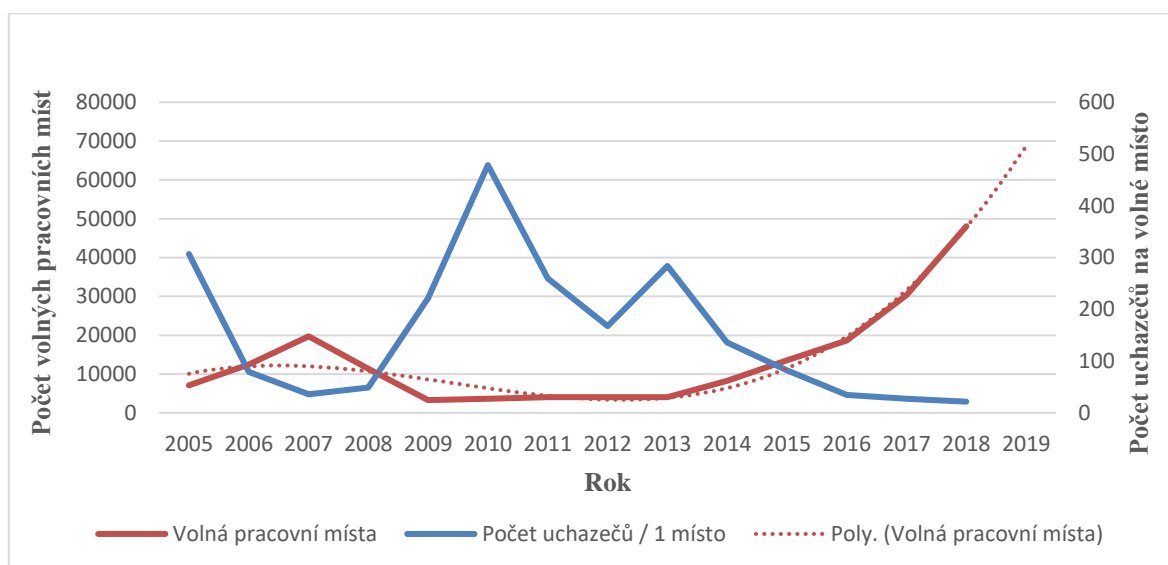
U středoškolsky vzdělaných obyvatel bez maturity lze sledovat, že hodnoty u žen jsou za celé sledované období vždy vyšší, než u mužů. Největší diference je patrná v roce 2012, kdy jejich rozdíl činil 4,3 %. Naopak nejnižší rozdíl byl evidován v roce 2008, kdy rozdíl činil 1,5 %. Míra nezaměstnanosti mužů se pohybovala v intervalu od 1,4 do 5,3 %, přičemž nejnižší hodnota byla evidována v poslední sledovaném roce. Obdobně vzdělaná část ženského obyvatelstva svou měrou nezaměstnanosti kolísala mezi 3,2 až 8,7 %. Od roku 2014 lze pozorovat každoroční pokles podílu nezaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity na produktivním obyvatelstvu. Zde se projevuje pozitivní hospodářský růst, kdy dochází k narovnání ekonomiky a zvyšuje se počet volných pracovních míst. K nejnižšímu meziročnímu poklesu došlo mezi roky 2004 a 2015, kdy koeficienty růstu vykazovaly hodnoty 0,7559 u mužů a 0,7284 u žen.

I u obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou lze sledovat, že hodnoty ženského pohlaví v této kategorii také vždy převýšily ty mužské. Největší diferenci uvádí rok 2005, tedy počátek sledovaného období, ve kterém byl rozdíl mezi muži a ženami 3,3 %. Mužská část středoškolsky vzdělaných lidí s maturitou vykazovala hodnoty míry nezaměstnanosti v intervalu od 0,9 do 4,2 %. Největší nárůst byl evidován mezi roky 2012 a 2013, kdy podíl nezaměstnaných lidí s maturitou na produktivní skupině obyvatelstva vzrostl o 0,8 %, což lze popsat koeficientem růstu 1,2437. V roce 2013 byla také nejvyšší míra nezaměstnanosti 4,2 % pro mužskou část zkoumané kategorie. U ženské části této kategorie byl evidován nejvyšší nárůst mezi lety 2008 a 2009, kdy koeficient růstu dosáhl hodnoty 2,2078.

5.2. Vývoj poptávky po pracovní síle

Následující analýza poptávky po pracovní síle je zhotovena ze zpráv krajského Úřadu práce a průběh vývoje v čase je hodnocen na základě zaměstnavatelů a jejich požadavků, které jsou navázané na erudici uchazečů.

Graf 13 - Vývoj počtu volných pracovních míst ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Graf č. 13 znázorňuje rostoucí tendenci počtu volných pracovních míst, které jsou nabízeny všemi zaměstnavateli. Pro stanovení dalšího vývoje ve Středočeském kraji byl zkonstruován model polynomické funkce. Shoda empirických hodnot s modelem je posouzena indexem determinace, který činí 94,44 %. V počátečních letech lze pozorovat nárůst pracovních míst, který přetrvával až do roku 2007. K nejvyššímu nárůstu došlo mezi roky 2006 a 2007, kdy byl evidován přírůstek 7213 pracovních míst, což lze vyjádřit koeficientem růst v hodnotě 1,5738. Analýza vývoje volných pracovních míst nabízenými zaměstnavateli je uvedena v příloze č. 23.

Následující roky zcela prokazatelně a velmi vysokým způsobem vykazovaly pokles volných pracovních míst, kdy jejich počet klesl meziročně o 8 tisíc. Koeficient růstu nabyl hodnot 0,5789 (mezi roky 2007 a 2008) a 0,2891 mezi roky 2008 a 2009. Hlavní příčinu lze hledat ve snížené poptávce po produktech, které byly určené pro export. Zaměstnavatelé museli propouštět pracovníky i z oborů, které se nejevily do určité doby jako nedostatkové, což s sebou přinášelo i snižování nabízených pracovních míst. Počet snížených pracovních míst však s sebou nepřinesl změnu v požadavcích zaměstnavatelů na personální obsazení těchto míst. Stále byli nejvíce žádání řemeslníci, zpracovatelé či opraváři. Oproti tomu měly úřady práce potíže s obsazením určitých druhů profesí, kdy docházelo k nesouladu mezi strukturou nabízených míst a profilem uchazečů. Následně dva roky došlo k nepatrnému nárůstu volných pracovních míst, kdy se jejich počet zvýšil o 858 míst. Zlomovým rokem byl rok 2014, kdy došlo k rapidnímu nárůstu volných pracovních míst, což přetrvávalo i roky

následující. Mezi roky 2014 a 2018 došlo k navýšení o 44 tisíc pracovních míst a to zejména díky pokračování ekonomického růstu, oživení ekonomiky a trhu práce a navýšení poptávky v klíčových odvětvích ekonomiky.

Obecně lze říci, že nejvyšší poptávka je po pracovních pohybujiících se v oblasti obsluhy strojů a zařízení, kdy pro tuto skupinu bylo v roce 2018 evidováno 20 100 hlášených volných míst. O něco méně bylo evidováno míst, které poptávají pracovníky, kteří patří do skupiny pomocníků a nekvalifikovaných pracovníků a ani nelze zanedbat poptávku po řemeslnících a opravářích. Naopak méně vyhledávanou profesí na trhu oproti předchozímu roku jsou zdravotníci či pedagogičtí pracovníci. U ženského pohlaví je nejčastější vyhledávaná profese prodavačky, servírky či účetní. Nicméně je nutné podotknout, že se stále nedaří obsadit některé pozice z již zmiňovaných důvodů.

Při pohledu na vzdělání uchazečů lze říci, že z hlediska počtu uchazečů za na jedno pracovní místo jsou za celé sledované období na tom nejlépe uchazeči nižším středním vzděláním, jejichž průměr činil 1,2 uchazeče na pracovní místo. Dále poté lze zmínit uchazeče bez vzdělání nebo s neúplným základním a základním vzděláním, kterých připadalo na jedno pracovní místo v průměru 3,8 a 5,2 osob. Veškerá data jsou zpracována v příloze č. 26. Naopak za sledované období na tom byly nejhůře uchazeči s nižším středním odborným vzděláním, kdy se jejich hodnoty pohybovaly v rozmezí od 0,3 do 68,2 uchazeče na jedno pracovní místo a jejich průměr činil 37,9 osob. Za zmínku stojí ještě osoby s bakalářským titulem, kdy jich na jedno pracovní místo připadalo v průměru 28,9. Nejvíce poptávanou skupinou byla skupina uchazečů se středním odborným vzděláním a výučním listem.

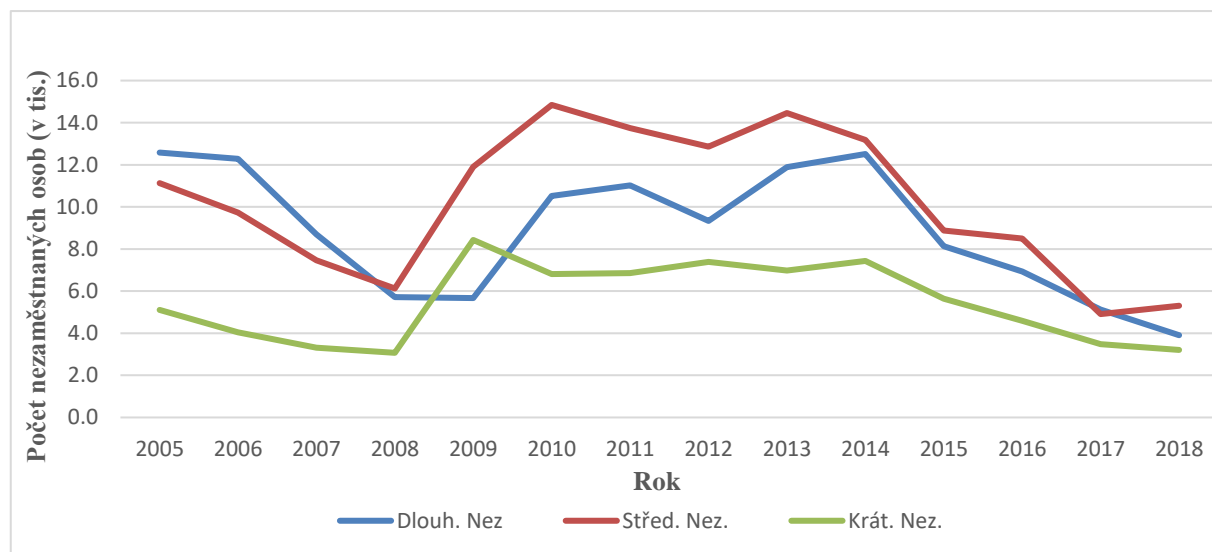
K této kapitole je důležité zmínit, že zaměstnavatelé hledají do svých řad ty nejlepší pracovníky a z toho důvodu také využívají širší spektrum nástrojů, kterými se je pokouší oslovit a získat. V návaznosti na tento fakt byla vytvořena příloha č. 24, ve které je evidováno, v jakém počtu a jakým způsobem si za celé sledované období hledali respondenti práci. Nejvíce lidí využívalo rady či doporučení svých známých, kdy jich bylo takto evidováno přes 321 tisíc. Další formu hledání zaměstnání představuje sledování inzerátů či využívání úřadu práce. U obou případů hledalo průměrně práci přes 21 tisíc lidí za celé sledované období. Méně využívaným způsobem byla poté návštěva zainteresované firmy a výpomoc soukromých zprostředkovatelů.

5.3 Analýza vývoje nezaměstnanosti vzhledem k délce jejího trvání

Vedle již analyzovaných faktorů věku, vzdělání či pohlaví, kterými se práce doposud zabývala, je nutné také pohlížet na dobu, po kterou je osoba na trhu práce evidovaná jako nezaměstnaná. Tento fakt může hrát velmi důležitou například při nástupu zpět do zaměstnání nebo všeobecně při prvním vstupu na trh práce. Pro potřeby této části práce byla vytvořena příloha č. 27, ve které lze sledovat rozdělení osob dle pohlaví a jejich vývoj ve třech základních kategoriích. Krátkodobá, trvající méně než 3 měsíce, střednědobá nezaměstnanosti, trvající od 3 měsíců do 1 roku a dlouhodobá, jenž přesahuje dobu nezaměstnanosti 1 rok.

Největší počet nezaměstnaných za celé sledované období byl evidován u skupiny střednědobé nezaměstnanosti. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2013, kdy bylo evidováno 7,6 tisíc mužů a 6,8 tisíc žen, jejichž délka nezaměstnanosti se pohybovala v intervalu od 3 měsíců do 1 roku. Za celé sledované období se ročně průměrně, bez rozdílu pohlaví, ucházelo o práci v této kategorii více než 5,1 tisíc osob. Při genderovém srovnání nejsou prokázány výrazné rozdíly v meziročních srovnáních této kategorie. U kategorie lidí, kteří spadají svou délkou nezaměstnanosti do kategorie dlouhodobé nezaměstnanosti, byly evidovány druhé nejvyšší hodnoty v meziročním srovnání. Nejvíce osob, které nemohou najít práci déle než 1 rok, bylo v roce 2005, tedy na začátku sledovaného období. Ve zmiňovaném roce bylo 8 tisíc žen, kterým se nepodařilo najít zaměstnání. Z analýzy lze také pozorovat, že u této skupiny vykazovaly ženy za celé sledované období vždy vyšší hodnoty než muži. Od roku 2014 nastal trend každoročního snižování počtu mužů a žen, jejichž nezaměstnanost měla trvání delší než 1 rok. V roce 2016 bylo evidováno 2,1 tisíc žen a 1,8 tisíc mužů řazených do této kategorie. Krátkodobá nezaměstnanost dosahovala mezi sledovanými roky 2005 a 2018 ročního průměru 5,5 tisíc nezaměstnaných osob, kdy se od svého průměru negativně vychýlila mezi roky 2009 a 2015, což lze vysvětlit již zmiňovanou zhoršenou situací nejen ve zkoumaném kraji, ale i v celé České republice.

Graf 14 - Vývoj počtu nezaměstnaných osob dle jejich délky nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v tis. osob)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Pro lepší představivost o zkoumané problematice byl sestaven graf č. 14, který znázorňuje průběh vývoje tří základních skupin nezaměstnanosti, do kterých se řadí nezaměstnané osoby dle jejich délky.

Pro další část práce byla délka trvání nezaměstnanosti rozdělena do další dvou podkategorií. Následně byla provedena analýza vývoje počtu obyvatel v jednotlivých kategoriích, kterou lze sledovat v příloze č. 28. U krátkodobé nezaměstnanosti lze sledovat v prvních třech letech sledovaného období každoroční pokles nezaměstnaných osob v průměru o 700 obyvatel. Jak již je uváděno výše, tak k nejvyššímu nárůstu došlo v roce 2009, kdy se počet obyvatel, kteří si se ucházejí o práci v časovém horizontu do 3 měsíců, zvýšil o 5,4 tisíc. Koeficient růstu poté dosáhl hodnoty 2,7460. Hned následující rok ale došlo k poklesu a bylo evidováno 6,8 tisíc osob. Celkově však vývoj této kategorie hodnotit kladně, jelikož se za celé sledované období snížil počet osob o necelé 2 tisíce.

U střednědobé nezaměstnanosti od 3 do 6 měsíců byl nejvyšší počet osob zaznamenán v roce 2013, kdy bylo evidováno 7,1 tisíc, kteří byli registrováni právě v této kategorii. Oproti předchozímu roku se zvýšil počet osob o 1,5 tisíce, což znamenalo druhý nejvyšší nárůst za celé sledované období. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2009, kdy počet registrovaných osob hledající práci v horizontu od 3 do 6 měsíců, vzrostl oproti předchozímu roku o 3,4 tisíce, což lze vyjádřit koeficientem růstu s hodnotou 2,1495. Pouze

tyto zmiňované roky lze považovat za ty, které měly negativní dopad pro tuto kategorii. V ostatních letech docházelo vždy k meziroční poklesu v průměru o 0,8 registrované osoby. U registrovaných osob, které spadají do kategorie střednědobé nezaměstnanosti hledající práci od 6 měsíců do 1 roku, lze pozorovat o 1,4 tisíce vyšší průměr osob za celé sledované období než u předchozí kategorie a jedná se také o nejpočetnější kategorii ze všech analyzovaných. Zde k nejvyššímu nárůstu došlo v letech 2009 a 2010, kdy se počet osob hledajících si práci v tomto časovém horizontu zvýšil o 5,8 tisíce. V následujících letech už ale docházelo jen ke snižování a v roce 2018 bylo evidováno pouze 3,1 tisíc osob v této kategorii. Od začátku sledovaného období lze pozorovat více než 50% úbytek takto zařazených osob.

Kategorii dlouhodobé nezaměstnanosti také dělíme do dvou skupin - nezaměstnané od 1 do 2 let a nezaměstnané déle než 2 roky. U první zmiňované lze pozorovat nejvyšší nárůst ze všech zkoumaných skupin, a to v roce 2010, kdy počet dlouhodobě nezaměstnaných osob vzrostl o 4,3 tisíce, což lze popsat koeficientem růstu 2,6186. Z toho lze usoudit, že tato skupina nejhůře reagovala na situaci a na trhu práce v době ekonomické krize a tento rok byl pro ni kritický. Nicméně další roky docházelo k meziročnímu snižování obyvatel s dobou hledání zaměstnání od 1 do 2 let, kdy jich poslední sledovaný rok bylo o 4,2 tisíce méně než na počátku sledované období. U osob spadajících do kategorie nezaměstnanosti delší než 2 roky lze pozorovat, že jejich reakce na nepříznivou ekonomickou situaci nebyla tak výrazná jako u předchozích kategorií. Nejvyšší nárůst lze sledovat v roce 2014 a to jen o 2 tisíce osob oproti předchozímu roku. Celkový průměr meziročních nárůstu za celé sledované období nepřesáhl 1 tisíc takto afektovaných osob. Naopak od roku 2014 do 2018 lze evidovat snížení počtu osob o 4,5 tisíce, kdy se na konci roku 2018 zastavil počet na 2,2 tisíce osob, což představuje více než 60% pokles oproti roku 2005.

Jak již bylo zmíněno, tak délka nezaměstnanosti je úzce spjata s hospodářskou a ekonomickou situací jak v kraji, tak i v celé České republice. Ke zkracování doby trvání nezaměstnanosti dochází převážně tehdy, pokud se ekonomice daří a je na vzestupu, s čímž úzce souvisí také politika zaměstnanosti a její veškeré nástroje.

5.4 Rizikové skupiny nezaměstnaných a politika zaměstnanosti

Na základě dříve zkoumaných zjištění lze s jistotou konstatovat, že nezaměstnanost a její délka trvání je ovlivněna nejen věkem a pohlavím nezaměstnané osoby, ale také dokončeným vzděláním s určitou odborností. Právě rozdílnost oboru, ve kterém je nezaměstnaná osoba vzdělaná, může hrát roli ve finálním postavení na trhu práce. S tím je samozřejmě také úzce spjata situace na trhu práce, ať už se jedná o velikost a diferenci v poptávce po pracovní síle či výkonnost a stabilitu ekonomiky. Dle doposud zjištěných faktů lze konstatovat, že mezi ohrožené skupiny obyvatel patří osoby, které jsou střednědobě nezaměstnané, osoby s nižším vzděláním a také osoby, které nedisponují tak bohatou pracovní praxí. Při užším pohledu na rizikové skupiny nelze hovořit jen o výše zmiňovaných osobách, ale je také důležité zmínit osoby se zdravotním postižením či ženy, které se musí ve většině případů starat o své dítě. V této části práce bude tato problematika více přiblížena z hlediska okresů Středočeského kraje a pozornost bude také věnována způsobům, jakými kraj napomáhá k odstranění znevýhodnění těchto rizikových skupin. Tato nerovnováha na trhu práce je snižována aplikací aktivních či pasivních nástrojů politiky zaměstnanosti. Vstupními údaji pro analýzu vývoje počtu nezaměstnaných osob s ohledem na jejich strukturu jsou data čerpána z uvedených dat Úřadu práce Středočeského kraje, kde jako první budou zkoumány skutečné výdaje, jenž úřad vynaložil na aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti. Právě tyto výdaje jsou důležitým ukazatelem, jak se kraji daří vyrovnávat s nerovností na trhu práce a snižovat počty takto znevýhodněných nezaměstnaných osob. V neposlední řadě budou analyzovány jednotlivé rizikové skupiny z hlediska vývoje počtu nezaměstnaných osob, mezi které řadíme osoby zdravotně postižené, ženy v návaznosti na jejich ukončenou mateřskou dovolenou, absolventy a mladistvé či osoby staršího věku.

5.4.1 Analýza vývoje vybraných výdajů politiky zaměstnanosti

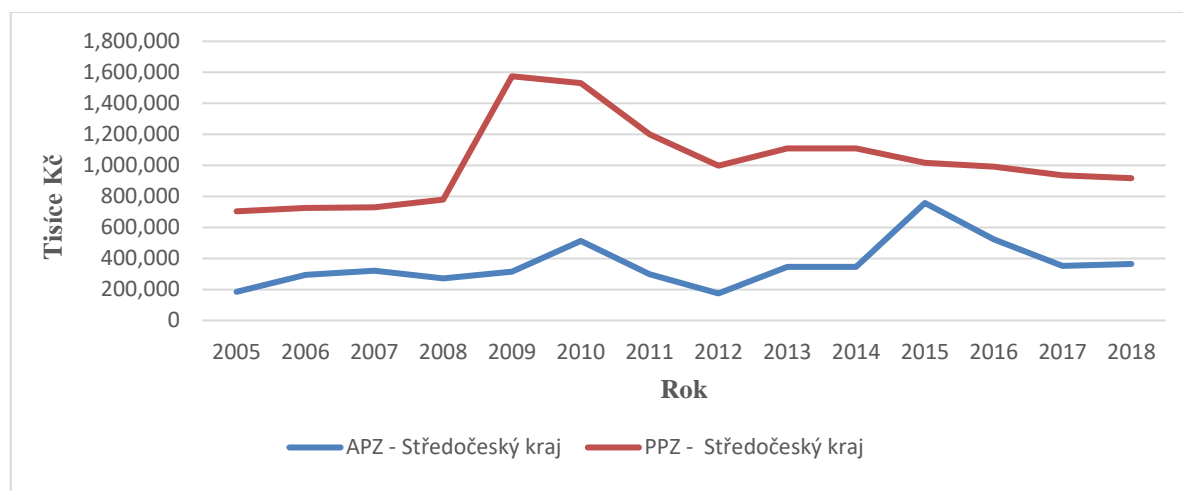
Aktivní politika zaměstnanosti (dále jen „APZ“) je důležitou součástí činnosti ÚP ČR. Jejím cílem je vždy pružně reagovat na situaci na trhu práce a realizovat preventivní a aktivní činnosti podporující uchazeče o zaměstnání k hledání a přijetí zaměstnání, namísto pasivního pobírání sociálních dávek a dostupných podpor.

Mezi prioritní činnosti nástrojů APZ i v roce 2018 ve Středočeském kraji patřila zejména podpora a vytváření pracovních míst pro veřejně prospěšné práce, společensky

účelná pracovní místa, dále pak rekvalifikace a zejména vytváření pracovních dlouhodobě evidované UoZ s daným počtem hendikepů. Při realizaci APZ kontaktní pracoviště Krajské pobočky ÚP ČR v Příbrami vždy kladly a kladou důraz na efektivní využití finančních prostředků. APZ podporuje vznik a stabilizaci míst pro problémové skupiny nezaměstnaných s důrazem na uchazeče se změněnou pracovní schopností a dlouhodobě nezaměstnané uchazeče o zaměstnání především v mikroregionech Středočeského kraje s vyšší registrovanou nezaměstnaností. (Úřad práce)

Vývoj reálně vynaložených prostředků, které Úřad práce Středočeského kraje uvolnil, je zpracován v příloze č. 29 a na jejím základě je zpracován graf 15. V celém sledovaném období lze jasně pozorovat, že převyšují výdaj na pasivní politiku zaměstnanosti, které představují zejména finanční výpomoc při nezaměstnanosti ve formě podpor.

Graf 15 - Vývoj výdajů na aktivní a pasivní politiku zaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v tis. Kč)

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Nejvíce výdajů na pasivní politiku zaměstnanosti bylo z hlediska celé České republiky, ale i Středočeského kraje, evidováno v roce 2009, kdy se stát podílel na pasivní politice kraje z 10,4 %. Avšak nejvyšší podíl, kdy se takto Česká republika angažovala na přidělení prostředků pro zkoumaný kraj, byl 12,2 % v roce 2015. Krajské výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti vzhledem k České republice byly ve Středočeském kraji nejvyšší v roce 2010, a to ve výši 9,1 %. Průměr finančních prostředků pro aktivní politiku zaměstnanosti ve vztahu k celé České republice byl za celé sledované období a pohyboval

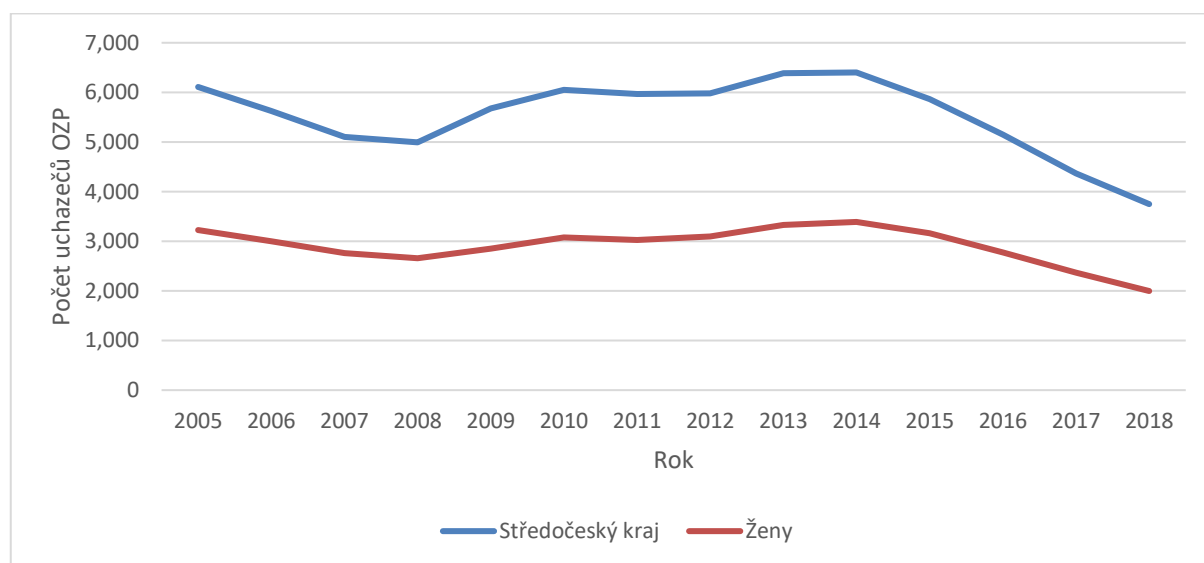
se v intervalu od 5,4 do 9,1%. Jak již bylo řečeno, tak po celé sledované období vždy převyšovaly nástroje pasivní politiky zaměstnanosti. Nicméně je nutné zmínit fakt, že v roce 2015 činil podíl výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti k celkovým výdajům Úřadu práce Středočeského kraje 45%. Krajský úřad v tomto roce měl v tomto roce nejvyšší výdaje na nástroj společensky účelných míst, kde výdaje činily 32,8 % výdajů pro aktivní politiku zaměstnanosti.

V návaznosti na poslední zmíněný fakt byla vytvořena příloha č. 30, která je sestavena dle dat z internetového portálu Ministerstva práce a sociálních věcí a ve které je zobrazen vývoj finančních výdajů na hlavní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Nejvýznamnějším nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti byly ve sledovaném období veřejně prospěšné práce, které mají za úkol aktualizovat a dodržovat pracovní morálku, ale jsou ve většině případů časově omezené a spočívají v manuální práci, která představuje úklid bytových či nebytových prostor. Druhým nejdůležitějším nástrojem byla společensky účelná pracovní místa. Jedná se o pozice, které vznikají po vzájemné dohodě mezi Úřadem práce a zaměstnavatelem, přičemž jsou určena pro osoby, které nemohou najít zaměstnání jiným vhodným způsobem. Do této kategorie lze zařadit skupinu absolventů, žen po mateřské dovolené či osoby bez odborné praxe. Mezi další nástroje patří také rekvalifikace či cílené programy.

5.4.2 Analýza vývoje počtu uchazečů se zdravotním postižením

Osoby zdravotně postižené jsou ve svém uplatnění na trhu práce limitovány zejména z hlediska fyzických indispozic či nemožnosti získat vyšší vzdělání, což má poté za následek jejich dlouhodobou nezaměstnanost. Pro představu o vývoji počtu uchazečů, kteří jsou zařazeni do kategorie zdravotně postižených, byl sestaven graf č. 16, který monitoruje průběh celého sledovaného období. Vstupy pro tento graf byla data z Úřadu práce, která byla následně zpracována na úrovni krajů včetně elementárních charakteristik a lze je sledovat v přílohách č. 31 a č. 32.

Graf 16 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání OZP ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

V grafu č 16 lze pozorovat, že tendence vývoje ve Středočeském kraji v prvních čtyřech letech měla klesající tendenci, což platilo i pro 80 % okresů. Nejvyšší hodnoty počtu uchazečů o zaměstnání v této kategorii byly zaznamenány v okresech Kladno, Kutná Hora a Příbram. Okres Kutná Hora také dominoval ve výši meziročních přírůstků, které jsou vyjádřeny pomocí první absolutní diference. Průměrný roční podíl byl v těchto krajích za celé sledované období 9 tisíc uchazečů o zaměstnání. Při pohledu na rozdílnost pohlaví lze říci, že pouze v kraji Rakovník a Příbram byly evidovány vyšší rozdíly. V ostatních krajích lze považovat rozdíl mezi pohlavími za zanedbatelný. Od roku 2014 se počet osob se zdravotním postižením ve Středočeském kraji každoročně snižoval, což lze vysvětlit zvýšením podílu finančních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, které byly Úřadu práce zkoumaného kraje přiděleny.

Ve Středočeském kraji byly za celé sledované období nejvíce evidováni uchazeči o zaměstnání s 1. stupněm invalidity, hned za nimi následovala skupina uchazečů s 2. stupněm invalidity. Tato kategorie může využívat takzvaná chráněná pracovní místa, která jsou vytvářena Úřadem práce. Konkrétní úřad přispívá finanční prostředky danému zaměstnavateli na vytvoření a udržování pracovního místa, které je omezeno pouze pro osoby tohoto typu. Tento nástroj je využíván právě z toho důvodu, aby osoby zdravotně postižené nebyly vyloučeny ze sociálního prostředí, a naopak mají pomáhat k začleňování do kolektivu.

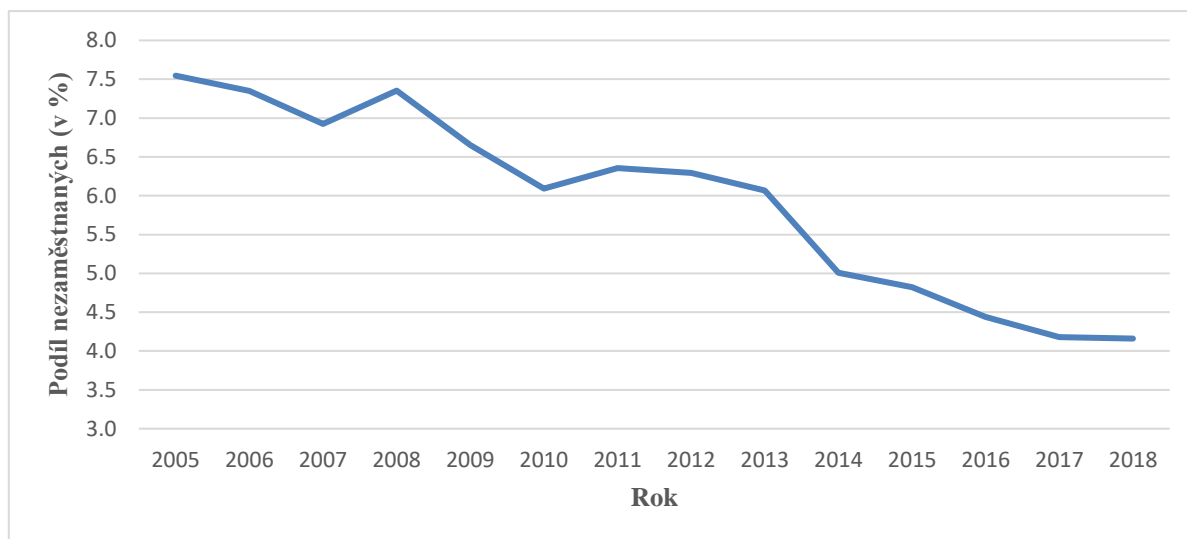
5.4.3 Analýza vývoj počtu uchazečů – absolventi a mladiství

Další rizikovou skupinou, která je ohrožena na trhu práce, je skupina absolventů a mladistvých. Nedostatečná praxe korespondující s věkem uchazečů právě utváří takto ohroženou kategorii, která poté čelí riziku sociálního charakteru. Nulové pracovní návyky, často zkreslená představa o mzdě za jejich práci či dostatečný příjem od rodičů či jiných zdrojů jsou právě problémem této skupiny, kdy tento problém často sklouzává ke kriminalitě či drogovým deliktům. Právě tyto osoby jsou poté ohroženy nedokončením požadovaného vzdělání či ukončením nebo dokonce vyloučením ze studia.

Potíže se vytváří už při přechodu ze studia do praxe, kdy jsou určité pozice na trhu práce, kteří zaměstnavatelé nabízí, obsazovány zkušenějšími zájemci pokročilejšího věku. Mladiství jsou znevýhodněni i pracovní dobou, kdy mnoho pozic vyžaduje práci na směny či práci nad rámec požadovaných hodin. Dalším problémem může být neochota či nemožnost dojíždět za prací do vzdálenějších míst, které mohou být pro uchazeče vhodná. Právě z toho důvodu se snaží Úřad práce věnovat této skupině zvýšenou pozornost, kdy nabízí zájemcům rekvalifikační či motivační kurzy, aby se mohli co nejrychleji adaptovat na požadavky zaměstnavatelů. Dalším nástrojem jsou poté finance, které putují danému zaměstnavateli na vytvoření pracovních míst právě pro tuto rizikovou skupinu na trhu práce.

V příloze č. 33 je uveden vývoj počtu uchazečů ze zkoumané rizikové skupiny ve všech regionech Středočeského kraje. Mimo roky 2008 až 2010 a 2012 až 2013 docházelo vždy k meziročnímu poklesu absolventů a mladistvých. Od počátku sledovaného období klesl počet uchazečů této kategorie až do roku 2018 o více než 60%. Při srovnání všech okresů lze říci, že za celé sledované období se snížil počet mladistvých a absolventů nejvíce v okrese Benešov, Rakovník, Mladá Boleslav a Kladno. Naopak nejmenší od začátku do konce sledovaného období vykazoval okres Praha-západ a to 58%. Největší hodnoty v počtu uchazečů, kteří spadají do kategorie absolventů a mladistvých, vykazovaly regiony Kladno, Příbram a Mělník. Průměrný počet uchazečů byl za celý Středočeský v celém sledovaném období více než 2,5 tisíce absolventů a mladistvých.

Graf 17 - Podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Na základě přílohy č. 34 byl sestaven graf č. 17, který znázorňuje tendenci vývoje podílu nezaměstnaných absolventů a mladistvých ve Středočeském kraji za celé sledované období na všech uchazečích o zaměstnání. Lze sledovat převážně klesající vývoj s výjimkou roků 2008 a 2011, kdy došlo k nárůstu o 0,5 % u prvně zmiňovaného roku a o 0,3 % v roce 2011.

5.4.4 Analýza vývoje počtu nezaměstnaných žen pečujících o dítě do 15 let

Vedle doposud analyzovaných rizikových skupin je velmi významnou skupina žen, které pečují o dítě do 15 let. Pro tyto ženy jsou typické určité faktory, které je znevýhodňují na trhu práce. Muži, jako flexibilní a ničím nevázaní, mají před ženami v tomto ohledu přednost, bývají také často daleko více mobilní. Z toho důvodu se poté převážná většina matek uchyluje k domácí péči o dítě a domácnost, kdy jsou závislé právě na finančních prostředcích druhé osoby, ať už se jedná o manžela či přítele nebo o finanční či sociální výpomoc rodičů. V opačném případě jsou odkázány pouze na sociální dávky, ze kterých by těžko mohly plnit roli matky a osoby, která má poskytnout svému potomkovi veškerou potřebnou péči.

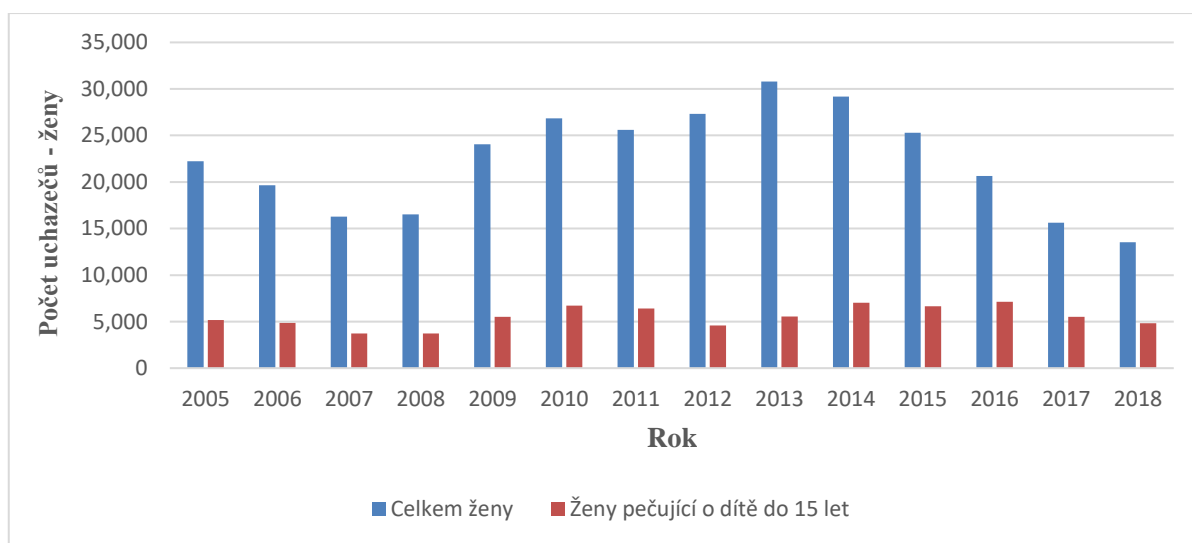
O tomto problému lze mluvit jako o špatném systému v kraji, co se týče hospodářské a ekonomické výkonnosti. Nicméně zde figuruje také otázka začlenění se zpět do pracovního

a sociálního procesu, kdy ženy po dlouhodobém opuštění trhu mohou v mnoha faktorech zaostávat. Těmito faktory jsou například vzdělání či adaptabilita zpět do pracovního procesu.

Středočeský kraj, respektive Odbor sociálních věcí, od 1. ledna 2016 zajišťuje financování vybraných druhů sociálních služeb pomocí programu Podpora vybraných druhů sociálních služeb ve Středočeském kraji, který je určen pro více cílových skupin. Jednou z nich je také skupina osob, které pečují o dítě. Cílem projektu je jak podpora sociální práce s uživateli služeb, tak i naplňování počtu pracovníků ve vybraných službách. Kladen je také důraz na získávání dovedností a zaměřování se na návrat uživatelů a jejich setrvání na trhu práce.

V následujícím grafu č. 18 je zobrazen vývoj počtu žen pečujících o dítě do 15 let a celkový počet žen, které se ucházely o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018.

Graf 18 - Vývoj počtu žen ucházejících se o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Z grafu č. 18 lze sledovat od roku 2013 klesající tendenci počtu všech žen, které se ucházely o zaměstnání. Nicméně ženy, které pečují o dítě do 15 let, vykazovaly od roku 2012 stoupající hodnoty, kdy se jejich počet mezi roky 2012 až 2014 zvýšil o 2,5 tisíce. V roce 2013 byl podíl žen, které pečují o dítě do 15 let na všech nezaměstnaných ženách, 24,1 %. Od roku 2016 došlo vždy meziročně k poklesu žen pečujících o dítě, kdy jich na konci sledovaného období bylo evidováno 4818. To ale představuje 35,6 % podíl na všech

uchazečkách o zaměstnání v tomtéž roce. Jednalo se tedy o více než 10 % nárůst oproti roku 2013, z čehož lze usoudit, že ačkoliv klesá počet žen, které se ucházejí o zaměstnání, tak počet žen pečujících neklesá úměrně nebo alespoň ne z větší části.

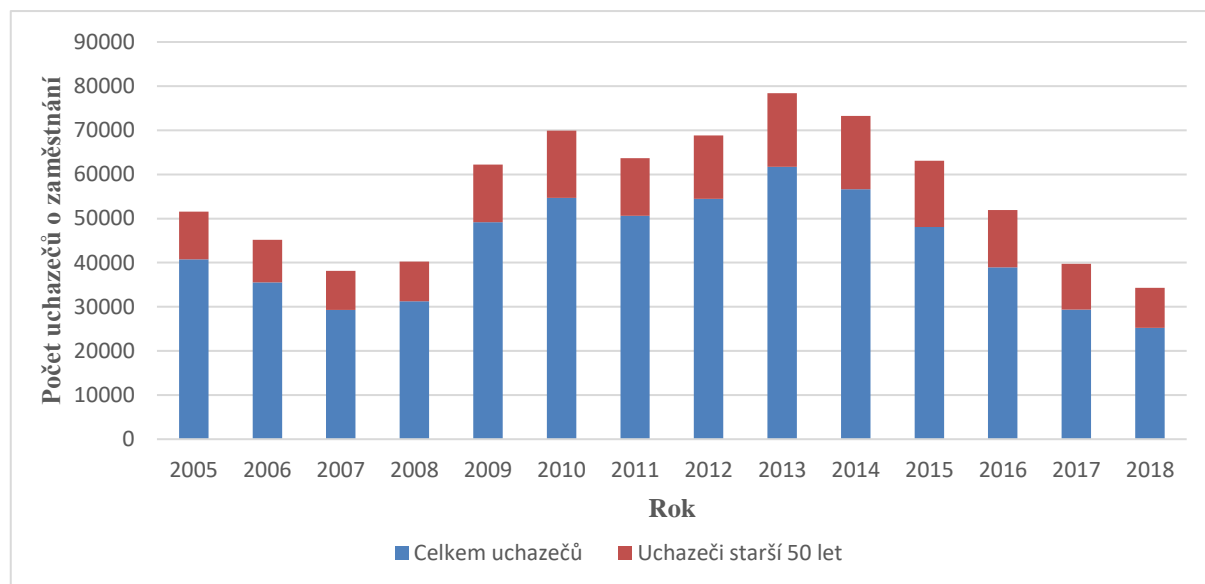
Při pohledu na rozdělení dle regionů, které je uvedeno v příloze č. 35, lze sledovat, že ve všech okresech docházelo ke střídavému kolísání. Absolutně nejvíce zastoupeným regionem je okres Kladno, ve kterém byl za celé sledované období průměrný počet 1141 žen. Největší meziroční nárůst byl evidován roce 2009, kdy koeficient růstu nabyl hodnoty 1,4907 a v roce 2014 s vyjádřením koeficientu růstu v hodnotě 1,3443. Dalšími regiony ohroženými touto problematikou jsou okres Nymburk, Mělník a Kolín.

5.4.5 Analýza vývoje počtu uchazečů - osoby starší 50 let

Poslední zkoumanou rizikovou skupinou obyvatel, kterou se práce bude zabývat, jsou osoby starší 50 let. Oproti předchozím analyzovaným skupinám disponují tyto osoby bohatými pracovními či osobnostními zkušenostmi, ale jejich věk může být limitujícím faktorem z hlediska zdravotního. Starší lidé mohou mít problém s plněním svých úkolů, aby splnili předepsanou pracovní normu s čím je úzce spjata jejich produktivita práce. Zároveň nemusí být připraveni na inovativní a moderní technologie, které jsou k jejich práci potřeba.

Pro potřeby analýzy této rizikové skupiny byla vytvořeny přílohy č. 37 a č. 38, ve kterých lze pozorovat jejich v jednotlivých okresech z hlediska pohlaví. Nejvyšší průměrný počet těchto osob byl evidován v okresech Kladno a Příbram. V okrese Kladno bylo evidováno za celé sledované období v průměru 1884 osob zařazených do této rizikové skupiny. U druhého zmiňovaného města se jednalo v průměru o 1577 osob.

Graf 19 - Vývoj celkové počtu uchazečů o zaměstnání a osob starších 50 let ucházejících se o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

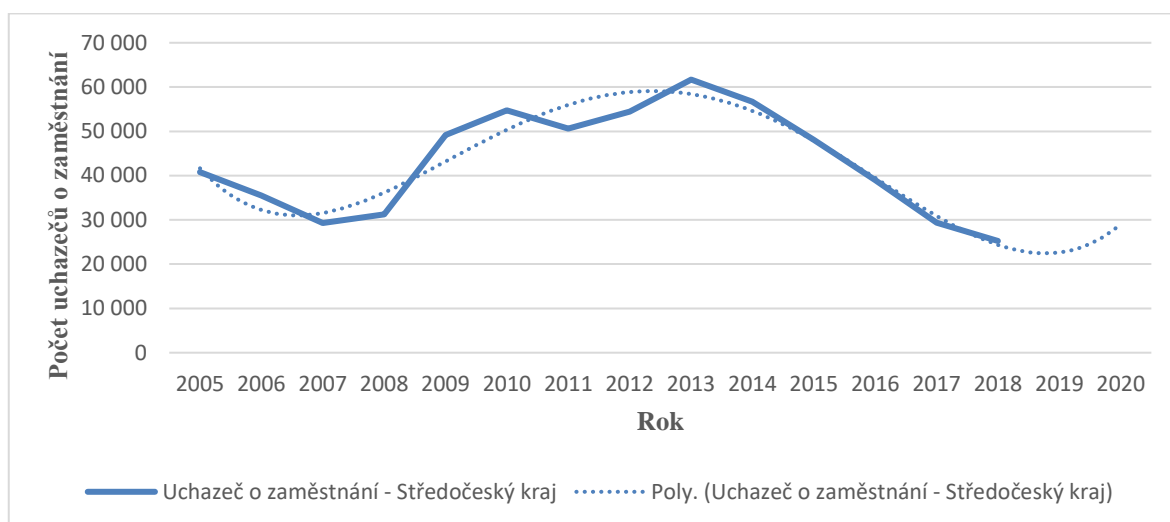
Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Na základě dat, které jsou uvedené v příloze č. 38, byl sestrojen graf č. 19, který znázorňuje vývoj celkového počtu uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji a osoby starších 50, které se ucházejí o zaměstnání. Z grafu lze pozorovat, že celkový počet uchazečů měl od roku 2013 velmi klesající tendenci, ale počet uchazečů starších 50 let neklesal takovým tempem. Podíl uchazečů starších 50 let ke všem ucházejícím se osobám byl za celé sledované období v průměru 29 % a jejich průměrný počet byl 12 500 osob. Výrazné difference z hlediska pohlaví lze pozorovat v okrese Příbram, kdy bylo vždy evidováno více mužů než žen a to v průměru o 270 osob za celé sledované období. V okresech Mělník a Rakovník lze v poslední třech sledovaných letech pozorovat vyšší počet nezaměstnaných osob starších 50 let ženského pohlaví.

5.4.6 Prognózy vývoje počtu uchazečů o zaměstnání z rizikových skupin

V této kapitole je sestrojen následující graf č. 20, který znázorňuje průběh vývoje celkového počtu uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018, kdy je jeho součástí také předpověď budoucího vývoje.

Graf 20 - Vývoj celkového počtu uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

V grafu č. 20 lze pozorovat od roku 2013 pokles počtu uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji. Tento trend by měl pokračovat i v roce 2019, ale v roce 2020 by mělo dojít k mírnému nárůstu počtu uchazečů. Pro odhad budoucího vývoje byla zvolena jako nejvhodnější polynomická funkce 4. řádu ve tvaru:

$$y' = 63630 - 29775t + 8551,5t^2 - 799,47t^3 + 23,304t^4$$

Dle hodnoty koeficientu determinace vystihuje tato polynomická funkce vývoj časové řady z 91,14 %. Po dosazení hodnot je poté odhad 22 646 uchazečů pro rok 2019 a 29 036 uchazečů pro rok 2020. Odhady budoucího vývoje zkoumaných rizikových skupin ve Středočeském kraji jsou zpracovány v tabulce č. 2. Pro výpočet byly zvoleny polynomické funkce 4. řádu a kubické trendové funkce. Důvodem výběru těchto funkcí byly nejvyšší hodnoty indexů determinace.

Tabulka 2 - Trendové funkce a index determinace pro odhad budoucího vývoje počtu uchazečů v jednotlivých rizikových skupinách ve Středočeském kraji

Riziková skupina	Trendová funkce	R ²
OZP	$y' = 7586,6 - 1807,3t + 432,69t^2 - 35,376t^3 + 0,8758t^4$	0,9462
Ženy pečující o dítě do 15 let	$y' = 5696,5 - 910,44t + 198,78t^2 - 9,8462t^3$	0,5016
Absolventi a mladiství	$y' = 4858 - 2307,3t + 651,67t^2 - 63,628t^3 + 1,9615t^4$	0,9385
Osoby starší 50 let	$y' = 14659 - 5140,1t + 1468,6t^2 - 128,21t^3 + 3,3841t^4$	0,8704

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Na základě zjištěných trendových funkcí pro jednotlivé rizikové skupiny byla sestavena tabulka č. 3, ve které je zobrazen vývoj počtu uchazečů daných rizikových skupin ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 doplněný o bodový odhad pro roky 2019 a 2020.

Tabulka 3 - Vývoj a predikce uchazečů o zaměstnání rizikových skupin ve Středočeském kraji

Počet uchazečů o zaměstnání				
Rok	OZP	Ženy pečující o dítě do 15 let	Absolventi a mladiství	Starší 50 let
2005	6 108	5 162	3 075	10 803
2006	5 623	4 846	2 608	9 698
2007	5 104	3 713	2 027	8 899
2008	4 994	3 742	2 295	9 053
2009	5 680	5 525	3 270	13 062
2010	6 053	6 708	3 332	15 198
2011	5 967	6 395	3 215	13 046
2012	5 978	4 575	3 426	14 348
2013	6 388	5 541	3 742	16 751
2014	6 402	7 033	2 839	16 569
2015	5 867	6 659	2 319	15 024
2016	5 151	7 128	1 729	12 927
2017	4 365	5 516	1 227	10 370
2018	3 749	4 818	1 050	9 092
2019	2 776	3 534	1 437	6 604
2020	1 935	1 687	2 705	5 011

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

U všech zkoumaných rizikových skupin byl vypočten bodový odhad celkového počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadech práce ve Středočeském kraji za předpokladu neměnných vývojových tendencí. V tabulce č. 3 lze u osob zdravotně postižených sledovat, že pro rok 2019 je predikován pokles jejich počtu oproti předchozímu rok o zhruba 1 tisíc osob. V roce 2020 je odhadnut jejich počet na 1935 uchazečů. U žen, které pečují o dítě do 15 let, je taktéž predikován pokles, kdy v roce 2019 se má jejich počet snížit na 3534 osob. Pro rok 2020 činí odhad 1687 uchazeček z této skupiny. Skupina absolventů a mladistvých je jediná kategorie, u které je predikován rostoucí tendence. Bodový odhad těchto uchazečů je pro rok 2019 1437 uchazečů a 2705 uchazečů pro rok 2020. Poslední skupinou, pro kterou byl proveden bodový odhad, jsou uchazeči starší 50 let. Vypočtená bodová predikce pro rok 2019 odhaduje snížení o zhruba 2,2 tisíce oproti předchozímu roku 2018 na 6604 uchazečů. Pro následující rok 2020 poté činí bodový odhad 5011 uchazečů starších 50 let.

5.5 Návrhy a doporučení

Z analýz dosavadního vývoje nezaměstnanosti rizikových skupin, které byly provedeny během celé předkládané práce, lze usoudit, že příznivý ekonomický a hospodářský růst, kterým Česká republika prošla, měl pozitivní dopad právě na tyto zkoumané skupiny ve sledovaném kraji. Zejména každoročně vyšší poptávka po pracovní síle, ale i efektivní a účelné přerozdělování finančních prostředků aktivní politiky zaměstnanosti mělo pozitivní vliv na snižování počtu nezaměstnaných osob. Ačkoliv se může zdát, že je Středočeský kraj touto problematikou nejméně zasažen, tak při mezikrajovém srovnání podílu nezaměstnaných osob je až na 6. místě. Stále zde existují patrné rozdíly v rozvinutosti regionů zejména v závislosti na blízkosti hlavního města Prahy, do kterého často migruje kvalifikovaná pracovní síla. Právě v těchto okresech je potřeba se zabývat sledováním počtu nezaměstnaných osob, které mohou být hendikepováni na trhu práce na základě jejich věku, zdraví či stupně dosaženého vzdělání. Lze hovořit jako o nutnosti, aby byla udržována koheze mezi Úřadem práce a jednotlivými zaměstnavateli při komunikaci ohledně vytváření nových pracovních míst, která by měla být určena právě pro rizikové skupiny osob v pokročilejším věku, žen pečujících o děti či osoby, které trpí duševním či fyzickým hendikepem. Právě tyto osoby potřebují zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání či při návratu zpět na trh práce. Řešení lze hledat právě v nástrojích aktivní politiky, kde se jedná zejména o rekvalifikace uchazečů, vytváření společensky účelných pracovních míst či veřejně prospěšné práce.

U žen pečujících o dítě se jedná především o dlouhodobý pracovní výpadek, kdy ztrácí svou pozici na trhu práce. V takovém případě je zapotřebí se zacílit na vytváření specifických míst, které budou odpovídat jejím znalostním zkušenostem, a zároveň bude nahlíženo na flexibilitu pracovní doby. V neposlední řadě musí být tento fakt podpořen finanční kompenzací zaměstnavateli. Nejhodnější řešením se pro tuto rizikovou skupinu jeví využívání společensky účelných míst, které se vytváří napříč všemi obory.

Pro skupinu absolventů a mladistvých jsou typickými faktory nezaměstnanosti nedostatečná praxe, minimální pracovní návyky či zkreslená představa o mzdě, kterou by chtěli pobírat. Dalším problémem této skupiny bývá neochota dojíždět za prací do vzdálenějších měst, jelikož mají určitou finanční podporu rodičů a nastává u nich částečné uspokojení. U této skupiny je proto velmi důležité, aby docházelo k souladu mezi požadavky trhu práce a vzdělanostním zaměřením uchazeče. Spousta firem nabízí ve svém portfoliu

juniorské pozice, které lze definovat jako vhodné pro tuto skupinu. Jako další řešení lze hledat v rekvalifikačních kurzech, které Úřad práce finančně podporuje a snaží se reflektovat potřeby a potřeby regionálních zaměstnavatelů.

Osoby starší 50 let jsou neodmyslitelnou součástí pracovního trhu, kteří disponují bohatými pracovními zkušenostmi, nemají žádné závazky z hlediska péče o dítě, a proto se své práci mohou věnovat naplno. Nicméně jejich začlenění do pracovního procesu často brání horší adaptace na inovativní procesy ve firmě, zdokonalování technologií či zdravotní riziko. Sumarizace těchto hendikepů z nich utváří rizikovou skupinu, i když jsou to právě oni, kdo může firmě nabídnout zodpovědné chování a potřebné znalosti. Pro tuto skupinu obyvatel Středočeského kraje lze hledat v řešení využívání finančních prostředků z projektu „Začínáme po 50 ve Středočeském kraji II.“, jehož cílem je udržovat tuto skupinu co nejvíce aktivní a zaměřuje se na vytváření společensky účelných míst, veřejně prospěšné práce či nabízí rekvalifikační kurzy. Zároveň je zde také možnost se zapojit do projektu „POVEZ II“, jehož cílem je odstranit znevýhodnění starších lidí a to zejména prostřednictvím zvyšování odborných znalostí jak stávajících, tak budoucích zaměstnanců. Projekt je financován prostředky jak ze státního rozpočtu, tak i z příspěvku Evropské unie.

U osob zdravotně postižených hrozí riziko dlouhodobé nezaměstnanosti, jelikož mohou být na trhu práce omezovány svými indispozicemi z různých hledisek. Pro tuto skupinu se jeví jako nejlepší řešení zvýšení příspěvku na zřízení pracovních míst, které budou svým charakterem splňovat požadavky pro takto omezované osoby. Administrativní práce, pracovní pozice v obchodu či ostraze lze definovat jako jedny z nevhodnějších variant pro uplatnění této kategorie nezaměstnaných.

V neposlední řadě je důležité zmínit osoby, které nedisponují dostatečnou výší svého dosaženého vzdělání a ucházejí se o pracovní pozice. Pro tuto kategorii lze doporučit využívání veřejně prospěšných prací, které ovšem slouží pouze k dočasnému uplatnění, ale zároveň nabízí a umožňují nezaměstnaným, aby si osvojili své pracovní návyky a následně poté měli snazší cestu k nalezení stálého a dlouhodobého zaměstnání.

6 Závěr

Předkládaná diplomová práce se zabývala problematikou nezaměstnanosti a to ve Středočeském kraji v období let 2005 - 2018, který je v tomto ohledu jedním z krajů, který je touto problematikou nejméně zasažen. Přesto je nutné se i v tomto případě, kdy je míra nezaměstnanosti výrazně pod republikovým průměrem, zabývat politikou zaměstnanosti a to především tou aktivní. Ekonomika se totiž vyvíjí v určitých cyklických fázích a je zřejmé, že sice v současné době roste, ale opětovně je nutno předpokládat, že dojde k další krizi, jen není zcela zřejmé, kdy, jak a v jaké míře postihne naši zemi tentokrát. Na možný pokles nabídky práce je nutné se připravit především v době, kdy ekonomika roste

Při pohledu na analýzu vybraných ukazatelů nezaměstnanosti lze konstatovat, že Středočeský kraj je šestým krajem s nejnižším podílem nezaměstnaných osob. V poměrné části sledovaného období docházelo ke kolísání tohoto ukazatele mezi 3 až 7 %, a to v závislosti na dopadech ekonomické krize, které se projevovali zejména mezi lety 2009 až 2013. V posledním sledovaném roce dosáhl podíl nezaměstnaných osob nejnižších hodnot 2,64 %. Podíl nezaměstnaných mužů a žen ve Středočeském kraji kolísal na základě aktuálního vývoje ekonomiky a poptávky po pracovní síle. Průměrný podíl nezaměstnaných mužů za celé sledované období byl 4,6 % a u žen 5%. Mezi pohlavími nebylo evidováno extrémní diference, ale ze získaných dat lze říci, že ženská aklimatizace na ekonomickou situaci byla o něco pomalejší.

Při analýze nezaměstnaných osob dle věkové struktury Středočeského kraje bylo zjištěno, že nejvíce ohroženou skupinou jsou mladí lidé od 15 do 29, u kterých byly evidovány nejvyšší hodnoty ukazatele. Při bližším ohledání dat se poté jedná o ženy, které pečují o dítě do 15 let či osoby pokročilejšího věku. V neposlední jsou to také absolventi, kteří jsou bez odborných znalostí limitováni k nalezení kýženého pracovního místa. Je to právě mateřství, které znevýhodňuje ženy při pozdějším hledání zaměstnání, navíc pokud pečují dítě do pozdějšího věku. Žen tohoto typu bylo ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 evidováno v průměru 5,5 tisíce a v posledních třech sledovaných letech přesáhl jejich podíl na všech nezaměstnaných ženách 34 %. V poslední sledovaném roce bylo evidováno 4,8 tisíce žen pečujících o dítě do 15 let. Počet absolventů a mladistvých klesl za sledované období na 1/3 těchto uchazečů a jejich podíl na všech uchazečích o zaměstnání byl roce 2018 4,2 %. U osob starších 50 byl evidován vyšší nárůst počtu nezaměstnaných osob mezi roky 2009 - 2015, kdy jich v průměru bez práce bylo 14,8 tisíc. Následující tři

roky docházelo vždy k meziročnímu poklesu těchto osob. Nicméně i přes registrovaný pokles ve zmiňovaných letech byl na konci roku 2018 jejich podíl na všech uchazečích o zaměstnání vyšší než 36 %. Při mezi okresním srovnání byly evidovány vyšší hodnoty v okrese Kladno a Příbram.

Při analýze nezaměstnaných osob dle jejich dosaženého vzdělání bylo zjištěno, že nejvíce ohroženou skupinou jsou lidé bez vzdělání nebo se základním vzděláním. Tato skupina vykazovala na konci roku 2018 hodnoty míry nezaměstnanosti 7,8 % u mužů a 9,9 % u žen. U nezaměstnaných osob se středním vzděláním (s maturitou i bez ní) to byly především ženy, které vykazovaly hodnoty o 2 % vyšší, než muži. Z hlediska časového srovnání lze ale mluvit o velmi pozitivním poklesu, kdy za posledních 5 let klesl ukazatel míry nezaměstnanosti o 60 %. Nicméně je ale zcela nutné, aby se osoby stále vzdělávaly a byly takto připraveny na to, že jejich zaměstnání se může měnit, mohou v průběhu času vykonávat i několik pracovních pozic. Je důležité, aby osoby již od útlého dětství byly vedeny ke zvyšování si vědomostí a znalostí a byly takto na trhu práce flexibilní. Mělo by takto však dojít i ke změně vzdělávání, které by mělo vést člověka k tomu, aby měl kladný vztah k získávání informací, zvyšování svých vědomostí a dovedností. Jedině tak je možné, aby člověk v novém technickém období uspěl. Na druhou stranu i osoby s vyšším vzděláním budou muset být velmi flexibilní, aby se mohly na trhu práce dobře uplatnit.

Specificky ohroženou skupinou obyvatel jsou lidé se zdravotním postižením, ať už fyzickým či psychickým. Jejich nízká potenciální efektivita a převážně nemožnost získat vyšší vzdělání má poté za následek jejich dlouhodobou nezaměstnanost, jelikož je na ně na trhu práce nahlíženo jako nežádané zboží. V práci byla tato skupina zkoumána jak z hlediska pohlaví, tak i umístění v regionech. Nejvíce takto evidovaných osob bylo v okresech Kladno, Příbram a Kutná Hora. V genderovém srovnání osob se zdravotním postižením lze upozornit na okres Příbram, kde bylo v několika letech evidováno daleko více mužů. Ke konci sledovaného období se poměr pohlaví začal vyrovnávat.

Součástí práce byla také predikce budoucího vývoje. Jako první byla zkoumána skupina všech uchazečů o zaměstnání, u které od roku 2013 docházelo ke každoročnímu snižování počtu osob. Tento trend by měl pokračovat i v následujících letech, což lze zjistit dosazením hodnot do polynomické funkce, která byla zvolena jako nejvhodnější a odhaduje budoucí vývoj celkového počtu uchazečů s indexem determinace 0,9194. Pro rok 2019 je bodový odhad všech uchazečů o zaměstnání 22 646, pro rok následující je predikce 29036

osob. Bodová predikce byla také provedena pro čtyři rizikové skupiny. U osob zdravotně postižených byla jako funkce, která má nejvyšší index determinace, zvolena polynomická 4. řádu. Pro tuto skupinu uchazečů poté vyšel v roce 2019 odhad na 2776 osob a pro rok 2020 osob 1935. U osob zdravotně postižených by tedy i nadále mělo docházet ke snižování počtu nezaměstnaných. Pro ženy, které pečují o dítě do 15 let, byla zvolena funkce kubická, na základě které byly odhadnuty hodnoty pro následující rok na 3543 osob a v roce 2020 dokonce na 1687 osob, což je pokles oproti předchozímu roku téměř dvojnásobný. Osoby starší než 50 let mají předpovězený pokles pro rok 2019 na 6604 a pro rok následující 5011 uchazečů. Poslední skupinou jsou mladiství a absolventi, u kterých je jako u jediné skupiny predikováno, že jejich počet v následujících letech poroste. Pro rok 2019 je odhadnut nárůst na 1437 osob a rok později na 2705 osob. Z této analýzy plyne, že i přes klesající tendenci počtu uchazečů starších než 50 let je jejich poměr vůči všem uchazečům stále velmi vysoký. To stejné lze aplikovat u žen pečujících o dítě, které také vykazují stále vysoké procento poměru vůči všem nezaměstnaným ženám.

Nezaměstnanost je výrazným problémem moderní doby a vzhledem ke stále se zvyšujícím technologickým možnostem je možno říci, že nezaměstnanost se za pár dekád stane velmi naléhavým problémem, který však bude zapotřebí rovněž velmi naléhavě řešit. Dá se očekávat, že mnoho pracovních pozic, které jsou v dnešní době známy a zcela běžně vykonávány, postupem časem díky vývoji v oblastech vývoje IT technologií, nebude existovat, zanikne.

Bylo by zapotřebí i zcela změnit systém rekvalifikací, který mnohdy nabízí obory, jejichž uplatnění je velmi nízké a to z důvodu, že dané kurzy jsou buď naprosto obecné, motivující jen k tomu, aby si člověk našel práci, případně nabízejí uplatnění v oborech, které jsou přeplněny. Rekvalifikace by měly nejen reagovat na poptávku po pracovních pozicích, ale rovněž by měly být nabízeny s ohledem k vývoji oboru, ve kterém by měl dále rekvalifikovaný člověk pracovat. Pravděpodobně jako nevhodné je možno hodnotit dotace pro vznik pracovního místa pro ohrožené skupiny osob a dlouhodobě nezaměstnané, jelikož bývají mnohdy zneužívány zaměstnavateli k tomu, aby si opatřili levnou pracovní sílu, kterou stejně po skončení dotace propustí. Zároveň v případech nedostatku pracovníků je tato dotace irelevantní. Výjimku by takto měly tvořit jen dotace pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením, které by jen velmi těžko našly uplatnění na trhu práce.

7 Literatura

BROŽOVÁ, D. *Společenské souvislosti trhu práce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-16-4.

BUCHTOVÁ, B., ŠMAJS, J., BOLELOUCKÝ, Z. *Nezaměstnanost*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4282-3.

BUCHTOVÁ, KOL. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-9006-8.

DVOŘÁKOVÁ, Z. A KOL. *Management lidských zdrojů*. Praha: Beck 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.

HINDLS, R. KOL. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Professional Publishing, 2007, 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.

HOLMAN, R. *Ekonomie*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 987-80-7400-006-5.

JUREČKA, J. a kol. *Makroekonomie*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-9266-3.

KONING, JAAP DE, MOSLEY, HUGH., ed *Labour Market Policy and unemployment. Impact and Process Evaluations in Selected European Countries, Cheltenham*. Edward Elgar Publishing Limited, 2003. ISBN 1 840642793.

KOTÍKOVÁ, J.: *Rizikové skupiny uchazečů o zaměstnání z pohledu úřadu práce*. In SIROVÁTKA, T., MAREŠ, P. *Trh práce, nezaměstnanost, sociální politika*. Brno: Vydavatelství MU Brno, 2003. ISBN 80-210-3048-8.

KOTÍKOVÁ, J., REMR, J. *Podpora zaměstnávání starších osob*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2007. ISBN neuvedeno.

KOTÝNKOVÁ, M. NĚMEC, O. *Lidské zdroje na trhu práce: vývoj a tendence v souvislosti se vstupem České republiky do EU*. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-48-7.

- KRAUSE, D. A KOL. *Zpracování metodologie sběru dat pro účely sledování statistiky OZP (skupina definovaná v § 67 zákona č. 435/2004 Sb.), s navazujícím pilotním ověřením a nastavením podmínek pro opakování*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2011. ISBN neuvedeno.
- KREBS, V. a kol. *Sociální politika*. Praha: Wolter Kluwer ČR, 2010, s. 544. ISBN 978-80-7357-585-4.
- MAREŠ, T. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. ISBN 80-901434-9-4.
- NĚMEC, O. *Lidské zdroje na trhu práce*. Praha: Oeconomica, 2002. ISBN: 80-86419-48-7.
- NESČÁKOVÁ, L. *Pracovní právo pro neprávnický: rozbor vybraných ustanovení, praktická aplikace, vzory a příklady*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80247-4091-1.
- NOVÝ, I., SURYNEK, A. *Sociologie pro ekonomy a manažery*. Praha : Grada, 2002. ISBN 80-247-0384-X.
- POTŮČEK, M. *Sociální politika*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1995. ISBN 80-858-50-01-X.
- RIEVAJOVÁ, E. A KOL. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm 2009. ISBN 97880-225-2878-8.
- ROJÍČEK, M., SPĚVÁČEK, V., VEJMĚLEK, J., ZAMRAZILOVÁ, E., ŽÁČEK, V. *Makroekonomická analýza - teorie a praxe*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-9474-2.
- SIROVÁTKA, T., *Politika pracovního trhu a sociální inkluze*. Sborník prací Fakulty sociálních studií brněnské univerzity sociální studia 9, 2003.
- SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B. *Statistické metody II*. Praha, reprografické studio PEF ČZU, 2008
- ŠIMEK, D. *Sociologie práce*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1997. ISBN 80-7067-705-8.

ÚLOVEC, M. *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním-2015*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2015.

WILDMANNOVÁ, M. *Sociální politika*. Brno: Masarykova univerzita v brně, 2005. ISBN 80-210-3657-5

WINKLER, J., WILDMANNOVÁ, M. *Evropské pracovní trhy a průmyslové vztahy*. Praha: Computer Press, 1999. 50 s.

ŽÁK, M. *Hospodářská politika*. Praha: VSEM, 2006. ISBN: 8086730042.

Internetové zdroje

Český statistický úřad. : *Charakteristika kraje* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_kraje

Český statistický úřad. : *Ekonomické subjekty ve Středočeském kraji v roce 2018* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/ekonomicke-subjekty-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2018>

Integrovaný portál MPSV. : *Strategie politiky zaměstnanosti do roku 2020* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/strategie-politiky-zamestnanosti-do-roku-2020>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. : *Aktivní politika zaměstnanosti a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>

Koopolis. : *Osoby se zdravotním postižením a další profesní vzdělávání* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: <https://koopolis.cz/file/home/download/1020?key=1a5edcab4b>.

Středočeský kraj. : *Projekt OPZ - Podpora vybraných druhů soc. služeb* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/projekt-opz-podpora-vybranych-druhu-soc.-sluzeb>

Úřad práce ČR. : *Analýza stavu a vývoje trhu práce* [online]. [cit. 11-11-2019]. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/917761/Rocni_SCK_2008.pdf/d9943ea2-3161-7302-640e-91606f658d57

8 Přílohy

Příloha č. 1 - Vývoj počtu obyvatel Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Rok / Počet obyvatel Středočeského kraje		první absolutní diference	koeficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2011
2005	1158108	x	x	x	x	0,9052
2006	1175254	17146	1,0148	101,4805	1,0148	0,9186
2007	1201827	26573	1,0226	102,2610	1,0378	0,9394
2008	1230691	28864	1,0240	102,4017	1,0627	0,9620
2009	1247533	16842	1,0137	101,3685	1,0772	0,9751
2010	1264978	17445	1,0140	101,3984	1,0923	0,9888
2011	1279345	14367	1,0114	101,1358	1,1047	1,0000
2012	1291816	12471	1,0097	100,9748	1,1155	1,0097
2013	1302336	10520	1,0081	100,8144	1,1245	1,0180
2014	1315299	12963	1,0100	100,9954	1,1357	1,0281
2015	1326876	11577	1,0088	100,8802	1,1457	1,0372
2016	1338982	12106	1,0091	100,9124	1,1562	1,0466
2017	1352795	13813	1,0103	101,0316	1,1681	1,0574
2018	1369332	16537	1,0122	101,2224	1,1824	1,0703

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 2 - Věková struktura obyvatelstva Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Rok	0-14 let	15-64 let	65 a více let
2005	173 032	821 502	163 574
2006	174 074	834 952	166 228
2007	178 189	853 824	169 814
2008	183 490	871 832	175 369
2009	189 643	877 036	180 854
2010	196 707	881 823	186 448
2011	203 393	880 832	195 120
2012	209 357	878 467	203 992
2013	214 652	875 654	212 030
2014	220 787	874 701	219 811
2015	226 204	873 382	227 290
2016	231 504	872 510	234 968
2017	236 704	873 540	242 551
2018	241 941	878 132	249 259

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 3 - Podíl nezaměstnaných osob v krajích České republiky v letech 2015 - 2018

(v %)

Území, kraj	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. m. Praha	2,64	2,29	1,80	1,82	3,24	3,61	3,59	4,16	5,14	5,03	4,20	3,35	2,34	1,93
Středočeský	4,69	4,01	3,22	3,43	5,51	6,09	5,62	6,13	6,90	6,36	5,41	4,31	3,17	2,64
Jihočeský	4,92	4,19	3,35	3,65	5,92	6,39	5,81	6,38	7,10	6,20	5,07	4,28	3,09	2,38
Plzeňský	4,94	4,30	3,41	3,98	6,50	6,64	5,75	5,94	6,45	5,70	4,62	3,56	2,55	2,12
Karlovarský	7,92	7,07	5,58	5,82	8,66	8,94	7,98	8,51	9,33	8,21	7,06	5,45	3,47	2,93
Ústecký	11,30	10,20	7,88	7,32	9,87	10,23	9,79	10,47	11,47	10,67	8,91	7,79	5,39	4,50
Liberecký	5,74	5,18	4,35	5,03	8,29	8,06	7,34	7,75	8,46	7,72	6,36	5,17	3,76	3,18
Královéhradecký	5,41	4,73	3,52	3,62	5,96	6,28	5,68	6,55	7,31	6,36	4,96	3,76	2,72	2,31
Pardubický	6,10	5,15	4,01	4,50	7,32	7,45	6,50	7,03	7,45	6,22	5,14	4,04	2,83	2,19
Vysočina	6,02	5,23	4,21	4,72	7,72	8,10	7,16	7,63	8,05	7,35	6,22	5,17	3,80	3,02
Jihomoravský	7,52	6,49	5,15	5,08	8,05	8,45	7,61	8,15	8,94	8,25	7,01	6,11	4,60	3,86
Olomoucký	7,53	6,44	4,81	4,89	8,86	9,08	8,33	8,93	9,79	8,82	7,01	5,94	4,35	3,37
Zlínský	6,55	5,63	4,43	4,53	7,98	7,91	7,00	7,82	8,34	7,36	5,98	4,92	3,43	2,61
Moravskoslezský	10,18	8,98	6,87	6,08	8,88	9,04	8,31	9,18	10,47	9,80	8,56	7,45	5,77	4,65
ČR celkem	6,59	5,75	4,49	4,51	7,12	7,40	6,77	7,37	8,17	7,46	6,24	5,19	3,77	3,07

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 4 - Průměr podílu nezaměstnaných osob v krajích České republiky v letech 2005 - 2018 (v %)

Území, kraj	Průměr PNO
Hl. m. Praha	3,22
Středočeský	4,82
Jihočeský	4,91
Plzeňský	4,75
Karlovarský	6,92
Ústecký	8,98
Liberecký	6,17
Královéhradecký	4,94
Pardubický	5,42
Vysočina	6,03
Jihomoravský	6,80
Olomoucký	7,01
Zlínský	6,03
Moravskoslezský	8,16
ČR celkem	5,99

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 5 - Analýza vývoje podílu nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)

PNO/roční průměry v %		první absolutní diference	koefficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2011
2005	4,69	x	x	x	x	0,8345
2006	4,01	-0,68	0,8550	85,5011	0,8550	0,7135
2007	3,22	-0,79	0,8030	80,2993	0,6866	0,5730
2008	3,43	0,21	1,0652	106,5217	0,7313	0,6103
2009	5,51	2,08	1,6064	160,6414	1,1748	0,9804
2010	6,09	0,58	1,1053	110,5263	1,2985	1,0836
2011	5,62	-0,47	0,9228	92,2824	1,1983	1,0000
2012	6,13	0,51	1,0907	109,0747	1,3070	1,0907
2013	6,9	0,77	1,1256	112,5612	1,4712	1,2278
2014	6,36	-0,54	0,9217	92,1739	1,3561	1,1317
2015	5,41	-0,95	0,8506	85,0629	1,1535	0,9626
2016	4,31	-1,1	0,7967	79,6673	0,9190	0,7669
2017	3,17	-1,14	0,7355	73,5499	0,6759	0,5641
2018	2,64	-0,53	0,8328	83,2808	0,5629	0,4698

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 6 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob v okresech Středočeského kraje v letech 2015 - 2018 (v %)

PNO (v %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	3,4	3,1	2,5	2,1	3,3	4,2	4,3	4,4	5,3	4,8	3,8	3	2,2	1,6
Beroun	3,7	3,3	2,9	2,5	4,4	5,6	5,3	5,4	6,5	6,5	5,4	4,5	3,3	2,6
Kladno	6,7	6,1	5,1	4,2	5,8	6,9	7,1	7,2	8,1	8,5	7,5	6,5	5,3	4,0
Kolín	6,0	5,3	4,5	4,0	5,8	7,2	7,6	7,6	8,6	8,7	7,5	6,3	4,7	3,8
Kutná Hora	7,1	6,3	5,1	4,0	6,1	6,9	6,9	7,6	8,2	8,1	6,5	5,8	4,5	3,3
Mělník	6,0	5,5	4,4	3,9	5,3	6,6	6,5	6,6	7,6	8,1	7,3	6,1	4,6	3,5
Mladá Boleslav	3,2	2,9	2,3	2,0	3,6	4,5	4,2	4,1	4,6	4,5	3,9	3,1	2,4	2,0
Nymburk	5,9	5,7	4,8	4,3	6,2	7,1	7,4	7,2	8,0	8,0	7,2	5,9	4,7	3,8
Praha-východ	2,3	1,6	1,5	1,3	2,2	3,0	2,9	2,9	3,4	3,5	2,9	2,2	1,5	1,2
Praha-západ	1,9	1,7	1,3	1,3	2,3	3,2	3,1	3,3	4,0	4,5	4,1	3,4	2,3	1,7
Příbram	5,9	5,4	4,5	4,1	6,1	7,6	7,5	7,4	8,6	9,0	8,0	6,7	4,9	3,7
Rakovník	5,0	4,8	4,0	3,4	5,2	6,4	6,3	7,0	7,6	7,5	6,2	5,1	3,9	3,0
Středočeský kraj	4,7	4,0	3,2	3,4	5,5	6,1	5,6	6,1	6,9	6,4	5,4	4,3	3,2	2,6

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 7 - Vývoj produktivní skupiny obyvatel Středočeského kraje dle pohlaví v letech 2005 - 2018

Rok	věk 15 - 64 let			PNO	
	celkem	muži	ženy	ženy (%)	muži (%)
2005	821 502	414 321	407 181	5,12	4,26
2006	834 952	421 744	413 208	4,44	3,58
2007	853 824	432 367	421 457	3,6	2,85
2008	871 832	443 101	428 731	3,68	3,2
2009	877 036	445 095	431 941	5,46	5,55
2010	881 823	447 020	434 803	6,05	6,14
2011	880 832	446 744	434 088	5,77	5,48
2012	878 467	445 135	433 332	6,24	6,02
2013	875 654	443 493	432 161	6,97	6,83
2014	874 701	443 102	431 599	6,62	6,1
2015	873 382	442 368	431 014	5,76	5,06
2016	872 510	442 097	430 413	4,63	3,99
2017	873 540	443 025	430 515	3,43	2,93
2018	878 132	445 965	432 167	2,87	2,42

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 8 - Analýza vývoje podílu nezaměstnaných žen ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

PNO - ženy / roční průměry (v %)		první absolutní diference	koefficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2010
2005	5,12	x	x	x	1	0,8463
2006	4,44	-0,68	0,8672	86,7188	0,8672	0,7339
2007	3,6	-0,84	0,8108	81,0811	0,7031	0,5950
2008	3,68	0,08	1,0222	102,2222	0,7188	0,6083
2009	5,46	1,78	1,4837	148,3696	1,0664	0,9025
2010	6,05	0,59	1,1081	110,8059	1,1816	1,0000
2011	5,77	-0,28	0,9537	95,3719	1,1270	0,9537
2012	6,24	0,47	1,0815	108,1456	1,2188	1,0314
2013	6,97	0,73	1,1170	111,6987	1,3613	1,1521
2014	6,62	-0,35	0,9498	94,9785	1,2930	1,0942
2015	5,76	-0,86	0,8701	87,0091	1,1250	0,9521
2016	4,63	-1,13	0,8038	80,3819	0,9043	0,7653
2017	3,43	-1,2	0,7408	74,0821	0,6699	0,5669
2018	2,87	-0,56	0,8367	83,6735	0,5605	0,4744

Příloha č. 9 - Analýza vývoje podílu nezaměstnaných mužů ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

PNO - muži / roční průměry (v %)		první absolutní diference	koeficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2010
2005	4,26	x	x	x	1	0,6938
2006	3,58	-0,68	0,8404	84,0376	0,8404	0,5831
2007	2,85	-0,73	0,7961	79,6089	0,6690	0,4642
2008	3,2	0,35	1,1228	112,2807	0,7512	0,5212
2009	5,55	2,35	1,7344	173,4375	1,3028	0,9039
2010	6,14	0,59	1,1063	110,6306	1,4413	1,0000
2011	5,48	-0,66	0,8925	89,2508	1,2864	0,8925
2012	6,02	0,54	1,0985	109,8540	1,4131	0,9805
2013	6,83	0,81	1,1346	113,4551	1,6033	1,1124
2014	6,1	-0,73	0,8931	89,3119	1,4319	0,9935
2015	5,06	-1,04	0,8295	82,9508	1,1878	0,8241
2016	3,99	-1,07	0,7885	78,8538	0,9366	0,6498
2017	2,93	-1,06	0,7343	73,4336	0,6878	0,4772
2018	2,42	-0,51	0,8259	82,5939	0,5681	0,3941

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 10 - Obecná míra nezaměstnanosti mužů ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Obecná míra nezaměstnanosti - muži / roční průměry (v %)		První absolutní diference	koeficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2010
2005	3,9	x	x	x	1	0,8864
2006	3,4	-0,5	0,8718	87,1795	0,8718	0,7727
2007	2,9	-0,5	0,8529	85,2941	0,7436	0,6591
2008	2,3	-0,6	0,7931	79,3103	0,5897	0,5227
2009	3,9	1,6	1,6957	169,5652	1,0000	0,8864
2010	4,4	0,5	1,1282	112,8205	1,1282	1,0000
2011	4,4	0	1,0000	100,0000	1,1282	1,0000
2012	3,8	-0,6	0,8636	86,3636	0,9744	0,8636
2013	4,6	0,8	1,2105	121,0526	1,1795	1,0455
2014	4,4	-0,2	0,9565	95,6522	1,1282	1,0000
2015	2,9	-1,5	0,6591	65,9091	0,7436	0,6591
2016	2,4	-0,5	0,8276	82,7586	0,6154	0,5455
2017	1,6	-0,8	0,6667	66,6667	0,4103	0,3636
2018	1,3	-0,3	0,8125	81,2500	0,3333	0,2955

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 11 - Obecná míra nezaměstnanosti žen ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Obecná míra nezaměstnanosti - ženy / roční průměry (v %)		první absolutní diference	koefficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2010
2005	6,9	x	x	x	1	1,5682
2006	6	-0,9	0,8696	86,9565	1,5385	1,3636
2007	4	-2	0,6667	66,6667	1,0256	0,9091
2008	3	-1	0,7500	75,0000	0,7692	0,6818
2009	5,2	2,2	1,7333	173,3333	1,3333	1,1818
2010	6,3	1,1	1,2115	121,1538	1,6154	1,0000
2011	6	-0,3	0,9524	95,2381	1,5385	1,3636
2012	5,7	-0,3	0,9500	95,0000	1,4615	1,2955
2013	6	0,3	1,0526	105,2632	1,5385	1,3636
2014	6,1	0,1	1,0167	101,6667	1,5641	1,3864
2015	4,2	-1,9	0,6885	68,8525	1,0769	0,9545
2016	4	-0,2	0,9524	95,2381	1,0256	0,9091
2017	2,7	-1,3	0,6750	67,5000	0,6923	0,6136
2018	2,7	0	1,0000	100,0000	0,6923	0,6136

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 12 - Ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní populace České republiky v letech 2005 - 2018

Rok	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let (v tis. osob)	Pracovní síla ČR (v tis. osob)	Z toho - zaměstnaní (v tis. osob)	Z toho - nezaměstnaní (v tis. osob)	Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (v tis. osob)
2005	8 716,0	5 174,2	4 764,0	410,2	3 541,8
2006	8 773,4	5 199,4	4 828,1	371,3	3 574,0
2007	8 845,0	5 198,3	4 922,0	276,3	3 646,7
2008	8 943,8	5 232,3	5 002,5	229,8	3 711,4
2009	9 009,3	5 286,5	4 934,3	352,2	3 722,9
2010	9 015,4	5 268,9	4 885,2	383,7	3 746,5
2011	8 964,7	5 223,0	4 872,4	350,6	3 741,7
2012	8 964,6	5 256,9	4 890,1	366,9	3 707,6
2013	8 951,5	5 306,0	4 937,1	368,9	3 645,4
2014	8 932,6	5 297,9	4 974,3	323,6	3 634,7
2015	8 935,7	5 309,9	5 041,9	268	3 625,7
2016	8 928,7	5 350,0	5 138,6	211,4	3 578,7
2017	8 929,2	5 377,1	5 221,6	155,5	3 552,0
2018	8 941,8	5 415,4	5 293,8	121,6	3 526,4

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 13 - Ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní populace Středočeského kraje
v letech 2005 - 2018

Rok	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let (v tis. osob)	Pracovní síla Středočeského kraje (v tis. osob)	Z toho - zaměstnaní (v tis. osob)	Z toho - nezaměstnaní (v tis. osob)	Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (v tis. osob)	Nezaměstnané ženy (v tis. osob)	Nezaměstnaní muži (v tis. osob)
2005	976,2	580,9	550,6	30,4	395,2	17,5	12,8
2006	990,4	592,6	565,7	26,9	397,8	15,4	11,5
2007	1 009,5	601,7	581,4	20,4	407,8	10,3	10,1
2008	1 032,9	615,4	599,4	16	417,5	7,8	8,2
2009	1 055,1	629,2	601,4	27,8	425,9	13,8	14
2010	1 063,8	635,5	602,2	33,3	428,3	17,1	16,2
2011	1 072,4	643	610,4	32,6	429,3	16,7	15,9
2012	1 082,4	653,9	623,7	30,3	428,5	16,4	13,8
2013	1 088,1	660,6	626,2	34,4	427,4	17,3	17,1
2014	1 093,6	667,7	633,5	34,3	425,9	17,9	16,4
2015	1 100,1	672,5	649,2	23,2	427,6	12,4	10,9
2016	1 101,2	673	652	20,9	428,2	12	9
2017	1 108,0	681,1	666,6	14,5	426,9	8,3	6,2
2018	1 117,1	693,7	680	13,7	423,4	8,6	5,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 14 - Obecná míra nezaměstnanosti ČR a Středočeského kraje v letech 2005 - 2018
(v %)

Rok	Obecná míra nezaměstnanosti ČR	Obecná míra nezaměstnanosti Středočeského kraje
2005	7,9	5,2
2006	7,1	4,5
2007	5,3	3,4
2008	4,4	2,6
2009	6,7	4,4
2010	7,3	5,2
2011	6,7	5,1
2012	7	4,6
2013	7	5,2
2014	6,1	5,1
2015	5	3,5
2016	4	3,1
2017	2,9	2,1
2018	2,2	2

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

**Příloha č. 15 - Analýza vývoje počtu nezaměstnaných mužů a žen ve Středočeském kraji
v letech 2005 - 2018**

Počet nezaměstnaných mužů (v tis. obyv)		První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu	Bazický index 2010
2005	12,8	x	x	x	0,7901
2006	11,5	-1,3	0,8984	89,8438	0,7099
2007	10,1	-1,4	0,8783	87,8261	0,6235
2008	8,2	-1,9	0,8119	81,1881	0,5062
2009	14	5,8	1,7073	170,7317	0,8642
2010	16,2	2,2	1,1571	115,7143	1,0000
2011	15,9	-0,3	0,9815	98,1481	0,9815
2012	13,8	-2,1	0,8679	86,7925	0,8519
2013	17,1	3,3	1,2391	123,9130	1,0556
2014	16,4	-0,7	0,9591	95,9064	1,0123
2015	10,9	-5,5	0,6646	66,4634	0,6728
2016	9	-1,9	0,8257	82,5688	0,5556
2017	6,2	-2,8	0,6889	68,8889	0,3827
2018	5,1	-1,1	0,8226	82,2581	0,3148

Počet nezaměstnaných žen (v tis. obyv)		První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu	Bazický index 2010
2005	17,5	x	x	x	1,0802
2006	15,4	-2,1	0,8800	88,0000	0,9506
2007	10,3	-5,1	0,6688	66,8831	0,6358
2008	7,8	-2,5	0,7573	75,7282	0,4815
2009	13,8	6	1,7692	176,9231	0,8519
2010	17,1	3,3	1,2391	123,9130	1,0000
2011	16,7	-0,4	0,9766	97,6608	1,0309
2012	16,4	-0,3	0,9820	98,2036	1,0123
2013	17,3	0,9	1,0549	105,4878	1,0679
2014	17,9	0,6	1,0347	103,4682	1,1049
2015	12,4	-5,5	0,6927	69,2737	0,7654
2016	12	-0,4	0,9677	96,7742	0,7407
2017	8,3	-3,7	0,6917	69,1667	0,5123
2018	8,6	0,3	1,0361	103,6145	0,5309

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 16 - Rozdělení obyvatelstva dle ekonomické aktivity a postavení na trhu práce na základě věku ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v tis. osob)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pracovní síla	580,9	592,6	601,7	615,4	629,2	635,5	643,0	653,9	660,6	667,7	672,5	673,0	681,1	693,7
15 až 29 let	130,9	124,4	125,9	124,2	126,6	121,3	115,0	111,1	109,9	108,5	108,9	103,1	102,9	101,8
30 až 44 let	220,3	233,6	239,2	250,5	263,0	269,2	277,9	285,1	286,3	288,5	288,0	288,1	290,4	291,1
45 až 59 let	208,1	209,3	208,0	209,2	208,7	209,7	213,3	218,6	222,6	224,3	227,5	229,6	233,4	243,6
60 a více let	21,6	25,3	28,7	31,5	30,9	35,3	36,8	39,1	41,8	46,5	48,1	52,1	54,5	57,3
Zaměstnaní	550,6	565,7	581,4	599,4	601,4	602,2	610,4	623,7	626,2	633,5	649,2	652,0	666,6	680,0
15 až 29 let	120,6	116,2	119,7	118,7	114,8	109,0	104,5	101,4	99,3	98,5	101,6	96,9	98,7	97,9
30 až 44 let	209,1	224,1	232,2	245,2	254,1	258,6	266,7	275,8	274,4	275,2	278,6	279,6	284,2	285,8
45 až 59 let	199,4	200,6	201,3	204,5	202,8	200,1	203,2	208,5	211,7	214,9	221,6	224,3	229,8	239,4
60 a více let	21,4	24,7	28,1	31,1	29,8	34,5	36,1	38,0	40,7	44,9	47,4	51,1	53,9	56,9
Nezaměstnaní	30,4	26,9	20,4	16,0	27,8	33,3	32,6	30,3	34,4	34,3	23,2	20,9	14,5	13,7
15 až 29 let	10,3	8,2	6,2	5,5	11,8	12,3	10,5	9,7	10,6	10,0	7,3	6,2	4,2	3,9
30 až 44 let	11,2	9,5	6,9	5,3	8,9	10,7	11,2	9,4	11,9	13,2	9,4	8,5	6,2	5,3
45 až 59 let	8,6	8,6	6,7	4,7	5,9	9,6	10,1	10,0	10,8	9,4	5,9	5,3	3,5	4,2
60 a více let	.	0,5	0,6	.	1,2	0,8	0,7	1,1	1,1	1,6	0,6	1,0	0,6	.

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 17 - Věkové skupiny Středočeského kraje a jejich obecná míra nezaměstnanosti v letech 2005 – 2018 (v %)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Středočeský kraj	5,2	4,5	3,4	2,6	4,4	5,2	5,1	4,6	5,2	5,1	3,5	3,1	2,1	2,0
obyv. 15 až 29 let	7,9	6,6	4,9	4,5	9,3	10,2	9,1	8,7	9,6	9,2	6,7	6,0	4,1	3,8
obyv. 30 až 44 let	5,1	4,1	2,9	2,1	3,4	4,0	4,0	3,3	4,2	4,6	3,3	2,9	2,1	1,8
obyv. 45 až 59 let	4,1	4,1	3,2	2,3	2,8	4,6	4,8	4,6	4,9	4,2	2,6	2,3	1,5	1,7
obyv. 60 a více let	x	2,0	2,0	x	3,8	2,1	2,0	2,9	2,6	3,4	1,3	1,9	1,1	x

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 18 - Analýza vývoje počtu věkových skupin rozdělených dle pohlaví a jejich obecná míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 – 2018 (v %)

Počet nezaměstnaných žen ve věku 15 - 29 let (v tis. obyv)		První absolutní diference	OMN žen ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	4,3	x	8,1	x	x	x
2006	3,3	-1,0	6,7	-1,5	0,8196	81,9625
2007	2,5	-0,8	4,9	-1,8	0,7310	73,1037
2008	1,5	-1,0	3,0	-1,8	0,6222	62,2164
2009	4,6	3,1	9,0	5,9	2,9557	295,5669
2010	6,0	1,4	12,5	3,5	1,3958	139,5789
2011	4,5	-1,5	9,8	-2,7	0,7871	78,7099
2012	5,0	0,5	10,7	0,9	1,0881	108,8057
2013	4,4	-0,6	9,8	-0,9	0,9185	91,8470
2014	4,4	0,0	9,9	0,1	1,0052	100,5238
2015	3,3	-1,1	7,3	-2,6	0,7412	74,1195
2016	3,6	0,3	8,5	1,2	1,1653	116,5294
2017	2,0	-1,6	4,7	-3,8	0,5524	55,2379
2018	2,0	0,0	4,5	-0,3	0,9469	94,6942

Počet nezaměstnaných žen ve věku 30 - 44 let (v tis. obyv)		První absolutní diference	OMN žen ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	8,3	x	8,5	x	x	x
2006	6,6	-1,7	6,4	-2,1	0,7487	74,8660
2007	4,2	-2,4	4,1	-2,3	0,6438	64,3784
2008	3,6	-0,7	3,3	-0,8	0,8068	80,6797
2009	5,3	1,7	4,8	1,5	1,4388	143,8795
2010	6,9	1,6	6,0	1,3	1,2705	127,0494
2011	7,8	0,9	6,5	0,4	1,0736	107,3631
2012	5,8	-2,0	4,7	-1,8	0,7182	71,8233
2013	6,7	0,9	5,4	0,7	1,1543	115,4314
2014	8,4	1,7	6,7	1,3	1,2405	124,0549
2015	6,0	-2,3	4,8	-1,9	0,7177	71,7694
2016	4,8	-1,2	3,7	-1,0	0,7819	78,1902
2017	3,6	-1,2	2,8	-1,0	0,7363	73,6279
2018	3,2	-0,3	2,5	-0,2	0,9111	91,1121

Počet nezaměstnaných žen ve věku 45 - 59 let (v tis. obyč)		První absolutní diference	OMN žen ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	4,9	x	5,1	x	x	x
2006	5,3	0,4	5,5	0,4	1,0717	107,1729
2007	3,4	-1,9	3,6	-1,9	0,6471	64,7090
2008	2,7	-0,6	2,8	-0,7	0,7976	79,7590
2009	3,7	1,0	3,9	1,1	1,3743	137,4288
2010	4,1	0,3	4,2	0,3	1,0706	107,0647
2011	4,3	0,2	4,3	0,1	1,0248	102,4788
2012	5,5	1,2	5,3	1,0	1,2313	123,1332
2013	6,1	0,6	5,7	0,4	1,0767	107,6655
2014	4,8	-1,2	4,5	-1,1	0,8013	80,1256
2015	2,9	-1,9	2,7	-1,8	0,6007	60,0663
2016	3,3	0,3	3,0	0,3	1,1112	111,1222
2017	2,6	-0,7	2,3	-0,7	0,7698	76,9774
2018	3,1	0,5	2,7	0,3	1,1410	114,0987

Počet nezaměstnaných mužů ve věku 15 - 29 let (v tis. obyč)		První absolutní diference	OMN mužů ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	6,0	x	7,7	x	x	x
2006	4,9	-1,1	6,6	-1,2	0,8502	85,0228
2007	3,7	-1,2	5,0	-1,6	0,7595	75,9494
2008	4,0	0,3	5,4	0,4	1,0816	108,1616
2009	7,2	3,2	9,6	4,2	1,7746	177,4632
2010	6,3	-0,9	8,6	-0,9	0,9020	90,2040
2011	6,1	-0,3	8,7	0,1	1,0089	100,8913
2012	4,7	-1,3	7,3	-1,4	0,8444	84,4386
2013	6,2	1,4	9,5	2,1	1,2881	128,8077
2014	5,6	-0,6	8,8	-0,7	0,9294	92,9436
2015	3,9	-1,7	6,2	-2,6	0,7056	70,5620
2016	2,6	-1,4	4,2	-2,0	0,6837	68,3699
2017	2,2	-0,4	3,7	-0,6	0,8606	86,0587
2018	1,9	-0,3	3,3	-0,4	0,8939	89,3880

Počet nezaměstnaných mužů ve věku 30 - 44 let (v tis. obyv)		První absolutní diference	OMN mužů ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	2,9	x	2,4	x	x	x
2006	2,9	0,0	2,2	-0,1	0,9526	95,2569
2007	2,7	-0,2	2,0	-0,3	0,8770	87,7050
2008	1,8	-0,9	1,3	-0,7	0,6373	63,7275
2009	3,6	1,9	2,4	1,2	1,9179	191,7930
2010	3,8	0,1	2,4	0,0	1,0097	100,9662
2011	3,5	-0,3	2,2	-0,2	0,9044	90,4357
2012	3,6	0,1	2,2	0,0	1,0152	101,5205
2013	5,3	1,7	3,2	1,0	1,4583	145,8293
2014	4,9	-0,4	3,0	-0,3	0,9227	92,2705
2015	3,4	-1,5	2,1	-0,9	0,7035	70,3486
2016	3,7	0,3	2,3	0,2	1,0911	109,1068
2017	2,6	-1,1	1,6	-0,7	0,7033	70,3285
2018	2,0	-0,6	1,2	-0,4	0,7708	77,0823

Počet nezaměstnaných mužů ve věku 45 - 59 let (v tis. obyv)		První absolutní diference	OMN mužů ve věku 15 - 29 let (v %)	První absolutní diference	Koeficient růstu	Tempo růstu
2005	3,7	x	3,3	x	x	x
2006	3,4	-0,3	3,0	-0,3	0,8994	89,9360
2007	3,3	-0,1	2,9	-0,1	0,9825	98,2499
2008	2,0	-1,4	1,7	-1,2	0,5960	59,5984
2009	2,2	0,2	1,9	0,2	1,0929	109,2897
2010	5,5	3,4	4,9	3,0	2,5674	256,7356
2011	5,9	0,3	5,2	0,3	1,0530	105,3042
2012	4,6	-1,3	4,0	-1,2	0,7718	77,1762
2013	4,8	0,2	4,1	0,1	1,0358	103,5819
2014	4,6	-0,2	3,9	-0,3	0,9381	93,8080
2015	3,0	-1,6	2,5	-1,4	0,6425	64,2458
2016	2,0	-1,0	1,7	-0,8	0,6725	67,2531
2017	1,0	-1,1	0,8	-0,9	0,4665	46,6524
2018	1,1	0,1	0,9	0,1	1,0976	109,7605

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 19 - Vývoj obecné míry nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

OMN dle vzdělání (v %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
OMN Středočeský kraj	5,2	4,5	3,4	2,6	4,4	5,2	5,1	4,6	5,2	5,1	3,5	3,1	2,1	2,0
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	15,6	12,7	11,8	9,4	17,3	13,7	17,7	17,5	18,7	18,3	14,6	15,8	12,3	8,9
Střední bez maturity	5,6	4,6	3,6	2,7	4,5	6,3	6,0	5,5	5,9	5,9	4,4	3,8	2,7	2,0
Střední s maturitou	4,2	3,9	2,3	1,8	3,2	4,2	4,0	3,5	4,4	4,5	2,8	2,4	1,6	1,9
Vysokoškolské	x	x	0,8	1,2	2,4	1,9	1,7	2,0	2,3	2,6	1,5	1,0	0,5	1,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 20 - Vývoj obyvatelstva Středočeského kraje rozděleného dle dosaženého vzdělání v letech 2005 - 2018

Podíl osob dle vzdělání (v %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Průměr
Počet osob 15 let a více (v tis. obyv.)	976,2	990,4	1009,5	1032,9	1055,1	1063,8	1072,4	1082,4	1088,1	1093,6	1100,1	1101,2	1108,0	1117,1	x
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	19,7	18,9	18,7	18,3	16,6	15,8	14,6	14,2	13,6	13,2	12,8	13,3	12,7	13,0	15,4
Střední bez maturity	40,3	39,2	38,6	37,6	38,0	37,4	36,3	34,9	35,2	34,3	35,2	35,5	34,2	32,8	36,4
Střední s maturitou	31,8	33,5	34,0	34,0	34,5	34,8	35,6	35,8	35,2	35,4	34,9	34,4	35,9	36,0	34,7
Vysokoškolské	8,1	8,4	8,8	10,1	10,9	12,0	13,5	15,1	16,0	17,1	17,1	16,9	17,1	18,2	13,5
Počet mužů ve věku 15 let a více (v tis. obyv.)	473,8	481,8	492,4	505,6	518,6	522,0	525,5	531,0	533,5	535,9	539,2	539,1	542,4	547,3	x
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	13,5	12,6	13,0	12,6	12,1	11,4	10,2	10,4	10,0	9,3	8,9	9,7	9,2	9,2	10,9
Střední bez maturity	48,2	47,7	47,2	46,5	46,1	44,7	43,5	42,0	42,4	41,7	43,4	43,7	40,8	40,2	44,1
Střední s maturitou	28,7	30,0	30,1	29,9	30,3	31,4	32,1	32,3	31,5	31,4	30,5	29,8	32,3	32,5	30,9
Vysokoškolské	9,5	9,7	9,7	11,1	11,6	12,5	14,2	15,4	16,1	17,6	17,2	16,9	17,7	18,0	14,1
Počet žen ve věku 15 let a více (v tis. obyv.)	502,4	508,6	517,1	527,3	536,6	541,8	546,8	551,4	554,5	557,7	561,0	562,1	565,5	569,8	x
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	25,5	24,9	24,0	23,9	20,9	20,0	18,8	17,8	17,1	17,0	16,6	16,7	16,0	16,7	19,7
Střední bez maturity	32,8	31,1	30,4	29,0	30,3	30,4	29,4	28,1	28,3	27,1	27,2	27,6	28,0	25,6	29,0
Střední s maturitou	34,8	36,8	37,7	37,9	38,5	38,0	38,9	39,3	38,8	39,3	39,0	38,8	39,4	39,3	38,3
Vysokoškolské	6,8	7,2	7,9	9,2	10,3	11,6	12,9	14,8	15,8	16,6	17,1	17,0	16,6	18,4	13,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 21 – Vývoj počtu nezaměstnaných osob rozdělených dle dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Nezaměstnané osoby	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet osob 15 let a více (v tis. obyv.)	30,4	26,9	20,4	16,0	27,8	33,3	32,6	30,3	34,4	34,3	23,2	20,9	14,5	13,7
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	6,3	5,9	5,1	3,9	6,3	5,2	6,0	5,6	5,9	4,8	3,1	4,1	3,1	2,4
Střední bez maturity	14,5	11,8	9,2	6,8	11,6	16,0	14,8	12,9	14,3	13,8	10,6	9,2	6,3	4,6
Střední s maturitou	9,2	8,8	5,5	4,3	7,7	10,3	10,0	9,2	11,2	11,7	7,3	6,2	4,5	5,0
Vysokoškolské	.	.	0,5	0,9	2,1	1,9	1,9	2,6	3,1	3,9	2,3	1,5	0,7	1,7
Relativní vyjádření (v %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zákl. vzdělání a bez vzdělání	20,6	21,8	25,2	24,4	22,8	15,5	18,4	18,4	17,0	14,1	13,4	19,6	21,2	17,7
Střední bez maturity	47,8	43,7	45,4	42,8	41,8	48,0	45,2	42,8	41,5	40,2	45,5	43,8	43,4	33,7
Střední s maturitou	30,2	32,7	26,8	27,0	27,9	30,8	30,7	30,3	32,6	34,2	31,4	29,6	30,8	36,5
Vysokoškolské	x	x	2,6	5,9	7,5	5,7	5,7	8,5	8,9	11,4	9,8	7,0	4,7	12,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 22 - Vývoj míry nezaměstnanosti mužů a žen dle vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v %)

Míra nezaměstnanosti dle vzdělání (v %) / Rok	Zákl. vzdělání a bez vzdělání		První absolutní diference		Koeficient růstu		Bazický index (2011)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2005	18,7	13,8	x	x	x	x	0,7353	1,0914
2006	11,9	13,2	-6,8	-0,6	0,6365	0,9559	0,4680	1,0433
2007	12,1	11,5	0,3	-1,7	1,0217	0,8704	0,4782	0,9081
2008	9,1	9,7	-3,0	-1,8	0,7517	0,8442	0,3594	0,7666
2009	19,3	15,6	10,2	5,9	2,1166	1,6051	0,7608	1,2304
2010	12,6	14,5	-6,7	-1,0	0,6522	0,9337	0,4962	1,1488
2011	25,4	12,6	12,8	-1,9	2,0154	0,8705	1,0000	1,0000
2012	20,8	15,1	-4,5	2,5	0,8211	1,1971	0,8211	1,1971
2013	19,8	17,8	-1,0	2,6	0,9510	1,1751	0,7809	1,4067
2014	21,3	15,8	1,5	-2,0	1,0767	0,8880	0,8408	1,2491
2015	15,6	13,8	-5,7	-2,0	0,7320	0,8742	0,6155	1,0920
2016	15,6	16,0	0,0	2,2	0,9984	1,1627	0,6145	1,2696
2017	11,7	12,7	-3,9	-3,4	0,7521	0,7911	0,4622	1,0043
2018	7,8	9,9	-4,0	-2,8	0,6629	0,7775	0,3064	0,7808

Míra nezaměstnanosti dle vzdělání (v %) / Rok	<u>Střední bez maturity</u>		První absolutní diference		Koeficient růstu		Bazický index (2011)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2005	4,1	8,4	x	x	x	x	0,8718	1,0147
2006	3,8	6,1	-0,3	-2,3	0,9234	0,7254	0,8051	0,7361
2007	2,9	5,1	-0,9	-1,0	0,7686	0,8286	0,6188	0,6099
2008	2,2	3,7	-0,7	-1,4	0,7466	0,7294	0,4620	0,4449
2009	3,6	6,2	1,4	2,5	1,6424	1,6886	0,7587	0,7512
2010	5,3	8,3	1,7	2,1	1,4807	1,3375	1,1235	1,0047
2011	4,7	8,3	-0,6	0,0	0,8901	0,9953	1,0000	1,0000
2012	3,9	8,7	-0,8	0,4	0,8229	1,0522	0,8229	1,0522
2013	4,7	8,4	0,8	-0,4	1,2039	0,9580	0,9907	1,0080
2014	4,9	8,1	0,2	-0,3	1,0369	0,9668	1,0273	0,9745
2015	3,7	5,9	-1,2	-2,2	0,7559	0,7284	0,7765	0,7098
2016	2,7	5,8	-0,9	-0,1	0,7450	0,9913	0,5785	0,7036
2017	2,0	4,1	-0,8	-1,8	0,7229	0,6959	0,4182	0,4897
2018	1,4	3,2	-0,6	-0,9	0,6968	0,7839	0,2914	0,3839

Míra nezaměstnanosti dle vzdělání (v %) / Rok	<u>Střední s maturitou</u>		První absolutní diference		Koeficient růstu		Bazický index (2011)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2005	2,5	5,8	x	x	x	x	0,8056	1,1791
2006	2,4	5,3	-0,1	-0,5	0,9545	0,9216	0,7689	1,0867
2007	2,1	2,5	-0,3	-2,8	0,8952	0,4685	0,6883	0,5091
2008	1,9	1,7	-0,2	-0,8	0,9051	0,6779	0,6230	0,3452
2009	2,6	3,7	0,7	2,0	1,3413	2,2078	0,8356	0,7621
2010	3,5	4,8	0,9	1,1	1,3381	1,2940	1,1181	0,9861
2011	3,1	4,9	-0,4	0,1	0,8943	1,0141	1,0000	1,0000
2012	3,4	3,7	0,2	-1,2	1,0782	0,7487	1,0782	0,7487
2013	4,2	4,6	0,8	0,9	1,2437	1,2493	1,3410	0,9353
2014	3,7	5,3	-0,5	0,7	0,8802	1,1544	1,1803	1,0798
2015	2,0	3,5	-1,7	-1,8	0,5451	0,6620	0,6434	0,7148
2016	1,6	3,1	-0,4	-0,4	0,8110	0,8961	0,5218	0,6405
2017	1,2	2,1	-0,4	-1,1	0,7314	0,6568	0,3816	0,4207
2018	0,9	2,7	-0,3	0,7	0,7508	1,3316	0,2865	0,5602

Míra nezaměstnanosti dle vzdělání (v %) / Rok	Vysokoškolské		První absolutní diference		Koeficient růstu		Bazický index (2011)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2005	.	.	x	x	x	x	.	.
2006	.	.	.	.	.	.	.	.
2007	.	.	.	.	.	.	.	.
2008	.	.	.	.	.	.	.	.
2009	2,6	2,0	.	.	.	.	2,0144	0,9414
2010	1,4	2,6	-1,2	0,6	0,5267	1,2968	1,0610	1,2208
2011	1,3	2,2	-0,1	-0,5	0,9425	0,8191	1,0000	1,0000
2012	0,9	3,3	-0,4	1,1	0,6983	1,5260	0,6983	1,5260
2013	2,2	2,4	1,3	-0,9	2,4471	0,7328	1,7089	1,1182
2014	1,9	3,5	-0,3	1,1	0,8663	1,4453	1,4805	1,6161
2015	1,2	2,0	-0,8	-1,5	0,6038	0,5655	0,8939	0,9139
2016	0,8	1,2	-0,3	-0,8	0,7304	0,6023	0,6529	0,5504
2017	.	.	.	.	.	.	.	.
2018	1,0	1,0	.	.	.	.	0,7724	0,4558

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 23 - Analýza vývoje počtu volných pracovních míst ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Volná pracovní místa	Počet VPM	první absolutní diference	koeficient růstu	tempo růstu	bazický index 2005	bazický index 2009
2005	7064	x	x	x	1	2,1432
2006	12478	5414	1,7664	176,6421	1,7664	3,7858
2007	19691	7213	1,5781	157,8057	2,7875	5,9742
2008	11399	-8292	0,5789	57,8894	1,6137	3,4584
2009	3296	-8103	0,2891	28,9148	0,4666	1
2010	3599	303	1,0919	109,1930	0,5095	1,0919
2011	4054	455	1,1264	112,6424	0,5739	1,2300
2012	4044	-10	0,9975	99,7533	0,5725	1,2269
2013	4040	-4	0,9990	99,9011	0,5719	1,2257
2014	8215	4175	2,0334	203,3416	1,1629	2,4924
2015	13551	5336	1,6495	164,9544	1,9183	4,1113
2016	18650	5099	1,3763	137,6282	2,6401	5,6584
2017	30321	11671	1,6258	162,5791	4,2923	9,1993
2018	48071	17750	1,5854	158,5403	6,8051	14,5846

ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 24 - Počet osob a jejich způsob hledání nového pracovního místa ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018 (v tis. osob)

Rok	Počet osob a jejich způsob hledání pracovního místa				
	Úřad práce	Soukromí zprostředkovatel	Sledování inzerátu	Prostřednictvím známých	Návštěva firmy
2005	26,5	7,8	26,3	24,7	19,1
2006	22,9	5,2	22,1	23,4	19,7
2007	17,1	5,0	16,9	16,0	14,8
2008	12,8	4,0	12,6	13,3	11,7
2009	21,8	5,5	23,6	24,7	22,0
2010	29,0	8,7	29,1	31,0	28,0
2011	27,8	10,3	29,8	31,2	27,8
2012	22,4	9,3	23,4	27,7	23,5
2013	26,3	11,0	29,4	30,7	29,8
2014	27,6	16,8	29,0	31,9	30,1
2015	18,5	8,6	19,7	21,7	20,1
2016	17,9	7,1	17,4	19,7	16,3
2017	12,1	5,1	11,4	13,0	10,7
2018	11,2	4,8	11,2	12,2	10,1

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 25 - Vývoj nabídky a poptávky na trhu práce dle stupně dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Volná pracovní místa dle požadavku vzdělání	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa
Bez vzdělání a neúplně základní	530	147	453	553	304	1069	288	689	292	91	330	87	312	368
Základní vzdělání	12378	2571	10803	4848	8690	9032	8742	5085	12436	1338	13641	1333	13270	1068
Nižší střední vzdělání	34	5	28	27	15	61	24	49	36	19	35	32	32	47
Nižší střední odborné	955	14	747	61	584	116	657	188	1152	23	1256	5	1168	18
Střední odborné s výučním listem	16027	3251	13758	5147	11433	7066	12267	3710	20009	892	22118	1150	19633	1456
Str. a str.oborné bez mat. a výučního listu	516	60	436	44	313	107	326	87	425	36	470	43	429	33
ÚSV	1260	52	1133	106	903	231	914	134	1432	86	1568	68	1478	121
ÚSO s vyučením i maturitou	1489	140	1423	300	1177	343	1369	232	2496	127	2785	157	2487	224
ÚSV s maturitou (bez vyučení)	6053	570	5382	1008	4617	1269	5027	887	8269	417	9388	454	8670	419
Vyšší odborné vzdělání	287	17	225	20	202	64	237	54	328	24	427	26	430	33
Bakalářské vzdělání	141	1	123	13	127	22	173	21	359	8	478	15	538	19
Vysokoškolské vzdělání	1054	221	956	346	877	297	1168	263	1854	235	2157	228	2086	251
Doktorské vzdělání	27	15	31	5	31	14	28	0	56	0	63	1	61	1
Celkem	40751	7064	35498	12478	29273	19691	31220	11399	49144	3296	54716	3599	50594	4058

Volná pracovní místa dle požadavku vzdělání	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa	Uchazeči	Volná místa
Bez vzdělání a neúplně základní	295	58	282	9	334	515	339	223	324	328	312	907	285	1080
Základní vzdělání	14505	1238	16248	1375	14731	3268	12756	6712	10751	10530	8374	19024	7023	34993
Nižší střední vzdělání	81	39	79	53	32	180	22	235	25	209	16	231	8	470
Nižší střední odborné	735	37	683	23	1256	57	1023	511	849	1004	654	1480	563	2160
Střední odborné s výučním listem	21739	1512	24584	1438	21445	2667	17703	3676	14094	3925	10399	4793	8702	5329
Str. a str.odborné bez mat. a výučního listu	349	39	348	28	443	29	340	199	258	138	195	506	174	423
ÚSV	1233	149	1436	141	1698	146	1463	218	1181	277	893	562	719	637
ÚSO s vyučením i maturitou	1893	192	1926	214	2517	257	2055	335	1720	470	1254	570	1093	558
ÚSV s maturitou (bez vyučení)	10077	480	11860	540	10030	682	8550	795	6701	917	4868	1108	4449	1074
Vyšší odborné vzdělání	538	37	583	19	586	67	521	94	413	149	334	146	283	164
Bakalářské vzdělání	631	24	780	12	826	38	782	66	577	116	474	194	400	186
Vysokoškolské vzdělání	2296	234	2760	184	2680	299	2450	483	2011	587	1544	794	1495	990
Doktorské vzdělání	79	5	112	4	96	10	98	4	62	0	53	6	44	7
Celkem	54451	4044	61681	4040	56674	8215	48102	13551	38966	18650	29370	30321	25238	48071

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 26 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání na 1 pracovní místo dle vzdělání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Počet uchazečů / volné pracovní místo	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	<u>Průměr</u>
Bez vzdělání a neúplné základní	3,6	0,8	0,28	0,42	3,2	3,8	0,8	5,1	31,3	0,6	1,5	0,99	0,3	0,3	3,8
Základní vzdělání	4,8	2,2	0,96	1,72	9,3	10,2	12,4	11,7	11,8	4,5	1,9	1,02	0,4	0,2	5,2
Nižší střední vzdělání	6,8	1,04	0,25	0,49	1,9	1,1	0,7	2,1	1,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,02	1,2
Nižší střední odborné	68,2	12,2	5,03	3,49	50,1	251,2	64,9	19,9	29,7	22	2	0,85	0,4	0,3	37,9
Střední odborné s výučním listem	4,9	2,7	1,62	3,31	22,4	19,2	13,5	14,4	17,1	8,0	4,8	3,6	2,2	1,6	8,5
Str. a str. odborné bez mat. a výučního listu	8,6	9,9	2,93	3,75	11,8	10,9	13,0	8,9	12,4	15,3	1,7	1,9	0,4	0,4	7,3
ÚSV	24,2	10,7	3,91	6,82	16,7	23,1	12,2	8,3	10,2	11,6	6,7	4,3	1,6	1,1	10,1
ÚSO s vyučením i maturitou	10,6	4,7	3,43	5,90	19,7	17,7	11,1	9,9	9	9,8	6,1	3,7	2,2	2	8,3
ÚSV s maturitou (bez vyučení)	10,6	5,3	3,64	5,67	19,8	20,7	20,7	21,0	22	14,7	10,8	7,3	4,4	4,1	12,2
Vyšší odborné vzdělání	16,9	11,3	3,16	4,39	13,7	16,4	13	14,5	30,7	8,7	5,5	2,8	2,3	1,7	10,4
Bakalářské vzdělání	141	9,5	5,77	8,24	44,9	31,9	28,3	26,3	65	21,7	11,8	5,0	2,4	2,2	28,9
Vysokoškolské vzdělání	4,8	2,8	2,95	4,44	7,9	9,5	8,3	9,8	15	9	5,1	3,4	1,9	1,5	6,2
Doktorské vzdělání	1,8	6,2	2,2	-	-	63	61	15,8	28	9,6	24,5	-	8,8	6,3	16,2

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 27 - Počet uchazečů rozdělených dle pohlaví a jejich délky nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Rok	Uchazeči dle délky nezaměstnanosti a pohlaví (v tis. obyv)					
	Krátkodobá		Střednědobá		Dlouhodobá	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
2005	2,6	2,5	6,0	5,2	8,0	4,6
2006	2,0	2,0	5,6	4,1	7,0	5,3
2007	1,6	1,7	3,7	3,8	4,7	4,0
2008	1,4	1,7	2,5	3,6	3,4	2,3
2009	4,1	4,3	6,0	5,9	2,7	2,9
2010	3,2	3,6	7,6	7,3	5,8	4,7
2011	3,3	3,5	7,3	6,5	5,5	5,5
2012	4,0	3,3	7,0	5,9	5,1	4,3
2013	3,5	3,5	6,8	7,6	6,4	5,5
2014	3,7	3,8	7,4	5,7	6,3	6,2
2015	3,2	2,4	4,5	4,4	4,4	3,7
2016	2,7	1,9	4,5	4,0	4,2	2,8
2017	2,2	1,3	2,6	2,4	2,9	2,2
2018	1,8	1,4	3,8	1,5	2,1	1,8

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 28 - Vývoj počtu registrovaných uchazečů dle délky trvání jejich nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Rok	Dlouhodobá nezaměstnanost (v tis. osob)		
	> 2 roky	První absolutní diference	Koeficient růstu
2005	6,7	x	x
2006	6,3	-0,4	0,9466
2007	4,7	-1,6	0,7439
2008	2,7	-1,9	0,5851
2009	3,0	0,3	1,0989
2010	3,6	0,5	1,1794
2011	4,3	0,8	1,2111
2012	4,2	-0,1	0,9737
2013	4,7	0,5	1,1258
2014	6,7	2,0	1,4151
2015	3,5	-3,2	0,5180
2016	2,9	-0,5	0,8503
2017	2,0	-0,9	0,6844
2018	2,2	0,2	1,0779

Rok	Dlouhodobá nezaměstnanost (v tis. osob)		
	> 1 rok až 2 roky	První absolutní diference	Koeficient růstu
2005	5,9	x	x
2006	6,0	0,1	1,0110
2007	4,0	-2,0	0,6684
2008	3,0	-1,0	0,7441
2009	2,7	-0,3	0,8942
2010	7,0	4,3	2,6186
2011	6,7	-0,2	0,9647
2012	5,1	-1,6	0,7646
2013	7,2	2,0	1,3939
2014	5,8	-1,3	0,8136
2015	4,7	-1,2	0,8009
2016	4,0	-0,7	0,8535
2017	3,1	-0,9	0,7816
2018	1,7	-1,4	0,5567

Rok	Střednědobá nezaměstnanost (v tis. osob)		
	< 3 až 6 měsíců	První absolutní diference	Koeficient růstu
2005	4,5	x	x
2006	3,6	-1,0	0,7854
2007	3,2	-0,4	0,8894
2008	3,0	-0,2	0,9304
2009	6,3	3,4	2,1495
2010	5,9	-0,5	0,9236
2011	5,7	-0,2	0,9732
2012	5,6	-0,1	0,9869
2013	7,1	1,5	1,2621
2014	4,9	-2,2	0,6956
2015	3,8	-1,2	0,7646
2016	3,9	0,2	1,0440
2017	2,3	-1,7	0,5761
2018	2,2	-0,1	0,9675

Rok	Střednědobá nezaměstnanost (v tis. osob)		
	> 6 měsíců až 1 rok	První absolutní diference	Koeficient růstu
2005	6,6	x	x
2006	6,2	-0,4	0,9358
2007	4,3	-1,9	0,6982
2008	3,2	-1,1	0,7372
2009	5,6	2,4	1,7543
2010	9,0	3,4	1,6159
2011	8,0	-0,9	0,8951
2012	7,2	-0,8	0,8995
2013	7,4	0,1	1,0167
2014	8,2	0,9	1,1211
2015	5,1	-3,1	0,6193
2016	4,6	-0,6	0,8911
2017	2,6	-1,9	0,5796
2018	3,1	0,5	1,1806

Rok	Krátkodobá nezaměstnanost (v tis. osob)		
	< 3 měsíce	První absolutní diference	Koeficient růstu
2005	5,1	x	x
2006	4,0	-1,1	0,7893
2007	3,3	-0,7	0,8209
2008	3,1	-0,2	0,9265
2009	8,4	5,4	2,7460
2010	6,8	-1,6	0,8078
2011	6,8	0,0	1,0057
2012	7,4	0,5	1,0785
2013	7,0	-0,4	0,9449
2014	7,4	0,5	1,0651
2015	5,6	-1,8	0,7583
2016	4,6	-1,0	0,8154
2017	3,5	-1,1	0,7582
2018	3,2	-0,3	0,9201

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Příloha č. 29 - Analýza vývoje čerpání prostředků na aktivní a pasivní politiku ve Středočeském kraji a ČR v letech 2005 - 2018

Rok	Výdaje na politiku zaměstnanosti					
	ČR (v tis. Kč)		Středočeský kraj (v tis. Kč)		Středočeský kraj - podíl (v %)	
	APZ	PPZ	APZ	PPZ	APZ	PPZ
2005	3 167 944	7 046 845	185 378	703 930	5,9	10
2006	3 855 901	7 306 592	293 118	726 286	7,6	9,9
2007	4 181 197	7 014 672	320 179	728 678	7,7	10,4
2008	3 638 384	7 113 278	271 238	779 724	7,5	11
2009	3 848 238	15 075 731	314 451	1 574 776	8,2	10,4
2010	5 664 551	13 352 686	512 891	1 531 216	9,1	11,5
2011	3 690 254	10 348 515	297 536	1 200 934	8,1	11,6
2012	2 451 117	8 759 749	174 388	998 750	7,1	11,4
2013	4 251 090	9 674 752	346 634	1 109 320	8,2	11,5
2014	6 386 630	9 279 634	346 634	1 109 320	5,4	12
2015	9 668 796	8 303 370	757 761	1 016 371	7,8	12,2
2016	6 860 876	8 254 527	522 654	992 850	7,6	12
2017	4 703 189	7 853 520	351 507	935 197	7,5	11,9
2018	4 703 189	7 853 520	364 929	917 933	7,8	11,7

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 30 - Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Nástroje APP (tis. Kč)	VPP	SÚPM	Podpora OZP	Rekvalifikace	Cílené programy	Ostatní státní	APZ EU
2005	64 132	67 305	13 562	27 348	829	3 238	
2006	71 764	60 650	12 164	19 115	5 050	2 041	117 168
2007	62 282	57 247	12 167	14 499	9 233	2 195	162 556
2008	91 097	41 427	12 944	17 845	2 866	3 659	101 400
2009	125 122	70 691	17 712	27 245	10 555	837	62 288
2010	158 223	104 732	15 545	34 004	88 754	821	110 812
2011	108 809	54 720	13 978	21 186	82 111	927	15 804
2012	67 199	24 323	3 693	7 863	44 669	18	26 623
2013	143 971	57 357	825	17 874	92 982	68	33 556
2014	183 784	121 183	596	27 355	189 479	0	13 337
2015	240 724	248 494	1 974	31 692	178 672	494	55 711
2016	233 371	233 205	614	25 011	12 067	158	18 127
2017	174 894	65 426	1 708	18 084	56 338	810	33 641
2018	163 360	78 708	1 190	13 207	64 975	1 130	41 491

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 31 - Analýza vývoje počtu uchazečů o zaměstnání OZP v okresech Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	413	378	304	240	315	361	351	344	396	355	347	274	227	175
1. absolutní diference	x	-35	-74	-64	75	46	-10	-7	52	-41	-8	-73	-47	-52
koeficient růstu	x	0,9153	0,8042	0,7895	1,3125	1,1460	0,9723	0,9801	1,1512	0,8965	0,9775	0,7896	0,8285	0,7709
Beroun	199	195	155	166	191	219	242	276	328	315	290	270	244	247
1. absolutní diference	x	-4	-40	11	25	28	23	34	52	-13	-25	-20	-26	3
koeficient růstu	x	0,9799	0,7949	1,0710	1,1506	1,1466	1,1050	1,1405	1,1884	0,9604	0,9206	0,9310	0,9037	1,0123
Kladno	850	757	749	625	658	651	658	647	664	653	602	594	535	466
1. absolutní diference	x	-93	-8	-124	33	-7	7	-11	17	-11	-51	-8	-59	-69
koeficient růstu	x	0,8906	0,9894	0,8344	1,0528	0,9894	1,0108	0,9833	1,0263	0,9834	0,9219	0,9867	0,9007	0,8710
Kutná Hora	644	569	474	490	603	670	578	565	611	667	616	631	555	504
1. absolutní diference	x	-75	-95	16	113	67	-92	-13	46	56	-51	15	-76	-51
koeficient růstu	x	0,8835	0,8330	1,0338	1,2306	1,1111	0,8627	0,9775	1,0814	1,0917	0,9235	1,0244	0,8796	0,9081
Mělník	699	621	538	533	661	675	673	676	663	653	617	566	474	422
1. absolutní diference	x	-78	-83	-5	128	14	-2	3	-13	-10	-36	-51	-92	-52
koeficient růstu	x	0,8884	0,8663	0,9907	1,2402	1,0212	0,9970	1,0045	0,9808	0,9849	0,9449	0,9173	0,8375	0,8903

Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mladá Boleslav	435	409	431	452	510	567	513	514	520	506	449	400	346	316
1. absolutní diference	x	-26	22	21	58	57	-54	1	6	-14	-57	-49	-54	-30
koeficient růstu	x	0,9402	1,0538	1,0487	1,1283	1,1118	0,9048	1,0019	1,0117	0,9731	0,8874	0,8909	0,8650	0,9133
Nymburk	657	598	504	507	564	619	614	606	665	692	586	458	398	349
1. absolutní diference	x	-59	-94	3	57	55	-5	-8	59	27	-106	-128	-60	-49
koeficient růstu	x	0,9102	0,8428	1,0060	1,1124	1,0975	0,9919	0,9870	1,0974	1,0406	0,8468	0,7816	0,8690	0,8769
Praha-východ	258	201	265	276	314	355	330	323	360	393	326	225	182	132
1. absolutní diference	x	-57	64	11	38	41	-25	-7	37	33	-67	-101	-43	-50
koeficient růstu	x	0,7791	1,3184	1,0415	1,1377	1,1306	0,9296	0,9788	1,1146	1,0917	0,8295	0,6902	0,8089	0,7253
Praha-západ	197	208	161	180	223	205	203	220	264	286	268	252	198	184
1. absolutní diference	x	11	-47	19	43	-18	-2	17	44	22	-18	-16	-54	-14
koeficient růstu	x	1,0558	0,7740	1,1180	1,2389	0,9193	0,9902	1,0837	1,2000	1,0833	0,9371	0,9403	0,7857	0,9293
Příbram	742	677	588	608	699	785	803	802	853	827	760	571	450	351
1. absolutní diference	x	-65	-89	20	91	86	18	-1	51	-26	-67	-189	-121	-99
koeficient růstu	x	0,9124	0,8685	1,0340	1,1497	1,1230	1,0229	0,9988	1,0636	0,9695	0,9190	0,7513	0,7881	0,7800
Rakovník	451	465	392	366	461	441	451	461	492	527	498	478	383	315
1. absolutní diference	x	14	-73	-26	95	-20	10	10	31	35	-29	-20	-95	-68
koeficient růstu	x	1,0310	0,8430	0,9337	1,2596	0,9566	1,0227	1,0222	1,0672	1,0711	0,9450	0,9598	0,8013	0,8225

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 32 - Analýza vývoje uchazečů o zaměstnání OZP v okresech Středočeského kraje rozdělených dle pohlaví v letech 2005 - 2018

		Uchazeči o zaměstnání OZP													
Okres / Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	muži	182	173	140	119	168	177	177	169	185	150	144	112	87	80
	ženy	231	205	164	121	147	184	174	175	211	205	203	162	140	95
	celkem	413	378	304	240	315	361	351	344	396	355	347	274	227	175
Beroun	muži	107	104	84	90	98	115	125	133	164	169	140	123	104	103
	ženy	92	91	71	76	93	104	117	143	164	146	150	147	140	144
	celkem	199	195	155	166	191	219	242	276	328	315	290	270	244	247
Kladno	muži	415	384	363	284	342	331	327	329	332	333	299	289	263	221
	ženy	435	373	386	341	316	320	331	318	332	320	303	305	272	245
	celkem	850	757	749	625	658	651	658	647	664	653	602	594	535	466
Kolín	muži	281	248	221	226	280	344	302	272	291	302	283	283	260	226
	ženy	363	321	253	264	323	326	276	293	320	365	333	348	295	278
	celkem	644	569	474	490	603	670	578	565	611	667	616	631	555	504
Kutná Hora	muži	319	264	232	237	324	304	320	294	293	289	267	257	209	204
	ženy	380	357	306	296	337	371	353	382	370	364	350	309	265	218
	celkem	699	621	538	533	661	675	673	676	663	653	617	566	474	422
Mělník	muži	228	222	228	236	247	260	300	280	294	273	248	211	178	137
	ženy	335	323	315	315	234	245	251	264	278	255	260	221	195	151
	celkem	563	545	543	551	481	505	551	544	572	528	508	432	373	288

Uchazeči o zaměstnání OZP															
Okres / Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mladá Boleslav	muži	189	159	162	189	211	238	214	226	233	209	189	184	147	144
	ženy	246	250	269	263	299	329	299	288	287	297	260	216	199	172
	celkem	435	409	431	452	510	567	513	514	520	506	449	400	346	316
Nymburk	muži	301	255	200	226	254	276	263	266	292	302	247	190	179	177
	ženy	356	343	304	281	310	343	351	340	373	390	339	268	219	172
	celkem	657	598	504	507	564	619	614	606	665	692	586	458	398	349
Praha - východ	muži	124	94	119	126	154	173	151	148	150	159	143	89	71	59
	ženy	134	107	146	150	160	182	179	175	210	234	183	136	111	73
	celkem	258	201	265	276	314	355	330	323	360	393	326	225	182	132
Praha - západ	muži	98	109	81	86	113	109	107	113	142	151	128	129	97	80
	ženy	99	99	80	94	110	96	96	107	122	135	140	123	101	104
	celkem	197	208	161	180	223	205	203	220	264	286	268	252	198	184
Příbram	muži	448	411	364	369	428	459	455	468	484	465	429	320	248	198
	ženy	294	266	224	239	271	326	348	334	369	362	331	251	202	153
	celkem	742	677	588	608	699	785	803	802	853	827	760	571	450	351
Rakovník	muži	190	198	151	145	211	192	199	185	199	210	189	188	155	122
	ženy	261	267	241	221	250	249	252	276	293	317	309	290	228	193
	celkem	451	465	392	366	461	441	451	461	492	527	498	478	383	315

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 33 - Analýza vývoje počtu absolventů a mladistvých ucházejících se o zaměstnání v okresech Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Uchazeči o zaměstnání - Absolventi a mladiství														
Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	252	190	102	130	256	280	247	265	280	163	127	96	52	30
1. absolutní diference	x	-62	-88	28	126	24	-33	18	15	-117	-36	-31	-44	-22
koeficient růstu	x	0,7540	0,5368	1,2745	1,9692	1,0938	0,8821	1,0729	1,0566	0,5821	0,7791	0,7559	0,5417	0,5769
Beroun	188	179	115	171	170	166	180	247	273	183	175	107	88	51
1. absolutní diference	x	-9	-64	56	-1	-4	14	67	26	-90	-8	-68	-19	-37
koeficient růstu	x	0,9521	0,6425	1,4870	0,9942	0,9765	1,0843	1,3722	1,1053	0,6703	0,9563	0,6114	0,8224	0,5795
Kladno	535	432	381	379	573	613	505	488	565	425	331	272	207	104
1. absolutní diference	x	-103	-51	-2	194	40	-108	-17	77	-140	-94	-59	-65	-103
koeficient růstu	x	0,8075	0,8819	0,9948	1,5119	1,0698	0,8238	0,9663	1,1578	0,7522	0,7788	0,8218	0,7610	0,5024
Kolín	282	271	266	249	162	119	252	329	345	293	255	170	116	71
1. absolutní diference	x	-11	-5	-17	-87	-43	133	77	16	-52	-38	-85	-54	-45
koeficient růstu	x	0,9610	0,9815	0,9361	0,6506	0,7346	2,1176	1,3056	1,0486	0,8493	0,8703	0,6667	0,6824	0,6121
Kutná Hora	242	198	142	168	196	144	121	214	226	132	105	95	77	52
1. absolutní diference	x	-44	-56	26	28	-52	-23	93	12	-94	-27	-10	-18	-25
koeficient růstu	x	0,8182	0,7172	1,1831	1,1667	0,7347	0,8403	1,7686	1,0561	0,5841	0,7955	0,9048	0,8105	0,6753
Mělník	291	250	215	227	345	406	410	372	406	327	235	183	153	75
1. absolutní diference	x	-41	-35	12	118	61	4	-38	34	-79	-92	-52	-30	-78
koeficient růstu	x	0,8591	0,8600	1,0558	1,5198	1,1768	1,0099	0,9073	1,0914	0,8054	0,7187	0,7787	0,8361	0,4902

Uchazeči o zaměstnání - Absolventi a mladiství														
Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mladá Boleslav	203	166	88	154	187	153	194	241	238	187	135	90	72	35
1. absolutní diference	x	-37	-78	66	33	-34	41	47	-3	-51	-52	-45	-18	-37
koeficient růstu	x	0,8177	0,5301	1,7500	1,2143	0,8182	1,2680	1,2423	0,9876	0,7857	0,7219	0,6667	0,8000	0,4861
Nymburk	261	240	192	235	335	352	287	270	322	236	217	188	134	56
1. absolutní diference	x	-21	-48	43	100	17	-65	-17	52	-86	-19	-29	-54	-78
koeficient růstu	x	0,9195	0,8000	1,2240	1,4255	1,0507	0,8153	0,9408	1,1926	0,7329	0,9195	0,8664	0,7128	0,4179
Praha-východ	121	108	87	96	172	274	229	266	285	221	200	111	66	43
1. absolutní diference	x	-13	-21	9	76	102	-45	37	19	-64	-21	-89	-45	-23
koeficient růstu	x	0,8926	0,8056	1,1034	1,7917	1,5930	0,8358	1,1616	1,0714	0,7754	0,9050	0,5550	0,5946	0,6515
Praha-západ	116	94	87	76	172	165	198	94	144	175	173	135	67	49
1. absolutní diference	x	-22	-7	-11	96	-7	33	-104	50	31	-2	-38	-68	-18
koeficient růstu	x	0,8103	0,9255	0,8736	2,2632	0,9593	1,2000	0,4747	1,5319	1,2153	0,9886	0,7803	0,4963	0,7313
Příbram	374	314	222	287	475	442	372	415	440	345	275	211	146	80
1. absolutní diference	x	-60	-92	65	188	-33	-70	43	25	-95	-70	-64	-65	-66
koeficient růstu	x	0,8396	0,7070	1,2928	1,6551	0,9305	0,8416	1,1156	1,0602	0,7841	0,7971	0,7673	0,6919	0,5479
Rakovník	210	166	130	123	227	218	205	225	220	152	91	71	49	32
1. absolutní diference	x	-44	-36	-7	104	-9	-13	20	-5	-68	-61	-20	-22	-17
koeficient růstu	x	0,7905	0,7831	0,9462	1,8455	0,9604	0,9404	1,0976	0,9778	0,6909	0,5987	0,7802	0,6901	0,6531

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 34 - Vývoj celkové počtu uchazečů o zaměstnání a počtu absolventů a mladistvých ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

<u>Uchazeči o zaměstnání ve Středočeském kraji - Absolventi a mladiství</u>			
Rok	Celkem uchazečů	Absolventi a mladiství	Absolventi a mladiství (v %)
2005	40751	3075	7,5
2006	35498	2608	7,3
2007	29273	2027	6,9
2008	31220	2295	7,4
2009	49144	3270	6,7
2010	54716	3332	6,1
2011	50594	3215	6,4
2012	54451	3426	6,3
2013	61681	3742	6,1
2014	56674	2839	5,0
2015	48102	2319	4,8
2016	38966	1729	4,4
2017	29370	1227	4,2
2018	25238	1050	4,2

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 35 - Analýza vývoje počtu žen pečujících o dítě do 15 let v okresech Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Uchazeči o zaměstnání - Ženy pečující o dítě do 15 let														
Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	315	219	129	209	283	319	332	183	337	301	346	322	234	236
1. absolutní diference	x	-96	-90	80	74	36	13	-149	154	-36	45	-24	-88	2
koeficient růstu	x	0,6952	0,5890	1,6202	1,3541	1,1272	1,0408	0,5512	1,8415	0,8932	1,1495	0,9306	0,7267	1,0085
Beroun	296	286	208	289	367	504	501	360	388	500	434	438	382	349
1. absolutní diference	x	-10	-78	81	78	137	-3	-141	28	112	-66	4	-56	-33
koeficient růstu	x	0,9662	0,7273	1,3894	1,2699	1,3733	0,9940	0,7186	1,0778	1,2887	0,8680	1,0092	0,8721	0,9136
Kladno	1 123	1 172	902	917	1 367	1 423	1 416	891	938	1 261	1 154	1 359	1 072	978
1. absolutní diference	x	49	-270	15	450	56	-7	-525	47	323	-107	205	-287	-94
koeficient růstu	x	1,0436	0,7696	1,0166	1,4907	1,0410	0,9951	0,6292	1,0527	1,3443	0,9151	1,1776	0,7888	0,9123
Kolín	376	503	308	258	474	558	522	379	472	615	756	783	597	515
1. absolutní diference	x	127	-195	-50	216	84	-36	-143	93	143	141	27	-186	-82
koeficient růstu	x	1,3378	0,6123	0,8377	1,8372	1,1772	0,9355	0,7261	1,2454	1,3030	1,2293	1,0357	0,7625	0,8626
Kutná Hora	165	130	92	112	135	134	176	100	109	263	186	344	343	266
1. absolutní diference	x	-35	-38	20	23	-1	42	-76	9	154	-77	158	-1	-77
koeficient růstu	x	0,7879	0,7077	1,2174	1,2054	0,9926	1,3134	0,5682	1,0900	2,4128	0,7072	1,8495	0,9971	0,7755
Mělník	764	653	513	456	554	584	568	460	489	605	709	778	633	516
1. absolutní diference	x	-111	-140	-57	98	30	-16	-108	29	116	104	69	-145	-117
koeficient růstu	x	0,8547	0,7856	0,8889	1,2149	1,0542	0,9726	0,8099	1,0630	1,2372	1,1719	1,0973	0,8136	0,8152

Uchazeči o zaměstnání - Ženy pečující o dítě do 15 let														
Okres / Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mladá Boleslav	452	352	207	230	338	522	431	230	181	276	198	366	289	247
1. absolutní diference	x	-100	-145	23	108	184	-91	-201	-49	95	-78	168	-77	-42
koeficient růstu	x	0,7788	0,5881	1,1111	1,4696	1,5444	0,8257	0,5336	0,7870	1,5249	0,7174	1,8485	0,7896	0,8547
Nymburk	594	594	476	462	642	797	777	723	970	1 051	884	803	541	480
1. absolutní diference	x	0	-118	-14	180	155	-20	-54	247	81	-167	-81	-262	-61
koeficient růstu	x	1,0000	0,8013	0,9706	1,3896	1,2414	0,9749	0,9305	1,3416	1,0835	0,8411	0,9084	0,6737	0,8872
Praha-východ	159	142	186	192	418	518	418	469	636	650	564	458	332	238
1. absolutní diference	x	-17	44	6	226	100	-100	51	167	14	-86	-106	-126	-94
koeficient růstu	x	0,8931	1,3099	1,0323	2,1771	1,2392	0,8069	1,1220	1,3561	1,0220	0,8677	0,8121	0,7249	0,7169
Praha-západ	132	131	88	104	66	118	132	46	176	399	416	509	345	346
1. absolutní diference	x	-1	-43	16	-38	52	14	-86	130	223	17	93	-164	1
koeficient růstu	x	0,9924	0,6718	1,1818	0,6346	1,7879	1,1186	0,3485	3,8261	2,2670	1,0426	1,2236	0,6778	1,0029
Příbram	505	349	242	229	458	748	705	367	496	715	664	594	447	395
1. absolutní diference	x	-156	-107	-13	229	290	-43	-338	129	219	-51	-70	-147	-52
koeficient růstu	x	0,6911	0,6934	0,9463	2,0000	1,6332	0,9425	0,5206	1,3515	1,4415	0,9287	0,8946	0,7525	0,8837
Rakovník	281	315	362	284	423	483	417	367	349	397	348	374	301	252
1. absolutní diference	x	34	47	-78	139	60	-66	-50	-18	48	-49	26	-73	-49
koeficient růstu	x	1,1210	1,1492	0,7845	1,4894	1,1418	0,8634	0,8801	0,9510	1,1375	0,8766	1,0747	0,8048	0,8372

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 36 - Vývoj počtu žen ucházejících se o zaměstnání ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

Ženy ucházející se o zaměstnání ve Středočeském kraji			
Rok	Celkem ženy	Ženy pečující o dítě do 15 let	Poměr žen pečujících o dítě (v %)
2005	22 243	5 162	23,2
2006	19 640	4 846	24,7
2007	16 271	3 713	22,8
2008	16 511	3 742	22,7
2009	24 037	5 525	23,0
2010	26 835	6 708	25,0
2011	25 606	6 395	25,0
2012	27 333	4 575	16,7
2013	30 796	5 541	18,0
2014	29 180	7 033	24,1
2015	25 294	6 659	26,3
2016	20 652	7 128	34,5
2017	15 638	5 516	35,3
2018	13 516	4 818	35,6

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 37 - Vývoj počtu nezaměstnaných osob starších 50 let rozdělených dle pohlaví v okresech Středočeského kraje v letech 2005 - 2018

Uchazeči o zaměstnání - Osoby starší 50 let															
Okres / Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Benešov	muži	345	300	266	236	438	507	414	495	533	437	404	315	230	195
	ženy	308	289	216	200	322	354	344	360	421	398	395	299	216	180
	celkem	653	589	482	436	760	861	758	855	954	835	799	614	446	375
Beroun	muži	311	263	221	218	452	496	398	480	551	538	480	408	310	284
	ženy	277	258	228	219	333	384	346	409	488	474	411	351	297	262
	celkem	588	521	449	437	785	880	744	889	1 039	1 012	891	759	607	546
Kladno	muži	850	780	714	643	976	1 091	1 005	1 105	1 238	1 263	1 145	1 077	844	768
	ženy	873	811	750	700	815	1 000	906	956	1 150	1 139	1 082	1 052	870	766
	celkem	1 723	1 591	1 464	1 343	1 791	2 091	1 911	2 061	2 388	2 402	2 227	2 129	1 714	1 534
Kolín	muži	551	477	424	427	682	855	705	766	892	821	768	677	531	483
	ženy	558	478	421	478	585	678	583	657	785	809	730	665	561	497
	celkem	1 109	955	845	905	1 267	1 533	1 288	1 423	1 677	1 630	1 498	1 342	1 092	980
Kutná Hora	muži	485	417	390	393	597	681	565	624	658	640	583	510	390	343
	ženy	489	445	410	433	503	535	486	585	623	612	556	472	412	347
	celkem	974	862	800	826	1 100	1 216	1 051	1 209	1 281	1 252	1 139	982	802	690
Mělník	muži	503	434	422	438	650	750	666	740	837	816	766	632	526	407
	ženy	640	554	538	520	616	727	582	651	748	739	758	652	558	485
	celkem	1 143	988	960	958	1 266	1 477	1 248	1 391	1 585	1 555	1 524	1 284	1 084	892

Uchazeči o zaměstnání - Osoby starší 50 let															
Okres / Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mladá Boleslav	muži	363	338	325	381	594	747	548	595	677	726	586	524	432	398
	ženy	363	381	380	382	555	713	503	553	637	691	581	486	432	400
	celkem	726	719	705	763	1 149	1 460	1 051	1 148	1 314	1 417	1 167	1 010	864	798
Nymburk	muži	551	480	415	461	621	746	619	662	769	738	631	564	445	427
	ženy	502	471	411	442	500	586	556	571	687	673	644	493	420	396
	celkem	1 053	951	826	903	1 121	1 332	1 175	1 233	1 456	1 411	1 275	1 057	865	823
Praha - východ	muži	294	213	227	230	448	550	435	466	590	568	455	335	259	211
	ženy	251	205	244	250	354	443	355	415	509	538	468	343	281	237
	celkem	545	418	471	480	802	993	790	881	1 099	1 106	923	678	540	448
Praha - západ	muži	219	194	170	184	372	377	366	412	581	550	515	436	332	277
	ženy	202	186	149	157	240	310	265	301	400	458	425	362	280	246
	celkem	421	380	319	341	612	687	631	713	981	1 008	940	798	612	523
Příbram	muži	725	699	640	709	1 044	1 162	1 027	1 048	1 247	1 234	1 118	941	721	611
	ženy	582	515	485	490	655	751	690	739	869	877	821	708	522	443
	celkem	1 307	1 214	1 125	1 199	1 699	1 913	1 717	1 787	2 116	2 111	1 939	1 649	1 243	1 054
Rakovník	muži	281	247	205	226	395	412	371	397	446	413	336	293	228	189
	ženy	280	263	248	236	315	343	311	361	415	417	366	332	273	240
	celkem	561	510	453	462	710	755	682	758	861	830	702	625	501	429

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování

Příloha č. 38 - Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a osob starších 50 let ve Středočeském kraji v letech 2005 - 2018

<u>Uchazeči o zaměstnání ve Středočeském kraji starší 50 let</u>			
Rok	Celkem uchazečů	Uchazeči starší 50 let	Poměr uchazečů starších 50 let (v %)
2005	40751	10803	26,5
2006	35498	9698	27,3
2007	29273	8899	30,4
2008	31220	9053	29,0
2009	49144	13062	26,6
2010	54716	15198	27,8
2011	50594	13046	25,8
2012	54451	14348	26,4
2013	61681	16751	27,2
2014	56674	16569	29,2
2015	48102	15024	31,2
2016	38966	12927	33,2
2017	29370	10370	35,3
2018	25238	9092	36,0

Zdroj: MPSV, vlastní zpracování